

Stephen Kendrick & Alex Kendrick

Výzva lásky

~ LÁSKA JE TOU SKVĚLOU VĚCÍ, KTERÁ NÁS DRŽÍ POHROMADĚ ~

Pracovní překlad

Omluvte, prosíme, jazykové nedostatky a překlady, text zatím neprošel jazykovou úpravou.

Pro potřebu chebské Ekumeny
www.ekumena.farnostcheb.cz
v roce 2010 přeložil Petr Hruška
vydala Římskokatolická farnost Cheb
www.vyzvalasky.farnostcheb.cz

Podklad pro tento pracovní překlad:

The Love Dare

Copyright © 2008 by Stephen Kendrick & Alex Kendrick

ISBN: 978-0- 8054-4885-6

B & H Publishing Group

Nashville, TN, 2008

www.BHPublishingGroup.com

Související internetové prameny:

<http://thelovedarebook.com>

<http://www.lovedarestories.com>

<http://www.40daylovedare.com>

<http://www.fireproofthemovie.com>

<http://vyzvalasky.farnostceb.cz>

Biblické citace a zkratky biblických knih použité v tomto překladu jsou přejaty z *Bible – Český studijní překlad*, Nakladatelství KMS, Praha 2009. Na několika málo místech byl citát kvůli lepší souvislosti s okolním textem přeložen doslovně z anglického originálu knihy.

Pro nekomerční použití v roce 2010 s vědomím autorů přeložil Petr Hruška; kontakt: agas@seznam.cz.

Na překladu se dále podíleli: Jiří Kohoutek (Den 26, 27, 32), Barbora Ševčíková (Den 28), Klára Solařová (Den 29, 38), Markéta Pešatová (Den 30, 31, 33, 34), Miroslav Čech (Den 35), Marie Skočovská (Den 36), Veronika Březinová (Den 37), Marie Muczková (Den 39), Anna Berková (Den 40).

*Přijměte, prosím, tato úvodní slova jako varování.
Tuto čtyřicetidenní cestu totiž nelze brát na lehkou váhu.*

*Je to náročný a často obtížný proces.
Avšak je to také proces, který je velmi naplňující.
Přijmout tuto výzvu vyžaduje rozhodnou mysl
a velkou odhodlanost.*

*Není dobře, pustíte-li se do ní jen tak na zkoušku.
Ti, kteří to předčasně vzdají, se tak totiž připraví o velký zisk.
Jestliže se zavázete věnovat se této výzvě denně po čtyřicet dní,
může to změnit vaše životy a vaše manželství.*

*Zkuste tyto stránky chápat jako odkaz těch,
kteří touto cestou prošli před vámi.*

OBSAH

PŘEDMLUVA	6
ÚVOD	7
DEN 1 LÁSKA JE TRPĚLIVÁ	9
DEN 2 LÁSKA JE LASKAVÁ	11
DEN 3 LÁSKA NENÍ SOBECKÁ	13
DEN 4 LÁSKA JE POZORNÁ	15
DEN 5 LÁSKA NENÍ NEOMALENÁ	17
DEN 6 LÁSKA NENÍ POPUDLIVÁ	19
DEN 7 LÁSKA VĚŘÍ V TO NEJLEPŠÍ	21
DEN 8 LÁSKA NENÍ ŽÁRLIVÁ	23
DEN 9 LÁSKA DĚLÁ DOBRÝ DOJEM	25
DEN 10 LÁSKA JE BEZPODMÍNEČNÁ	27
DEN 11 LÁSKA JE PEČUJÍCÍ	29
DEN 12 LÁSKA NECHÁVÁ DRUHÉHO VYHRÁT	31
DEN 13 LÁSKA BOJUJE FÉROVĚ	33
DEN 14 LÁSKA NACHÁZÍ POTĚŠENÍ	35
DEN 15 LÁSKA JE UCTIVÁ	37
DEN 16 LÁSKA SE PŘIMLOUVÁ	39
DEN 17 LÁSKA PODPORUJE INTIMITU	41
DEN 18 LÁSKA SE SNAŽÍ POROZUMĚT	43
DEN 19 LÁSKA JE NEMOŽNÁ	45
DEN 20 LÁSKA JE JEŽÍŠ KRISTUS	47
DEN 21 LÁSKA JE SPOKOJENÁ V BOHU	49
DEN 22 LÁSKA JE VĚRNÁ	51
DEN 23 LÁSKA VŽDY OCHRAŇUJE	53
DEN 24 LÁSKA VS. ŽÁDOSTIVOST	55
DEN 25 LÁSKA ODPOUŠTÍ	57
DEN 26 LÁSKA JE ZODPOVĚDNÁ	59
DEN 27 LÁSKA POVZBUZUJE	61
DEN 28 LÁSKA PŘINÁŠÍ OBĚTI	63
DEN 29 LÁSKA A JEJÍ MOTIVACE	65
DEN 30 LÁSKA VYTVÁŘÍ JEDNOTU	67
DEN 31 LÁSKA A MANŽELSTVÍ	69
DEN 32 LÁSKA NAPLŇUJE SEXUÁLNÍ POTŘEBY	71
DEN 33 LÁSKA SE VZÁJEMNĚ DOPLŇUJE	73
DEN 34 LÁSKA SE RADUJE ZE ZBOŽNOSTI	75
DEN 35 LÁSKA JE VYKAZATELNÁ	77
DEN 36 LÁSKA JE BOŽÍ SLOVO	79
DEN 37 LÁSKA HLEDÁ SHODU V MODLITBĚ	81
DEN 38 LÁSKA NAPLŇUJE SNY	83
DEN 39 LÁSKA VŽDY VYDRŽÍ	85
DEN 40 LÁSKA JE OSOBNÍ SMLOUVOU	87
PŘÍLOHA I ZÁMKY A KLÍČE ÚČINNÉ MODLITBY	90
PŘÍLOHA II DVACET OTÁZEK PRO VAŠEHO PARTNERA	92
PŘÍLOHA III BOŽÍ SLOVO V MÉM ŽIVOTĚ	93
PŘÍLOHA IV VEDENÍ VAŠEHO SRDCE	94

PŘEDMLUVA

Překládat tuto knihu nebylo vůbec snadné, ale bylo pro mě velkou radostí. Kromě jiného i proto, že jsem znovu a znovu objevoval, jak různé církevní tradice, tedy konkrétně baptistická (v případě autorů této knihy) a katolická (v případě mém), různými cestami docházejí v mnoha ohledech ke stejnému, či přinejmenším velmi podobnému obrazu o Božím plánu pro manželství.

Z katolického pohledu by bylo samozřejmě možné některé pohledy této knihy dále upřesnit či doplnit (především v oblastech pochopení manželství jako svátosti, porozumění míře či způsobu poničení lidské přirozenosti hříchem, či způsobu práce s Písmem). Podobně by bylo možné nabídnout mnohá rozšíření z oblasti psychologie manželských vztahů či z oblasti spirituality (osobně bych třeba mnohem více zdůraznil nejen nutnost „rozhodné“ lásky, ale také potřebu trpělivého zrání ve schopnosti milovat, které se často musí také ubírat po velmi malých krůčcích, spíše než po velkých skocích). Avšak k tomu mohou posloužit mnohé jiné kvalitní prameny, které jsou u nás k dispozici v míře přebohaté (především v nakladatelstvích Návrat domů, Portál, či v Karmelitánském nakladatelství).

To, co však podle mého názoru na našem knižním trhu v nabídce literatury o manželství doposud chybělo, je psychologicky zdravě vyvážená, duchovně a biblicky solidně ukotvená a zároveň prakticky jednoduše použitelná příručka vhodná jako „průvodce na cestě“ pro manželské páry a zároveň respektující, že ne vždy oba z partnerů jsou křesťané. Myslím, že Výzva lásky tato očekávání splňuje.

To, co jsem pak v této knize obdivoval vzhledem k jejímu poselství, byla především její úcta a respekt k emocionální či „toužící“ stránce lásky (*éros*) spojený s jasným pozváním tento rozměr neustále „zúrodňovat“ postojem lásky „rozhodné“ (*agapé*) a sílu, motivaci a uzdravení k této „rozhodnosti“ sami zas „toužebně“ čerpat z Boží bezpodmínečné lásky k nám. Protože si myslím, že autoři této knihy by se pravděpodobně velmi „našli“ v teologii lásky rozvinuté současným papežem Benediktem XVI. v jeho první encyklice *Deus caritas est* (Nakladatelství Paulínky, 2006), dovolím si z ní nakonec ocitovat některé podstatné části. Poté, co papež na závěr pátého článku své encykliky mluví o nutnosti putování, odříkání, očišťování a uzdravování na cestě zrání lásky, upřesňuje to pak v článku následujícím takto:

„Jak si máme toto putování vzhůru charakterizované očišťováním konkrétně představit? Jak je lásku třeba prožívat, aby se plně realizoval lidský i božský příslib, který je v lásce obsažen? První důležité poučení můžeme nalézt v *Písni písni*. ... V dané souvislosti je velmi poučné, že v průběhu celé knihy se setkáváme se dvěma odlišnými slovy, jimiž se označuje ‚láska‘. Nejprve se objevuje slovo ‚*dodím*‘, což je množné číslo označující lásku, která ještě nemá jistotu a nachází se ve fázi blíže neurčeného hledání. Uvedený výraz je posléze nahrazen slovem ‚*ahabá*‘, které se v řecké verzi Starého zákona tlumočí výrazem ‚*agapé*‘, jenž se stal, jak jsme již viděli, charakteristickým termínem vyjadřujícím biblické pojetí lásky. V protikladu k nevytvořené a ještě hledající lásce zmíněné slovo vyjadřuje zkušenost lásky, která se nyní stává opravdovým objevením toho druhého a překonáním sobeckého zaměření, které předtím jasně převládalo. Nyní se láska stává starostí o druhého a péčí o něho. Není to už hledání sebe, ponoření do opojnosti štěstí, protože láska nyní usiluje o štěstí milované bytosti. Láska se stává odříkáním, je hotova k oběti, ba dokonce to vše sama vyhledává. ... Ano, láska je ‚extáze‘, nikoli však extáze ve smyslu jednoho okamžiku opojení, je to extáze ve smyslu putování, trvalého exodu z ‚já‘, které je uzavřené do sebe, směrem k jeho osvobození v sebedarování, a právě proto směřujícího k opětovnému nalezení sebe, ba dokonce k objevení Boha. ... Je to putování pšeničného zrna, které padne do země a umírá, aby přineslo mnoho užitku“ (Benedikt XVI., *Deus caritas est*, čl. 6).

Kde však k této sebeobětující se lásce, k této *agapé*, brát sílu? I na to papež odpovídá podobně, jako tato kniha, když v dalším článku své encykliky píše: „Na druhé straně platí, že člověk určitě nemůže žít výlučně v sestupné a dobropřejné lásce. Nemůže stále jen obdarovávat a musí také přijímat. Kdo chce darovat lásku, musí také sám lásku přijímat jako dar. Jistě, člověk se může, jak praví Pán, stát pramenem, z něhož prýští proudy živé vody (srov. J 7, 37-38). Má-li se člověk opravdu stát takovým pramenem, musí se sám stále znovu napájet z onoho prvního a původního zdroje, jímž je Ježíš Kristus, z jehož probodeného srdce prýští Boží láska (srov. J 19, 34)“ (Benedikt XVI., *Deus caritas est*, čl. 7).

A právě v tomto světle lze odvážnou výzvu této *Výzvy lásky* k odvážné lásce vzít zcela vážně. Možná, že k jejímu dozrání budeme potřebovat trochu víc, než čtyřicet dní. Ale ty mohou být velmi dobrým startem.

Petr Hruška

ÚVOD

PÍSMO ŘÍKÁ, že Bůh zamýšlel a stvořil manželství jako něco velmi dobrého. Manželství je nádherným, drahocenným darem. Bůh používá manželství k tomu, aby nám pomohl odstranit osamělost, rozmnožit naši plodnost, založit rodiny, vychovávat děti, radovat se ze života a aby nás mohl zahrnovat požehnáním vztahové intimity. Avšak k tomu všemu manželství také navíc ukazuje na naši potřebu růstu, na potřebu vypořádat se s našimi vlastními problémy a s naším vlastním sobectvím za pomoci našeho celoživotního partnera. Pokud jsme učenliví, naučíme se oné jediné věci, která je v manželství nejdůležitější – milovat. Toto mocné pouto nás vede po stezce, na které se učíme jak druhého nedokonalého člověka milovat bezpodmínečně. A to je nádherné. A ovšem také obtížné. A v každém případě život proměňující.

Tato kniha je o lásce. Je o tom, jak se učit a odvážit žít život naplněný milujícími vztahy. A tato cesta začíná u člověka, který ti je nejbližší: u vašeho životního partnera. Kéž vás Bůh zahrne svým požehnáním, až se do tohoto dobrodružství pustíte.

Avšak buďte si jisti, že tato cesta vyžaduje odvahu. Jestliže tuto výzvu přijmete, musíte přijmout postoj, který počítá s tím, že místo toho, abyste se nechali *vést vaším srdcem*, rozhodujete se k tomu, že to budete *vy, kdo vaše srdce povedete*. Svět nám říká, že máme následovat své srdce. Avšak pokud své srdce nevedete vy, vždy se ihned najde někdo jiný, kdo je povede. Bible říká, že srdce je „nejúskočnější ze všeho“ (Jer 17,9), a vždy se vás bude snažit vést k tomu, co se zdá být správné v tom kterém okamžiku.

Zde se snažíme vás přivést k tomu, abyste zaujali jiný postoj a místo toho se rozhodli *vést své srdce* k tomu, co je nejlepší z dlouhodobého hlediska. Právě toto je klíčem k trvalým, naplňujícím vztahům.

Cesta založená na této „Výzvě lásky“ není nějakou technikou, kterou se snažíme změnit svého partnera tak, aby odpovídal našim představám či potřebám. Velmi pravděpodobně jste již sami zjistili, že snaha změnit vašeho manžela či manželku vždy končila neúspěchem a frustrací. Tato cesta je spíše cestou prozkoumávání a vyjadřování autentické lásky, i když vaše touha je třeba vyschlá a vaše motivace nízká. Pravda je taková, že láska je rozhodnutím, ne jen citem. Láska je nesobecká, obětující se, proměňující. A pokud je vyjadřována tak, jak byla původně zamýšlena, i vaše vztahy se velmi pravděpodobně také budou měnit k lepšímu.

Každý den této cesty bude zahrnovat tři důležité prvky:

Za první bude vyložen a diskutován určitý jedinečný aspekt lásky. Čtěte tyto výklady pečlivě a buďte otevřeni novému pochopení toho, co znamená skutečně někoho milovat.

Za druhé vám budete vyzváni k tomu, abyste udělali něco zcela konkrétního pro svého partnera. Některé z těchto úkolů budou snadné, jiné zas velmi náročné. Avšak každý z nich vezměte vážně a buďte velmi kreativní a odvážní ve způsobech, jakými se budete snažit je splnit. Nenechte se odradit tím, že vám někdy vnější okolnosti ve splnění některého z těchto úkolů zabrání. Prostě se zase pusťte do práce ihned, jak to jen bude možné, a pokračujte v započaté cestě.

Za třetí ti tato kniha bude každý den poskytovat prostor pro zapisování si toho, co se ten den naučíte, co budete dělat a jak na to bude váš partner reagovat. Je velmi důležité tento prostor využít k tomu, abyste si zaznamenávali, co se na této cestě děje s vámi i s vaším partnerem. Tyto poznámky vám budou sloužit k zaznamenávání toho, jaké děláte pokroky, a v budoucnu se pro vás mohou stát neocenitelným pomocníkem. (Pozn. překl.: Z technických důvodů je toto místo pro poznámky v tomto pracovním vydání poměrně malé, bude tedy nejspíše vhodné si své poznámky zapisovat do zvláštního sešitu.)

Myslete na to, že máte zodpovědnost za to, abyste chránili a vedli své srdce. Nevzdávejte to a nenechte se odradit. Rozhodněte se vést své srdce a setrvat v tom až do konce. Učit se skutečně milovat je tou nejdůležitější věcí, do které se kdy ve svém životě pustíte.

NYNÍ ZŮSTÁVÁ VÍRA, NADĚJE A LÁSKA.

AVŠAK NEJVĚTŠÍ Z NICH JE LÁSKA.

1 K 13,13

*Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými,
ale neměl lásku,
jsem jako znějící kov a cimbál zvučící.*

*Kdybych měl dar prorokovat, rozuměl všem tajemstvím,
ovládal všechno, co se může vědět,
a víru měl v nejvyšší míře, takže bych hory přenášel,
ale neměl lásku,
nejsem nic.*

*Kdybych rozdal všechno, co mám za pokrm chudým
a pro svoji slávu vydal ve službě sám sebe,
ale neměl lásku,
nic mi to neprospěje.*

1 K 13,1-3

DEN 1

LÁSKA JE TRPĚLIVÁ

„Bud'te vždy skromní, tiší a trpěliví. Snášejte se navzájem v lásce.“

Ef 4,2

Láska funguje. Je nejmocnějším motivátorem v našem životě a má mnohem větší hloubku a smysl, než si je mnoho lidí vůbec schopných představit. Vždy dělá to, co je pro druhé nejlepší a může nás posílit k tomu, abychom byli schopni čelit i těm největším problémům. Jsme zrozeni s celoživotní žízní po lásce. Naše srdce jí potřebují stejně nutně jako naše plíce kyslík. Láska proměňuje naši motivaci k životu. S láskou se stávají smysluplnými jakékoli vztahy. Žádné manželství bez ní nemůže být úspěšné.

Láska je postavena na dvou sloupech, které velmi dobře vyjadřují to, čím láska je. Těmito sloupy jsou *trpělivost* a *laskavost*. Všechny ostatní charakteristiky lásky jsou rozvinutím těchto dvou. A to je právě to, čím vaše výzva lásky bude začínat: *trpělivostí*.

Láska vás inspiruje k tomu, abyste se stali trpělivými lidmi. Jestliže se rozhodnete být trpělivými, pak na negativní situace reagujete pozitivním způsobem. Jste pomalí k hněvu. Zachováte klid, místo abyste hned vylítli. Spíše než abyste byli nervózní a hrubí ke druhým, láska vám pomáhá zklidnit se a začít prokazovat milosrdenství vůči těm, kdo jsou kolem vás. Trpělivost přináší vnitřní klid uprostřed vnějších bouří.

Nikomu se nelíbí, když musí být ve společnosti s netrpělivým člověkem. Nutí vás to přehnaně reagovat zlostným, hloupým a politováníhodným způsobem. Ironií toho, když na nějakou nedobrou událost reagujeme rozčileně a se vztekem, je to, že tato naše reakce s sebou nese další nespravedlnosti svého druhu. Zlost, vztek či hněv téměř nikdy věci nevyřeší. Ve skutečnosti často samy nesou problémy navíc.

Avšak trpělivost přispívá k řešení problémů v jejich zárodku. Trpělivost je něčím více než kousáním se do rtů či kladením si ruky před ústa. Trpělivost je spíše hlubokým dýcháním. Pročišťuje vzduch. Zabraňuje pošetilosti, aby svým hadím ocáskem mrskala po celé místnosti. Trpělivost je rozhodnutím ovládat vaše emoce místo toho, abyste dovolili vašim emocím ovládat vás. Trpělivost se prokazuje diskrétností a zdrženlivostí místo toho, aby oplácela zlo zlem.

Jestliže vás váš partner zraní, ihned mu to rychle oplatíte, nebo se ovládnete? Zjišťujete, že hněv, zlost či rozčilení jsou vašimi základními, vše pronikajícími emocemi v situacích, když je s vámi jednáno nefér? Pokud ano, pak kolem sebe místo léku šíříte jed.

Hněv je často způsobován tím, když se silná touha po něčem setká s hlubokým zklamáním nebo smutkem. Nedostane se vám toho, co jste chtěli, a začíná to ve vás vnitřně vřít. Je to často emocionální reakce, která pramení z našeho sobectví, hlouposti nebo zlých motivací.

Trpělivost nás naopak činí moudrymi. Trpělivost nespěchá v činění konečných soudů, ale naslouchá tomu, co nám ten druhý říká. Trpělivost stojí ve dveřích tam, kde se dovnitř dere hněv, a s konečným soudem čeká na to, až uvidí celou situaci v širších souvislostech. Bible říká: „Kdo je trpělivý (tj. pomalý k hněvu), je velice rozumný, kdo však je vznětlivý, vystavuje na odiv hloupost“ (Př 14,29). Stejně jistě jako nedostatek trpělivosti váš domov promění ve válečnou zónu, praktikování trpělivosti vám přinese pokoj a klid. „Hněvivý člověk podněcuje svár, kdo však je trpělivý (tj. pomalý k hněvu), uklidňuje hádku“ (Př 15,18). Podobné výroky jako tyto z knihy Přísloví jsou jasnými principy s trvalou platností. Trpělivost vzniká tam, kde se láska setkává s moudrostí. A každé manželství potřebuje tuto kombinaci, aby zůstalo zdravé.

Trpělivost vám pomáhá dovolit vašemu partnerovi být člověkem. Pomáhá vám chápat, když někdo upadne. Jestliže někdo udělá chybu, pak mu trpělivost dá více času, než by si na první pohled zasloužil, aby ji mohl napravit. Trpělivost vám dává schopnost vytrvat i v těžkých časech ve vašem vztahu, místo toho, abyste hned pod prvním tlakem odcházeli.

Avšak může váš partner počítat s tím, že jeho manžel či manželka s ním budou jednat s takovouto trpělivostí, když se něco stane? Může se manželka spolehnout na to, že když se jí podaří zabouchnout si v autě klíčky od zapalování, tak se to u vás setká spíše s porozuměním, než aby si musela vyslechnout

DEN 2

LÁSKA JE LASKAVÁ

„Bud'te k sobě navzájem laskaví, milosrdní a odpouštějte si navzájem,
jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“

Ef 4,2

Laskavost je láska v akci. Jestliže trpělivost je postojem, kterým láska *reaguje* za účelem minimalizace negativních okolností, laskavost je postojem, který láska *aktivně* zaujímá za účelem maximalizace pozitivních okolností. Trpělivost se snaží zabránit problému; laskavost vytváří požeňání. Trpělivost je preventivní, laskavost proaktivní. Tyto dvě stránky lásky jsou úhelnými kameny, na kterých jsou postavené mnohé z dalších vlastností, o kterých budeme mluvit dále.

Láska vás činí laskavými. A laskavost vás činí příjemnými. Jestliže jste příjemní, lidé chtějí být ve vaší společnosti. Vnímají vás jako ty, kteří jsou jak dobří *k nim*, tak jsou také dobří *pro ně*.

Klíčový biblický úryvek o důležitosti laskavosti najdeme zde: „Milosrdenství a věrnost ať tě neopouštějí! Přivaž si je ke svému krku, napiš je na tabulku svého srdce! Tak nalezněš milost a oblibu v očích Božích i lidských“ (Př 3,3-4). Laskaví lidé si prostě získávají oblibu kdekoli se objeví. Dokonce i doma. Avšak výraz „laskavost“ může být příliš obecným termínem, na to, abychom ji mohli definovat, neřku-li praktikovat. A tak ji rozčleňme na čtyři základní ingredience:

Jemnost. Jestliže se necháváte vést laskavostí, pak si dáváte pozor na to, jak jednáte se svým partnerem, zda k němu nejste zbytečně tvrdí. Jestliže jste laskaví, pak jste citliví. Něžní. Dokonce, i když druhému potřebujete říct nějaké tvrdé věci, pak je raději dvakrát různě zaobalíte, abyste svoji výčitku či nárok pro toho druhého udělali co nejsnesitelnější. Pravdu vyslovujete v lásce.

Vstřícnost. Být laskaví znamená také to, že vycházíme vstříc potřebám daného okamžiku. Je-li zapotřebí udělat nějaké domácí práce? Jste hned u toho. Nebo je zapotřebí spíše naslouchající ucho? Vy jej hned dáte k dispozici. Laskavost manželku uschopňuje k tomu, aby posloužila svému manželovi, aniž by se obávala o svá práva. Manžela laskavost vede k tomu, aby si aktivně všiml, co jeho manželka potřebuje, a pak jej motivuje k tomu, aby se zvedl a byl také tím, kdo zajistí, aby tyto potřeby byly naplněny – a to i za tu cenu, že jeho vlastní potřeby budou muset počkat.

Ochota. Laskavost vás inspiruje k tomu, abyste byli ochotní. Místo toho, abyste byli neústupní, zdráhající se, či tvrdohlaví, spíše s tím druhým spolupracujete a zůstáváte flexibilní. Spíše než abyste si neustále stěžovali a hledali výmluvy, hledáte důvody ke kompromisu a přizpůsobení se. Laskavý manžel zamezí tisícům potenciálních hádek svojí ochotou nejprve naslouchat, místo toho, aby nejprve prosazoval svůj způsob vidění.

Iniciativa. Laskavost myslí dopředu a pak dělá první krok. Nesedí a nečeká, až bude vyzvána či přinucena k tomu, aby se zvedla ze židle. Laskavý manžel či manželka jsou takoví partneři, kteří vás pozdraví jako první, první se na vás usmějí, první vám poslouží, jako první vám odpustí. Nepožadují od druhých, aby i oni sami nejprve přispěli svým dílem dříve, než jim jsou ochotni dát najevo lásku. Laskavě jednáte tím, že vnímáte konkrétní potřebu a vycházíte jí vstříc. Jako první.

Ježíš velmi tvůrčím způsobem popisuje laskavost lásky ve svém podobenství o dobrém Samaritánovi, které najdeme v bibli v Lukášově evangeliu, kapitola 10. Židovský muž byl přepaden lupiči a se smrtelnými zraněními byl ponechán na okraji opuštěné cesty. Dva náboženští vůdci, respektovaní svým okolím, tohoto muže minuli, aniž by mu jakkoli pomohli. Byli příliš zaneprázdněni. Příliš důležití. Příliš se obávající o své čisté ruce. Avšak obyčejný člověk jiné rasy – patřil k Samařanům, kteří neměli rádi Židy stejně urputně, jako Židé Samařany – vidí tohoto cizince v nouzi a je pohnut soucitem. Překračuje všechna kulturní tabu, riskuje výsměch a zastavuje, aby muži pomohl. Obváže mu rány, pokládá jej na svého mezka, odváží jej do bezpečí a ještě za něj z vlastní kapsy platí náklady na ošetřování.

Tam, kde léta rasismu vyhloubila příkopy rozdělení, jeden úkon laskavosti přivedl dohromady dva nepřátele. Jemně. Vstřícně. Ochotně. Přebíraje iniciativu tento člověk prokázal skutečnou laskavost v každém ohledu.

DEN 3

LÁSKA NENÍ SOBECKÁ

„Vroucně se navzájem milujte bratrskou láskou,
v prokazování úcty předcházíte jeden druhého.“

Ř 12,10

Žijeme ve světě, ve kterém je člověk fascinován sebou samým. Kultura, která nás obklopuje, nás učí, abychom se soustředili na svůj vzhled, své pocity a na své osobní touhy jakožto nejvyšší priority. Cílem, jak se zdá, je dosáhnout co nejvyšší možné úrovně štěstí. Nebezpečí tohoto způsobu myšlení se však stane až bolestně zjevným, podíváme-li se dovnitř manželských vztahů.

Pokud by mělo existovat slovo, které ve své podstatě znamená pravý opak lásky, bylo by to *sobectví*. Bohužel je to sklon, který si každý z nás neseme s sebou už od narození. Lze to vidět na tom, jak malé děti jednají, a často i na tom, jak i dospělí lidé špatně zacházejí jeden s druhým. Téměř každý hříšný skutek, který byl kdy vykonán, lze vztáhnout k nějaké sobecké motivaci. Sobectví je rysem našeho jednání, který na druhých nesnášíme, ale u sebe jej omlouváme. A přeci není možné, abyste poukazovali na tolik různých způsobů, jakými se váš partner chová sobecky, aniž byste přiznali, že i vy jste sobeckého jednání schopni. To by bylo pokrytecké.

Proč klademe tak nízké nároky na sebe samé, zatímco od našich partnerů očekáváme jen to nejlepší? Odpovědí je hořká pilulka, kterou je třeba spolknout: *Jsmo sobectí*.

Jestliže manžel své ženě předhazuje pouze své zájmy, potřeby a priority, pak to je známka sobectví. Jestliže si manželka neustále stěžuje na to, kolik času a energie věnuje tomu, aby uspokojila potřeby svého muže, pak to je známka sobectví. Avšak „láska nehledá svůj prospěch“ (1 K 13,5). Milující manželé a manželky – ti, kteří se těší z plného smyslu svého manželství – se zaměřují na to, aby dobře pečovali o onu druhou chybující lidskou bytost, se kterou se rozhodli sdílet svůj život. A to proto, že skutečná láska hledá cesty, jak druhého přijímat, jak vůči němu říkat „ano“.

Ironickou stránkou sobectví je to, že dokonce i nějaká ušlechtilá akce může být sobecká, jestliže její motivací je zasloužit si nějaká svá práva nebo vysloužit si nějakou odměnu. Jestliže uděláte dokonce i nějakou velmi dobrou věc za tím účelem, abyste pokoutně zmanipulovali svého partnera k nějakému pro vás prospěšnému jednání, stále jednáte sobecky. Základní dělicí čára leží zde: buď svá rozhodnutí děláte z lásky k druhému, nebo ze sebelásky.

Láska není nikdy spokojena, pokud nezakouší blaho či prospěch druhých. Nemůžete jednat zároveň ze skutečné lásky a zároveň ze sobectví. Jestliže se rozhodnete milovat svého partnera, pak to také znamená, že jste se rozhodli říci „ne“ něčemu z toho, co byste si přáli vy sami, abyste mohli říci „ano“ tomu, co potřebuje on. To znamená, že štěstí svého partnera kladete nad své vlastní. To neznámá, že nikdy nemůžete prožívat vlastní štěstí. Znamená to pouze, že nepopřete štěstí toho druhého kvůli tomu, abyste vy sami byli šťastni.

Láska tedy vede ke vnitřní radosti. Jestliže na první místo kladete spokojenost svého partnera, vyplývá z toho vnitřní naplnění, které nemůže být znásobeno jakýmkoli sobeckým jednáním. Toto vnitřní naplnění je přidanou hodnotou, kterou vytváří Bůh a rezervuje ji pro ty, kteří druhým prokazují opravdovou lásku. Ano, je to tak, že pokud se zřekneš svých práv ve prospěch svého partnera, získáš šanci osvobodit sám sebe pro odkrytí hlubšího smyslu manželství.

Nikdo vás nezná tak dobře, jako váš partner. A to také znamená, že nikdo jiný nerozpozná rychleji změnu ve vašem chování, když vědomě začnete obětovat svá chtění a přání ve prospěch naplňování jeho či jejích vlastních potřeb.

Jestliže vám obětovat své vlastní touhy ve prospěch vašeho partnera připadá tvrdé, pak možná budete mít se sobectvím problém hlubší, než jste možná ochotni si připustit.

Položte si následující otázky:

- Skutečně si přeji to, co je nejlepší pro mého manžela či pro moji manželku?

DEN 4

LÁSKA JE POZORNÁ

A jak vzácné jsou pro mě tvé úmysly... Jak mnoho jich je!

Kdybych je chtěl spočítat, je jich víc než písku.

Ž 139,17-18

Láska přemýšlí. Láska není iracionální pocit vezoucí se na vlnách emocí, které jakoukoli myšlenkovou aktivitu uloží ke spánku. Láska si dává práci s přemýšlením, protože si je vědoma toho, že milující činy vyplývají z milujícího smýšlení.

Když jste se poprvé zamilovali, být pozorní pro vás bylo zcela přirozenou záležitostí. Hodiny jste trávili sněním o tom, jak vypadá váš milovaný či vaše milovaná, přemýšlením o tom, co asi právě dělá, přeřikáváním si větiček, které by na něj či na ni mohly zapůsobit a užíváním si sladkých vzpomínek na chvíle, které jste mohli strávit společně. Upřímně jste si mohli přiznat: „Já na tebe nemůžu přestat myslet.“

Avšak pro hodně párů se tyto věci začnou po svatbě měnit. Žena má konečně svého muže; manžel má svoji vysněnou trofej. Hon je u konce, co bylo třeba, bylo vykonáno. Plamínky romance se pomalu mění v šedé vyhasínající uhlíky a motivace k pozornosti vychládá. Postupně svoji pozornost zase přesouváte na svoji práci, své přátele, své problémy, své osobní touhy a potřeby, na sebe samotné. Po nějaké době začnete nechtěně potřeby svého partnera zcela ignorovat.

Avšak skutečnost, že manželství přidalo jednu další osobu k vašemu vesmíru, ta stále trvá. Proto, jestliže vaše myšlení dostatečně nevyzrálo k tomu, abyste tuto novou osobu neustále nezahrnovali do svého světa, budete stále spíše překvapeni, než že byste byli pozornými.

„Dnes máme výročí?“

„Proč ses mě na to napřed nezeptal, než jsi takhle rozhodl?“

„Myslíš někdy taky na někoho jiného než jen na sebe?“

Nikdy se takto nenaučíte být pozornými, spíše budete neustále znovu a znovu litovat promeškaných příležitostí k prokázání lásky. Nepozornost je tichým nepřitelem láskyplných vztahů.

Budme upřímní. Muži mají s pozorností obecně větší potíže než ženy. Muž je většinou schopný soustředit se jako nějaký laser na jednu jedinou záležitost a kvůli tomu zapomenout na zbytek světa. Zatímco tato schopnost může pro něj být v té určité oblasti výhodou, na druhou stranu to může způsobit, že přehlédne jiné věci, které také vyžadují pozornost.

Ženy jsou na druhé straně většinou schopné vnímat na více rovinách zároveň, což jim umožňuje věnovat poměrně jasnou pozornost mnoha aspektům najednou. Žena je často schopná telefonovat, vařit, vědět, kde se po domě batolí děti a ještě k tomu přemýšlet, proč jí v tom všem manžel více nepomáhá... a to všechno zvládne naráz! Navíc ženy také obecně přemýšlejí více vztahově. Když žena na něčem pracuje, pak si je často zároveň také velmi dobře vědoma všech těch jednotlivých vztahů k lidem, kteří jsou s tím nějakým způsobem spojeni.

Obě z těchto tendencí jsou příklady toho, jak Bůh utvořil ženy, aby doplňovaly své muže. Jak Bůh řekl při stvoření: „Není dobré, aby byl člověk samotný. Učiním mu pomoc jako jeho protějšek“ (Gn 1,18). Avšak tyto rozdíly také vytvářejí příležitosti k nedorozuměním.

Muži mají například sklon myslet jakoby v heslech či titulcích a říkat přesně to, co si myslí. Není třeba nějakých zvláštních schopností pochopit to, co chtějí říct. Slova, která muži vyslovují, jsou většinou míněna doslovně, bez nějakých jinotajů, a není třeba je nějak do příliš hloubky analyzovat. Avšak ženy mnohem více myslí a mluví jakoby mezi řádky. Mají sklon spíše naznačovat, co si myslí, než to říci přímo. Muž pak, pokud chce pochopit plný smysl řečeného, často musí velmi pozorně naslouchat tomu, co tato slova vlastně v sobě skrývají.

Pokud někteří manželé těmto vzájemným rozdílnostem nerozumějí, důsledkem pak mohou být nekonečné hádky a nedorozumění. On je frustrován tím, že nemůže pochopit, proč ta jeho pořád mluví jako v hádankách a prostě a jednoduše neřekne jasně, co si vlastně myslí a co vlastně chce. Ona je frustrována tím, že nemůže pochopit, proč je ten její tak nechápavý a netaktní a nedovede si to, co mu chce říct, sám spočítat, když přeci je to tak jasné, že jedna a jedna jsou dvě.

Žena velmi hluboce touží po tom, aby byl její muž pozorný. Pozornost je klíčem k ženinu srdci, aby se cítila být milována. Když žena mluví, moudrý muž bude naslouchat jako nějaký detektiv, aby odkryl její nevyslovené potřeby a touhy, které její slova skrytě zahrnují. Pokud ovšem žena musí svému muži vždycky všechny ty roztroušené kousky skládky poskládat sama, bere mu to příležitost vyjádřit právě oním detektivním nasloucháním jeho lásku k ní.

To také vysvětluje, proč ženy často dávají svým mužům najevo nespokojenost, aniž by jim řekly proč. Ve své mysli si žena říká: „Já mu to přeci nemůžu říct polopatě, proč jsem na něj naštvaná. On přeci musí být schopný se podívat na celou tu situaci a musí mu samotnému dojít, o co tady jde!“ Zároveň i onen muž zarmoucen, protože není schopný číst ženiny myšlenky a diví se, proč je trestán za nějaký zločin, o kterém si není vědom, že spáchal.

Láska vyžaduje pozornost – a to na obou stranách. Takovou pozornost, která vytváří mosty skrze konstruktivní kombinaci trpělivosti, laskavosti a nezištnosti. Láska vás učí jak se potkat uprostřed, jak respektovat a ocenit, jakým jedinečným způsobem váš partner přemýšlí.

Manžel by měl naslouchat své ženě a učit se být si vědom jejích nevyslovených poselství. Žena by se měla učit sdělovat své názory a pocity pravdivě a neříkat to, a zatím tím mínit ono.

Avšak příliš často se místo toho rozčílíte a jste frustrováni a upadnete do destruktivního vzorce chování „připraveni, vypálit, zamířit“. Vypálíte ze sebe něco tvrdého či hrubého a teprve zpětně přemýšlíte o tom, jestli jste to měli vůbec říkat. Avšak láska, která je ve své vlastní přirozenosti pozorná, vás učí tomu, abyste svůj rozum zapojili dříve, než zaúkolujete své rty. Láska myslí dříve, než mluví. Filtruje slova přes síťku pravdy a laskavosti.

Kdy jste naposled strávili nějaký čas přemýšlením o tom, jak byste mohli lépe porozumět svému partnerovi a jak byste mu mohli lépe vyjádřit lásku? Jakou jeho bezprostřední potřebu byste mohli naplnit? Jaké nejbližší události jsou před vámi (výročí, narozeniny, svátek), na které byste se mohli předem připravit? Zdravá manželství jsou nesena zdravým přemýšlením.

DNEŠNÍ ÚKOL

Oslov svého partnera někdy uprostřed běžných záležitostí dnešního dne.

*Neměj při tom nic jiného v úmyslu, než se jej zeptat,
jak se mu daří a zda bys pro něj mohl či mohla něco udělat.*

Udělej si zde poznámku poté, co se ti podaří splnit dnešní úkol.

Co ses o sobě či o svém partnerovi dozvěděl při plnění dnešního úkolu? Jak by se takovéto kontakty mohly stát přirozenější, běžnější a skutečně přínosnou součástí vašeho životního stylu?

„Děkuji svému Bohu při každé vzpomínce na vás“ (Fp 1,3).

DEN 5

LÁSKA NENÍ NEOMALENÁ

„Jestliže někdo brzy zrána halasně žehná svému bližnímu, bude se mu to počítat za kletbu.“

Př 27,14

Nic neirituje druhé tak rychle, jako když někdo jedná hulvátsky, hrubě či neomaleně. Neomalenost znamená bezdůvodně říkat či dělat věci, které jsou pro druhé lidi, kteří jsou přítomni, nepříjemné. Být neomalený znamená jednat nevhodně, ztrapňujícím či iritujícím způsobem. V rámci manželství to může znamenat, že někdo dělá nějaké sprosté narážky, ztrapňuje druhého, nevhodně se chová u stolu či ve společnosti, nebo dělá sarkastické zraňující poznámky. Když si dobře všimnete, nikdo nemá potěšení z toho, že musí být v přítomnosti takto neomaleně jednajícího člověka. Hrubé chování může tomu člověku, kdo takto jedná, připadat jako bezvýznamné, avšak je velmi nepříjemné těm, kdo to musí snášet.

Jako i v jiných případech, i k této oblasti má láska co říci. Když je nějaký muž motivován láskou, úmyslně se snaží jednat takovým způsobem, aby jeho ženě bylo v jeho přítomnosti dobře. Když žena touží milovat svého muže, pak se úmyslně vyhýbá věcem, které jej frustrují nebo jsou pro něj nepříjemné.

V podstatě jde o to, že skutečná láska dbá na příjemné vystupování a způsob jednání.

Jestliže přijmete tento postoj za vlastní, může to do vašeho manželství vpustit čerstvý vzduch. Tím, že dbáte na dobrý způsob vystupování, dáváte svému partnerovi najevo: „Vážím si tě natolik, že se snažím ve tvé přítomnosti ovládat a vystupovat příjemně. Chci být člověkem, s nímž se cítíš příjemně.“ Jestliže lásce dovolíte, aby proměnila – třeba i v těch největších maličkostech – vaše způsoby chování, obnovíte ve vašem vztahu atmosféru úcty. Lidé, kteří praktikují dobrou etiketu, mají tendenci pozvedat úroveň respektu celého prostředí kolem sebe.

Většinou je etiketa, kterou praktikujete doma, o hodně jiná, než ta, kterou praktikujete s přáteli či dokonce se zcela neznámými lidmi. V kuchyni na sebe můžete třeba i štěkat a tvářit se značně kysele, ale jakmile zazvoní domovní zvonek, jdete otevřít s úsměvem od ucha k uchu a s příchozím jednáte velmi mile. Avšak jestliže se odvážíte přijmout výzvu skutečné lásky, pak budete to nejlepší chtít dát i svým nejbližším. Jestliže lásce nedovolíte, aby vás motivovala k tomu, abyste potřebným způsobem změnili své chování, bude tím trpět kvalita vašeho manželství.

Ženy mají sklon mnohem snadněji zvládat určité způsoby jednání než muži, ačkoli zase mohou být hrubě jiným způsobem. Král Šalamoun řekl: „Lepší je bydlet v koutě na střeše nežli společně v domě se svárlivou ženou“ (Př 25,24). Avšak je pravda, že tuto důležitou lekci o neomalenosti potřebují nastudovat především muži. Bible říká: „Dobře je tomu, kdo se slitovává“ (Ž 112,5). Muž, který v sobě pěstuje taktnost, přijde na to, co je vhodné pro tu kterou situaci, a příslušně k tomu přizpůsobí své jednání.

Existují dva hlavní důvody, proč jsou lidé hrubí, hulvátští či neomalení: *nevědomost* a *sobectví*. Ani jedno z toho není samozřejmě dobré. Dítě se narodí, aniž by cokoli vědělo o etiketě, a potřebuje ještě hodně pomoci a osvojování si příslušných znalostí a dovedností. Avšak dospělí dávají svoji nevědomost najevo na jiné rovině. Sice příslušná pravidla většinou znají, ale mohou být slepí k tomu, že tato pravidla porušují; nebo mohou být příliš zaměřeni na sebe, aby se o to vůbec starali. Ve skutečnosti si tedy vůbec nemusíte být vědomi toho, jak nepříjemné je s vámi žít!

Vyzkoušejte se sami tím, že si položíte následující otázky:

- Jak se váš partner cítí vzhledem ke způsobům, jak mluvíte a jednáte v jeho přítomnosti?
- Jaký vliv mají vaše slova a vaše jednání na pocit sebeúcty a vědomí vlastní hodnoty vašeho partnera?
- Řekl by o vás váš manžel či vaše manželka, že jste pro ně požehnáním, nebo že s nimi jednáte spíše jen blahosklonným či ztrapňujícím způsobem?

Pokud si myslíte, že to je spíše váš partner, a ne vy, kdo potřebuje vyrůst v této oblasti, možná, že pouze trpíte těžkým případem ignorance, druhotně navíc ještě podpořené sobectvím. Pamatujte na to, že láska není neomalená, avšak pozvedá vás k vyššímu standardu.

DEN 6

LÁSKA NENÍ POPUDLIVÁ

*„Ten, kdo je pomalý k hněvu, je lepší než hrdina,
a kdo ovládá svůj hněv, je lepší než ten, kdo dobyl město.“*

Př 16,32

Láska se nenechá vydráždit a rychle odpouští. Jak snadno se necháte vydráždit a naštvat vy? Jak Někteří lidé jako by jednali podle motto „Nikdy nevynechej příležitost nechat se vytočit svým partnerem!“ Kdykoli se něco nepodaří, vždycky to využijí k tomu, aby naplno dali najevo, jak jsou zklamáni, frustrováni či zraněni. Avšak to je pravý opak toho, jak reaguje láska.

Být popudliví znamená, že žijeme stále jakoby na hraně. Že mám stále jen krůček k tomu, abychom vybuchli. Lidé, kteří jsou popudliví, jsou uzavření a neustále napružení, protože pak také často nemají daleko k tomu, aby na sebemenší negativní podnět reagovali nepřiměřeně emotivně.

Jestliže je láska pod tlakem, nevede jí to k zakyslosti či zatrpklosti. Každý nepatrný problém v ní nevyvolá výbuch hněvu či nevede ji do hlubokého smutku. Naopak láska se nerozcílí či nehněvá, pokud pro to není legitimní důvod v Božích očích. Milující manžel zůstane klidný a trpělivý, spíše se bude snažit prokázat milosrdenství a ovládnout svoji zlost. Vztek a násilí pro něj vůbec nepřichází v úvahu. Milující manželka není přecitlivělá a rozmrzelá a snaží se ovládnout své emoce. Rozhodla se pro to, že bude spíše květinou mezi trny, a snaží se reagovat příjemně i uprostřed vypjatých situací.

Jestliže žijete vedeni láskou, budete spíše lidmi radosti, než lidmi nepokoje. Zeptejte se sami sebe: „Jsem spíše uklidňujícím vánkem, nebo bouří hrozcím každou chvíli propuknout?“

Proč se lidé stávají popudlivými? Pro to existují přinejmenším dva důvody:

Stres. Stres vás vysiluje, odsává vám energii, oslabuje vaše zdraví a způsobuje, že jste rozmrzelí. Může být způsoben různými *vztahovými* příčinami: hádkami, rozpory, hořkostmi... Další příčiny stresu jsou založeny na *přehánění*: přepracovanost, přehánění zábavy, přílišné utrácení... Stres však také může být způsoben *nedostatkem*: nedostatkem odpočinku, nedostatečnou stravou, nedostatkem pohybu... Často tyto ostny obracíme sami proti sobě, a tak se stáváme popudlivými.

Život je maratónem, ne sprintem. To znamená, že je třeba hledat rovnováhu, dobře volit priority a udržet správné tempo. Příliš často odhodíme obezřetnost, napálíme to plnou parou vpřed a děláme to, co si myslíme, že je v ten moment nejlepší. Brzy nám však dojde dech, začnou se nám motat nohy a hrozí, že se co nevidět sesypeme. Rostoucí tlak může zcela zničit naši trpělivost a následně i naše vztahy.

Bible nás učí, jak se vyhýbat nezdravému stresu. Učí, že láska má pronikat naše vztahy, abychom se nezamotávali do zbytečných hádek (Ko 3,12-14). Učí nás, že uprostřed starostí se máme modlit, místo toho, abychom je chtěli zvládnout jen z vlastních sil (Fp 4,6-7). Učí nás, že máme delegovat úkoly, když jsme přepracovaní (Ex 18,17-23). Učí nás, že se máme vyhýbat každé mu přehánění (Př 25,16).

Bible nás také učí zachovávat každý týden „Šabbat“, volný den, věnovaný bohoslužbě a odpočinku. To je velmi strategické opatření, které nám poskytuje čas k načerpání nových sil a k soustředění se na podstatné a které nám přímo do našeho diáře zasazuje jasný čas k nedechnutí se. Zavedení takového času „navíc“ vytvoří v našem týdenním programu prostor, který se stane jakýmsi tlumícím polštářem mezi vnějšími tlaky a námi samotnými, který zmírňuje stres, který by v nás jinak způsoboval nervozitu a popudlivost vůči našim partnerům. Avšak existuje ještě jeden hlubší důvod, proč se stáváme popudlivými.

Sobectví. Když jste popudliví, srdcem vašeho problému je prvotně problémem vašeho srdce. Ježíš říká: „Ústa mluví tím, čím srdce přetéká“ (Mt 12,34). Někteří lidé jsou jako citróny: když je život zmáčkne, vyteče z nich kyselá reakce. Jiní jsou spíše jako broskve: i když jsou pod tlakem, výsledek je stále sladký.

To, že se snadno rozhněváme, je příznakem toho, že v našem životě je přítomna nějaká skrytá oblast sobectví či nejistoty tam, kde by měla vládnout láska. Avšak sobectví také na sebe bere mnohé další masky:

DEN 7

LÁSKA VĚŘÍ V TO NEJLEPŠÍ

„Ať se děje cokoli, láska věří, láska má naději.“

1 K 13,7

Hluboko ve vašem srdci, v jeho velmi osobních sférách, je ukryta jedna zvláštní místnost. Budeme ji nazývat „Chvalitebna“ (angl. *Appretiation Room*). Do této místnosti zavítají vaše myšlenky tehdy, když si na vašem partnerovi všimnete nějakých pozitivních či povzbudivých věcí. A kdykoli toto speciální místo navštívíte, vždy vás to naplní radostí a pokojem.

Na stěnách této místnosti jsou napsána milá slova a věty popisující dobré vlastnosti vašeho partnera, jako např. „čestný“, „inteligentní“, „neúnavný dřič“, „skvělá kuchařka“, či „nádherné oči“. Jsou to všechno věci, které jste o svém partnerovi již dříve objevili a které se vám uložily do paměti. Když na tyto věci myslíte, vaše uznání vůči vašemu partnerovi roste. Čím více o těchto pozitivních charakteristikách medituji, tím jste za svého partnera vděčnější.

Hodně z věcí na stěnách naší „Chvalitebny“ tam bylo pravděpodobně nasáno v počátečních fázích vašeho vzájemného vztahu. Můžete na ně myslet jako na věci, které se vám líbily a které jste oceňovaly na vašem milém či na vaší milé, když jste spolu ještě chodili. Tyto věci pro vás tehdy byly pravdivé, úctyhodné a dobré. A vy jste tehdy strávili hodně času tím, že jste se právě těmito věcmi zabývali při častých návštěvách naší „Chvalitebny“... až do té doby, než jste se vzali. Potom jste tuto vzácnou místnost začali navštěvovat méně a méně často. To proto, že v její blízkosti se objevila jiná konkurenční místnost.

Ano, tam dole v temných hlubinách vašeho srdce leží také místnost, kterou budeme nazývat „Výčítárna“ (angl. *Depreciation Room*), kterou nyní bohužel možná navštěvujete velmi často.

Na stěnách této místnosti jsou napsány věci, které vám na vašem partnerovi vadí a které vás rozčilují. Byly tam napsány ve chvílích, když jste byli frustrováni, když vaše city byly zraněné a když jste byli zklamáni tím, že některé vaše potřeby nebyly naplněny.

Tato místnost je propojena se slabostmi a selháními vašeho manžela či vaší manželky. Zdi této místnosti jsou od jednoho rohu až ke druhému pokryty velkými písmeny, která označují jejich zlozvyky, zraňující slova a špatná rozhodnutí. Když v této místnosti zůstanete dostatečně dlouho, padne na vás deprese a začnou z vás padat věty jako např. „Má žena je tak sobecká“, nebo „Můj manžel je fakt pěkně hňup“, či „Ta naše svatba byla asi jeden velkej omyl“ apod.

Někteří lidé na stěny této místnosti píší věci, které jsou opravdu plné nenávisti. Zlé výčitky se zde ukládají jako do paměti, aby tak byly připravené k použití pro příští hádku. Emocionální zranění zde zahrnují a jejich jed se postupně rozlévá do dalších, ještě kousavějších poznámek napsaných na stěnách kolem původního nápisu. Tato místnost se tak stává muničním skladem, kde je shromažďováno střelivo připravené pro příští velký konflikt, a hořkost se tak může šířit jako infekce. Lidé se v této místnosti velmi rychle učí, jak svého partnera přestat milovat.

Avšak buďte si vědomi tohoto: Trávit čas v naší „Výčítárně“ znamená zabíjet své manželství. V této místnosti jsou připravovány rozvody, jsou zde plánovány často i násilím řešené konflikty. Čím více času v této místnosti trávíte, tím méně si vaše srdce vašeho partnera váží. Začíná to již v okamžiku, kdy projdete dveřmi této temné místnosti a vaše péče o vašeho partnera je menší každým okamžikem, který zde strávíte.

Můžete zde namítnout: „Ale tyto věci jsou přeci *pravdivé!*“ Ano, dejme tomu, ale stejně pravdivé jsou i ty věci napsané na stěnách vaší „Chvalitebny“! Každý chybuje a každý má své oblasti, ve kterých potřebuje vyrůst či dozrát. Každý z nás má své nevyřešené věci, zranění a osobní zátěže. To je ona smutnější stránka toho, že jsme lidmi. Všichni jsme zhřešili. Problémem je však to, že máme nešťastnou tendenci zlehčovat naše vlastní negativní vlastnosti, zatímco selhání našeho partnera strkáme pod zvětšovací sklo.

Pojďme nyní uvažovat zcela realisticky. Láska ví o naší „Výčítárně“ a nežije v nějakém falešném klamu, že vůbec neexistuje.

Avšak láska se rozhodla, že v této místnosti nebude žít.

Musíte se rozhodnout do této místnosti přestat běhat a zdržovat se tam pokaždé, když ve svém vztahu prožijete něco frustrujícího. To vám nedělá dobře a vysává to každou radost z vašeho manželství.

Láska se rozhoduje, že v lidech bude věřit v to nejlepší. Poskytuje tak každému tu výhodu, že o jeho případných zlých úmyslech bude nejprve pochybovat. Odmítá negativními domněnkami ihned zaplňovat a zaplevelovat místa, kde má třeba zatím jen nedostatek informací. A když se pak třeba někdy naše nejhorší očekávání přeci jen potvrdí, láska dělá všechno pro to, aby se s nimi vyrovnala, a hledá cestu dál. Jak jen to je možné, láska se zaměřuje na to pozitivní.

Je na čase začít myslet jinak, než doposud. Je na čase nechat lásku vést vaše myšlenky a určovat směr vaší pozornosti. Jediným důvodem pro nahlédnutí do naší „Výčítárny“ je potřeba zjistit, jak se nejlépe za svého partnera modlit. A jediný důvod pro návštěvu této místnosti je to, že přes všechny její stěny velkými písmeny napíšete PŘEKRYTO LÁSKOU.

Je na čase se přestěhovat do vaší „Chvalitebny“ usadit se tam a zabydlet se v ní jako doma. Když se rozhodnete, že budete meditovat nad pozitivními věcmi ze života vašeho partnera, postupně zjistíte, kolik dalších nádherných charakteristik můžete na stěny této místnosti připsat. Váš partner je živoucí, vibrující, nekonečnou knihou, která vás zve k četbě. Sny a naděje ještě čekají na uskutečnění. Talenty a schopnosti mohou ještě být objeveny jako skryté poklady. Avšak to, že je budete skutečně také objevovat a prozkoumávat, začíná vaším vlastním rozhodnutím.

Musíte v sobě rozvinout návyk držet své negativní myšlenky na uzdě a zaměřovat se na pozitivní vlastnosti vašeho partnera. Toto je klíčovým krokem na cestě, na které učíte své srdce skutečně milovat vašeho manžela či vaší manželku. Je to vaše rozhodnutí, které děláte nezávisle na tom, zda si to on či ona zaslouží či ne.

DNEŠNÍ ÚKOL

Pro dnešní úkol si připrav dva listy papíru.

Nejprve si vyhrad' několik minut na to, abys na první z těchto listů udělal či udělala seznam všech pozitivních věcí, které tě v té chvíli napadnou o tvém partnerovi.

Pak na druhý listem sepiš vše, co tě v té chvíli o tvém partnerovi napadne negativního.

Potom oba listy ukryj na nějaké tajné místo, aby ti byly později v pravý čas k dispozici.

Pro každý z nich máme určitý zvláštní plán.

Někdy během zbytku dnešního dne si pak znovu pročti list,

na který sis zapsal či zapsala pozitivní věci o svém partnerovi,

vyber si jednu z těchto věcí a ve vhodné chvíli mu za ní osobně či písemně poděkuj.

Udělej si zde poznámku poté, co se ti podaří splnit dnešní úkol.

Který z těch dvou seznamů bylo pro tebe snadnější udělat? Co ti to ukázalo o tvých vlastních myšlenkách? Za jakou pozitivní věc ze života tvého partnera jsi mu dnes osobně poděkoval(a)?

„Je-li nějaká ctnost či nějaké chvála – přemýšlejte o těchto věcech“ (Fp 4,8).

DEN 8

LÁSKA NENÍ ŽÁRLIVÁ

„Vždyť silná jako smrt je láska, neúprosná jako hrob žárlivost lásky. Žár její – nejprudší žár ohně.“

Pís 8,6

Žárlivost je jednou z nejsilnějších vášní, které člověk zná. V hebrejštině za tímto výrazem stojí kořen vyjadřující *horlivost* a doslova znamenající „hořet intenzivním plamenem“. Písmo říká velmi názorně: „Zloba je krutá, hněv je jako povodeň. Kdo však obstojí před žárlivostí?“ (Př 27,4)

Ve skutečnosti existují dvě formy žárlivosti: *legitimní* žárlivost založená na lásce a *nelegitimní* žárlivost založená na závisti. Legitimní žárlivost se zažehuje, když někdo, koho máte rádi, kdo patří k vám, od vás odvrátí své srdce a nahradí vás někým jiným. Jestliže má některá žena aféru a odevzdá své srdce někomu jinému, její manžel může oprávněně prožívat žárlivý hněv, který vychází z jeho lásky k ní. Touží po tom, aby dostal zpátky to, co má právem náleží.

Bible popisuje Boha jako toho, kdo prožívá tento typ oprávněné žárlivosti vůči svému lidu. Není to tak, že by Bůh *záviděl nám* a že by si přál mít to, co máme my (protože On již tak jako tak vlastní všechno). Je to spíše tak, že Bůh *touží po nás* samotných, touží, abychom v něm měli neustále svoji první lásku. Touží po tom, abychom ve svém srdci nedávali ničemu jinému přednost, než Jemu samotnému. Bible nás varuje před tím, abychom uctívali cokoli kromě Něj samotného, protože „Hospodin, tvůj Bůh, je stravující oheň, žárlivý Bůh“ (Dt 4,24).

Vědomi si tohoto ujasnění obraťme nyní svoji pozornost k oné *nelegitimní* formě žárlivosti, která je opakem lásky a která je zakořeněna v našem sobectví. Tento postoj znamená, že někdo žálí *na* někoho jiného, že je „sžírán závistí“.

Máte potíže s tím, že žálíte na druhé? Vaše kamarádka je např. oblíbenější než vy, a tak k ní pociťujete zášť. Váš spolupracovník je povýšen a vy z toho nemůžete spát. Nemusel vám udělat nic špatného, ale vy prožíváte v srdci hořkost kvůli jeho úspěchu. Říká se, že lidem nevadí váš úspěch, ale jen do té doby, dokud není větší než jejich vlastní.

S žárlivostí má potíže hodně lidí. Rozžehne se ve vás tehdy, když vás někdo předběhne a dostane něco, co jste chtěli vy. To může být velmi bolestné, v závislosti na tom, jak jste sobečtí. Místo, abyste takovému člověku pogratulovali k jeho úspěchu, soptíte hněvem a hlavou se vám o tomto člověku honí samé špatné myšlenky. Když si nedáte pozor, žárlivost se vám vplíží do srdce jako zmije a otráví všechny vaše motivace a vztahy. Je pak schopná otrávit celé vaše myšlení a jednání a zamezit vám žít život lásky, jak jej Bůh zamýšlel.

Jestliže nebudete svůj hněv rozpouštět tím, že se budete učit druhé milovat, nakonec proti nim začnete intrikovat. Bible říká, že závist vede ke zmatku, bojům, hádkám a všem možným špatným věcem (Jk 3,16; 4,1-2).

V Bibli je navíc možné vystopovat dokonce i linii násilné žárlivosti. Ta byla příčinou první vraždy, když Kain pohrdl Božím přijetím Ábelovy oběti. Sára propustila svoji služebnou Hagar, protože ta mohla mít děti, zatímco Sára ne. Josefovi bratři viděli, že Josef je otcovým oblíbencem, a tak jej uvrhli do cisterny a prodali za otroka. Ježíš byl více milující, mocný a populární než vedoucí náboženští představitelé, ti mu proto záviděli a zosnovali jeho zradu a ukřižování.

Člověk zpravidla nežálí na nějakého vzdáleného cizince. Ti, na které jste v pokušení žálit, se zpravidla pohybují ve stejném osobním prostoru jako vy. Pracují v téže kanceláři, hrají ve vašem týmu, jsou členy téhož klubu... nebo žijí ve vašem domě. Ano, když si nedáte pozor, žárlivost může nakazit i vaše manželství.

Od okamžiku vašeho vstupu do manželství vám byl svěřen důležitý úkol stát se největším fanouškem vašeho partnera a vedoucím jeho fanklubu. Oba jste se stali jedním a jste povoláni k tomu, abyste sdíleli radost toho druhého. Avšak tam, kde vládne sobectví, jakákoli dobrá věc, která potká jen jednoho z vás, může být podnětem k závisti místo důvodem ke gratulacím.

DEN 9

LÁSKA DĚLÁ DOBRÝ DOJEM

„Pozdravte se navzájem políbením lásky.“

1 Pt 5,14

Na své cestě podle této Výzvy lásky jste již zvládli velmi důležité úseky. Učit se vyjadřovat aspekty lásky jako je trpělivost, laskavost a povzbuzení není vždy snadné, avšak je to jistě klíčové pro rozvoj zdravého vztahu. Proto zabývat se tím, jak každý den zdravíte svého partnera, může někomu připadat jako něco nedůležitého, avšak tato maličkost má ve skutečnosti až překvapující význam.

Podle způsobu, jakým se ti kteří partneři každý den vzájemně zdraví, můžete o jejich vztahu vyčíst mnohé. Můžete to odečíst z mimiky a výrazu jejich obličejů, stejně jako ze způsobu jejich vzájemné slovní komunikace. Ještě zřejmější to pak je z jejich fyzického kontaktu. Avšak jakou důležitost máme přičítat obyčejnému pozdravu?

Bible toho nám toho k pozdravům může říci více, než bychom čekali. Např. apoštol Pavel si dal tu námahu, aby své čtenáře povzbuzoval k tomu, aby se srdečně zdravili při vzájemných setkáních. Na závěr svého listu Římanům dokonce své souvěrce žádá o to, aby od něj pozdravovali dvacet sedm jeho přátel či blízkých lidí. Dokonce si dal tu práci, aby každého z nich zmínil jménem.

To však neplatí jen o vašich přátelích. Ježíš ve svém Horském kázání zmínil, že dokonce pohané mluví laskavě k lidem, které mají rádi. To je totiž pro každého snadné. Avšak Ježíš to pak dotahuje ještě o krok dále, když říká, že jednat božským způsobem znamená, že máme být tak pokorní a dobrotiví, abychom byli schopni jednat laskavě dokonce i se svými nepřáteli.

To nás přivádí k zajímavé otázce. Jak zdravíte své přátele, spolupracovníky a sousedy? A co další vaše známé a ty, se kterými setkáváte na veřejnosti?

Dokonce se stává, že potkáte někoho, koho třeba nemáte zrovna v lásce, a přesto mu ze zdvořilosti prokážete určitou úctu. A tak jestliže jste takto slušní a milí k druhým lidem, nezaslouží si váš partner totéž? Či dokonce desetkrát tolik?

Následující věci nejsou pravděpodobně těmi, o kterých přemýšlíte nějak často: Co jako první řeknete svému partnerovi ihned po probuzení? Jaký máte výraz na tváři, když k vám přistoupí do auta? Jaký tón je ve vašem hlase, když se svým partnerem mluvíte telefonem? Avšak je zde ještě něco dalšího, na co si pravděpodobně neuděláte nikdy čas, abyste o tom přemýšleli – co dobrého by to přineslo do všedního dne vašeho partnera, pokud by vše ve vašem výrazu a ve vašem chování vyjadřovalo, že jste skutečně, ale skutečně rádi, že jej vidíte.

Když někdo dá najevo, že je rád, že vás vidí, váš pocit hodnoty sebe sama vzroste. Cítíte se důležitější a ceněný. To je proto, že dobrý pozdrav připravuje půdu pro pozitivní a zdravou interakci. Podobně jako láska, i dobrý pozdrav jakoby naháněl vítr do vašich plachet.

Zamyslete se nad příběhem, který Ježíš vypravoval o marnotratném synu. Tento mladý rebel si na otci vymohl svůj dědický podíl a pak jej promrhal zcela nerozumným způsobem života. Avšak brzy jej jeho špatná rozhodnutí dohnala a on se najednou musel živit slupkami určenými pro prasata. Pokořený a zahanbený si začal nacvičovat zamýšlenou omluvu a přemýšlel o nejlepším způsobu, jak se vrátit domů a jak znovu kontaktovat svého otce. Avšak přivítání, které se mu nakonec dostalo, jistě vůbec nečekal. „Když byl ještě daleko, jeho otec jej uviděl a byl hluboce pohnut; i běžel, padl mu kolem krku a zlíbal ho“ (L 15, 20).

Ze všech scénářů, které si tento mladý muž ve svých představách přehrával, byl tento nejspíše tím, který čekal ze všech nejméně. Avšak jak se asi cítil, když mohl zakusit otcovo objetí a když slyšel vděčný tón v jeho hlase? Bezpochyby se cítil být milován a znovu z hloubky srdce oceněn. Jak myslíte, že toto ovlivnilo jejich další vztah?

DEN 10

LÁSKA JE BEZPODMÍNEČNÁ

„Bůh však projevuje svoji lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.“

Ř 5,8

Když se vás někdo zeptá: „Proč miluješ svoji ženu?“ nebo „Proč miluješ svého muže?“ – jak byste odpověděli?

Hodně mužů by nejspíše zmínila krásu jejich ženy, její smysl pro humor, její laskavost, její vnitřní sílu. Také by mohli mluvit např. o tom, jaká je dobrá kuchařka, jaký má smysl pro hezké věci, nebo jakou je dobrou matkou.

Ženy by zas nejspíše mluvily o tom, že jejich muž hezky vypadá nebo o jeho zajímavé osobnosti. Mohly by dále zmínit třeba stálost svého muže, či jeho pevný charakter. Jiné by řekly, že svého muže milují, protože je jim vždycky k dispozici, protože je velkorysý, protože jim pomáhá.

Avšak co pak, když postupem času vaše žena či váš manžel ztratí všechny z těchto vlastností? Stále byste je milovali? Pokud bychom vzali vážně výše zmíněné odpovědi, pak jedinou logickou odpovědí na tuto otázku by bylo „Ne“. Jestliže všechny vaše důvody pro to, abyste milovali svého manžela či svoji manželku, mají něco společného s jeho či jejími kvalitami – a pak najednou či postupně všechny tyto kvality zmizí – váš základ, na kterém vaše láska vyrostla, je najednou pryč.

Láska může přetrvat po celý život jedině tehdy, když je bezpodmínečná. O lásce platí toto: Láska není dána tím, že *jsme* někým milováni, ale tím, že se *rozhodujeme* milovat.

Pro tento druh bezpodmínečné lásky užívá Bible řecké slovo *agapé*.

To se liší od dalších druhů lásky, které jsou – *filia* (přátelská láska) a *erós* (sexuální láska). Jak přátelství, tak sexuální láska mají samozřejmě v manželství své velmi důležité místo a zcela jistě jsou nezbytnou součástí onoho životního domu, který spolu budujete jako muž a žena. Avšak kdyby vaše manželství zcela záviselo na tom, že máte společné zájmy nebo že se vedete vydařený sexuální život, pak by byly základy vašeho manželství nestabilní.

Přátelská láska (*filia*) a sexuální láska (*erós*) jsou ve své podstatě spíše responzivní (tj. reagující na něco, co k nám od druhého přichází jako první) a mohou se měnit v závislosti na našich citech. Láska, kterou zde označujeme slovem *agapé*, je však nezištná a bezpodmínečná. Pokud tento druh lásky tedy netvoří základy vašeho manželství, zub času je pravděpodobně dříve či později nahlodá a zničí. Láska označovaná jako *agapé* je láskou „v nemoci i ve zdraví“, „v bohatství i v chudobě“, „v dobrém i ve zlém“. Je to jediný druh lásky, který lze nazvat *skutečnou* láskou.

To proto, že právě toto je Boží způsob milování. Bůh nás nemiluje, protože my jsme láskyhodní, ale protože On je milující. V Bibli čteme: „V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svého Syna jako obět' smíření za naše hříchy“ (1 J 4,10). Pokud by Bůh trval na tom, abychom se my nejprve ukázali hodni jeho lásky, dopadli bychom velmi žalostně. Avšak Boží láska je volba, kterou On činí zcela sám. Je to něco, co přijímáme od Boha a pak se o to dělíme s ostatními. „My milujeme, neboť on první miloval nás“ (1 J 4,19).

Jestliže muž řekne své ženě: „Já tě už nemiluji,“ v podstatě jí říká toto: „Nikdy jsem tě vlastně bezpodmínečně nemiloval.“ Jeho láska byla založena na pocitech nebo okolnostech, spíše než na závazku či oddanosti. Takováto situace je výsledkem manželství, které je budováno pouze na přátelském (*filia*) či sexuálním (*erós*) rozměru lásky. Pro manželství je zapotřebí pevnější základ, než pouhé přátelství či sexuální přitažlivost. Bezpodmínečná láska, láska typu *agapé*, časem či okolnostmi zničena nebude.

Tím ovšem nechceme říci, že partnerská láska, která začala např. na základě společných zájmů či sexuální přitažlivosti, nemůže být později postavena na pevnější základ lásky bezpodmínečné. Ve skutečnosti jestliže nově své manželství postavíte na pevný základ *agapé*, pak vaše vzájemné přátelství a romantické či sexuální aspekty vašeho vztahu se stanou ještě mnohem více obšťastňujícími, než kdykoli před tím. Jestliže vaše vzájemná radost jeden z druhého jako nejlepších přátel a milenců je založena na

DEN 11

LÁSKA JE PEČUJÍCÍ

„Takto jsou povinni i muži milovat své ženy jako svá těla.“

Ef 5,28

Uvažte následující dva scénáře.

Jeden člověk zjistí, že jeho starší auto začíná mít vážné problémy, a tak jej zaveze do autoservisu. Po důkladné prohlídce mu technik oznámí, že je to tak vážné, že je zapotřebí generální oprava motoru. Ta je však nad finanční možnosti majitele vozu. Ten se proto rozhodne auto prodat a výtěžek z něj spolu s dalšími úsporami investovat do koupě nového. – To zní docela rozumně, že?

Jiný člověk, inženýr, si při práci nešťastnou náhodou vážně zraní ruku. Pospíchá do nemocnice, podstoupí všechny možné rentgeny a další vyšetření, a je mu oznámeno, že má v ruce zlomeno více kostí. Ačkoli je tím zaskočen a hodně jej to bolí, ochotně své úspory věnuje na nutnou operaci a během dalších měsíců o ruku podle všech pokynů lékaře trpělivě pečuje, aby s ní mohl opět hýbat a aby se mohl vrátit do práce. – I toto vám, pravděpodobně, připadá rozumné.

Problémem naší kultury je to, že s manželstvím je často zacházeno jako v prvním scénáři. Jakmile váš vztah začne nějak více hlapovat, už jste tlačeni k tomu, abyste vašeho partnera vyměnili za „novější model“. Avšak ti, kteří zastávají tento přístup, nejspíše neporozuměli významu svazku mezi mužem a ženou. Ve skutečnosti je to s manželstvím mnohem spíše tak, jak to bylo vylíčeno ve druhém scénáři. Jste součástí jeden druhého. Nikdy byste si přeci nenechali useknout svoji ruku ihned, když je nějak poraněna. Spíše byste se snažili investovat do co nejlepší lékařské péče. A to proto, že vaše ruka pro není jen kusem masa a kostí. Je součástí toho, kým jste.

Podobné je to i s vaším manželským partnerem. Manželství je nádherné tajemství stvořené Bohem, spojující dva lidské životy v jeden. Toto spojení se uskutečňuje nejen na fyzické rovině, ale také na rovině duchovní a citové. Začínáte tím, že se dělíte o jeden dům, jednu postel, jedno příjmení. Vaše identity coby individuí byly propojeny v jednu novou. Když váš partner prožívá nějakou tragédii, pociťujete to oba z vás. Když ve svém zaměstnání dosáhnete nějakého úspěchu, radujete se z toho opět oba. Avšak někde během dalších let společného života začínáte prožívat zklamání jeden ze druhého, zdá se vám, že jste vystřízlivěli, a začínáte být přesvědčeni, že jste si vzali toho nesprávného či tu nesprávnou.

To ovšem nic nemění na faktu, že váš partner je neustále vaší součástí. V listě Efezským 5,28-29 čteme: „Takto jsou povinni i muži milovat své ženy jako svá těla. Kdo miluje svou ženu, miluje sebe. Neboť nikdo nemá své tělo v nenávisti, ale živí je a pečuje o ně.“

Tyto verše oslovují muže, ale všimněte si, jak jsou zde viděni oba členové manželského svazku. Jsou chápáni jako totéž tělo. Se svým partnerem máte jednat se stejnou starostlivostí a péčí, s jakou byste se starali sami o sebe. Jestliže prokazujete lásku svému partnerovi, prokazujete ji tím také sami sobě.

A tato mince má samozřejmě i svůj rub. Jestliže zacházíte se svým partnerem špatně, zacházíte špatně i sami se sebou. Přemýšlejte, prosím, o tom. Vaše životy jsou nyní vzájemně hluboce propleteny. Váš partner nemůže zakoušet radost nebo bolest, požehnání nebo zlořečení, aniž by to také nezasáhlo vás. A tak, jestliže útočíte na svého partnera, je to podobné, jako byste útočili na své vlastní tělo.

Je na čase, abyste nechali lásku proměnit vaše smýšlení. Je na čase, abyste pochopili, že váš partner je částí vašeho těla stejně jako vaše ruka, vaše oko, či vaše srdce. Ona také potřebuje být milována a opečovávána. A pokud prožívá nějakou bolest či zranění, pak bys o ně měl pečovat se stejnou láskou a něžností, jako bys pečoval o zranění svého vlastního těla. A když je jakýmkoli způsobem zraněn zas on, tak ty by ses měla považovat za nástroj, který má pomoci přinést uzdravení do jeho života.

Ve světle těchto úvah můžete také přemýšlet o tom, jak zacházíte s fyzickým tělem svého partnera. Pečujete o něj se stejnou láskou, jako pečujete o své? Zacházíte s ním s úctou, respektem a něžností? Necháváte svého partnera zakusit vaši radost z toho, kým on či ona pro vás je? Nebo s ním spíše jednáte

DEN 12

LÁSKA NECHÁVÁ DRUHÉHO VYHRÁT

„Nevěnujte pozornost každý jen vlastním zájmům, nýbrž každý i zájmům těch druhých.“

Fp 2,4

Kdyby vás někdo požádal, abyste pojmenovali tři oblasti, ve kterých vy a váš partner spolu nesouhlasíte, pravděpodobně byste to udělali poměrně snadno a rychle. Možná, že byste byli schopni vyprodukovat svých „TOP 10“ oblastí vzájemné neshody, kdybyste na to dostali trochu více času. A bohužel, pokud jeden z vás nezačne couvat a ve všem se podvolovat, právě tyto věci jsou pak také často tím, co znovu a znovu vyskakuje jako čertík stavějící se mezi vás a vašeho partnera.

Bohužel neústupnost je něčím, co patří do běžných představ o tom, jak má jednat správný manžel či správná manželka. Bránit svá práva a názory je základní součástí vaší přirozenosti a způsobu jednání. Uvnitř manželského vztahu je to však něčím, co tento vztah ničí a navíc vás to obírá jak o čas, tak o produktivitu. Neústupnost také může být příčinou velké frustrace obou z partnerů.

Je jasné, že být neústupný nemusí být vždy špatné. Jsou věci, které stojí za to, abychom se za ně jasně postavili a chránili je. Naše priority, morální zásady a poslušnost vůči Bohu by měly být bráněny s velkým nasazením. Ovšem velmi často se přeme o tak nevýznamných věcech, jako je otázka, jakou barvu zvolit při malování bytu nebo jakou restauraci si vybrat, když společně jdeme na oběd.

V jiných situacích pak ovšem jde o mnohem důležitější věci. Jeden z vás může např. chtít víc dětí a druhý ne. Jeden z vás by rád jel na dovolenou s celou vaší širší rodinou a druhý ne. Jeden z vás dává přednost domácí škole pro vaše děti a druhý ne. Jeden z vás je přesvědčen o tom, že je na čase, abyste začali společně navštěvovat manželského poradce nebo abyste se začali více angažovat ve své církvi, zatímco ten druhý to tak nevidí.

Ačkoli se takovéto věci neobjevují každý den, vynořují se stále znovu a znovu a ve skutečnosti nikdy nezmizí. Zdá se vám, že se nikdy nepřiblížíte nějakému řešení nebo kompromisu. Oba se stále více stavíte na zadní. Je to podobné, jako byste jeli v autě se zataženou ruční brzdou.

Je jen jediná cesta, jak se vyhnout vyjádřením, která jsme zmínili výše, a ta spočívá v nalezení slova, které znamená opak *neústupnosti* – slova, se kterým jsme se setkali již dříve, když jsme uvažovali o laskavosti. To slovo zní *ochota*. To je postoj a duch spolupráce, který by měl proniknout naše vztahy. Tento postoj lze přirovnat palmě na břehu oceánu, která přežije i ty nejsilnější vichry, protože ví, jak se ladně uklánět. A nejlepším příkladem tohoto postoje je Ježíš Kristus, jak je vyličen ve druhé kapitole listu Filipským. Sledujme společně, co znamenala jeho nezištná láska...

Jako Bůh mohl zcela oprávněně odmítnout stát se člověkem, avšak podvolil se a člověkem se stal – protože byl ochotný. Měl právo, aby mu sloužilo celé lidstvo, avšak místo toho přišel, aby on sloužil nám. Měl právo žít v klidu a v bezpečí, avšak ochotně položil svůj život za naše hříchy. Dokonce byl ochotný podstoupit ničivé mučení kříže. Miloval, spolupracoval a byl ochotný plnit vůli svého Otce místo své vlastní.

Ve světle tohoto podivuhodného svědectví Bible na nás aplikuje jednověté shrnující prohlášení: „Mějte v sobě to smýšlení, které bylo v Kristu Ježíši“ (Fp 3,5) – postoj ochoty, flexibility a pokorné poddanosti. To znamená pro dobro druhých se zřítí toho, na co máte nárok pro vás samotné.

Všechno, co je potřeba pro to, aby vaše současné spory pokračovaly, je to, abyste oba neústupně zůstali zakopaní ve svých pozicích. Avšak v tentýž okamžik, kdy jeden z vás řekne: „Jsou ochotný v této situaci přijmout tvůj způsob řešení“, spor bude ihned pryč. A ačkoli další proces vedoucí ke konečnému vyřešení sporu či k úspěšnému završení společného úkolu od vás bude vyžadovat zbavit se nějaké té pýchy a jistě pro vás nebude pohodlný, tímto postojem jste do svého manželství vložili milující, trvalou investici.

„No dobře, ale pak budu vypadat jako blbec! Vždyť pak bych byl tím, kdo prohraje! Ztratil bych kontrolu!“ Avšak jako blbec člověk vypadá už tehdy, když je tvrdohlavý a když odmítá naslouchat. Člověk pak prohrává již tím, že z takovýchto věcí dělá něco důležitějšího, než je jeho manželství a

DEN 13

LÁSKA BOJUJE FÉROVĚ

„Bude-li dům proti sobě rozdělen, takový dům nebude moci obstát.“

Mk 3,25

At' se vám to líbí nebo ne, konflikt je prostě v manželství něčím nevyhnutelným. Když jste jako nevěsta a ženich spojili své životy, nespojili jste v jedno jen vaše naděje a sny, ale také vaše zranění, strachy, nedokonalosti a citové zátěže. Od okamžiku, kdy jste vybalili zavazadla po svatební cestě, započal proces vybalování a odhalování jeden druhého, nutně zahrnující i postupné poznávání toho, jak hříšní a sobečtí jste schopní být každý z vás.

Velmi brzy vaše vysoké mínění o partnerovi začne dostávat povážlivé trhliny, což ovšem stejně tak platí i o vysokém mínění, které měl váš partner o vás. Každodenní blízkost nutně prožívaná v manželství začala strhávat vaše veřejné masky a začala tomu druhému před oči stavět vaše osobní problémy a tajné zlozvyky. Vítejte do světa narušeného lidství.

Stejně tak různé další životní nároky začaly prověřovat a odkrývat, co se ve vás skutečně ukrývá. Pracovní nároky, zdravotní problémy, hádky s tchyní či finanční potřeby různým způsobem ještě přiložily do ohně další palivo a přispěly tak k dalšímu tlaku a nepříjemnému horku ve vašem vztahu. Toto vše vytvořilo živnou půdu pro to, aby se mezi vás vetřely různé nesrovnalosti a spory. Začali jste se hádat a bojovat spolu. Zraňovali jste a byli jste zraňováni. Zakoušeli jste konflikty... Avšak toto se nedělo jen vám.

Každý pár tím prochází. Je to součást společné cesty. Avšak ne každý pár to přežije.

A tak si nepředstavujte, že tím, že splníte dnešní úkol, vymizí všechny konflikty z vašeho manželství. Dnešní téma je spíše o tom, jak s konflikty zacházet tak, abyste z nich na druhé straně vyšli zdravější a zralejší.

Oba. Společně.

Nejhlubší, nejsrdceryvnější škoda, kterou kdy způsobíte (nebo jste způsobili) svému manželství, se s největší pravděpodobností stane uprostřed ohniska nějakého konfliktu. To proto, že tehdy je vaše pýcha nejsilnější. Váš hněv je nejhlubší. Vy sami jste nejsobečtější a nejméně schopni odsuzování. Vaše slova jsou nejjedovatější. Děláte nejhorší rozhodnutí. I manželství, které se v pondělí zdá, že je úplně skvělé, se v úterý může vydat na šílenou jízdu do propasti, jestliže je zachváti nějaký neřízený konflikt a žádný z vás nemá nohu na brzdě.

Avšak láska vstupuje i do této situace a mění věci k lepšímu. Láska vám připomíná, že vaše manželství je příliš cenné na to, abyste dovolili jeho sebedestrukci, a že vaše láska k partnerovi je důležitější, než cokoli o co bojujete. Láska vám pomáhá uprostřed vašich manželských konfliktů instalovat airbagy a postavit ochranná zábradlí. Připomíná vám, že konflikt může být ve skutečnosti obrácen k dobrému. Manželské dvojice, které se naučily zdravě zacházet s konfliktem, si bývají navzájem bližší, více si navzájem důvěřují, prožívají hlubší intimitu a následně se mohou radovat z mnohem hlubšího vzájemného spojení.

Avšak jak? Nejmoudřejší cestou ke zdravému zvládnutí konfliktů je naučit se bojovat čistě tím, že si stanovíte zdravá pravidla boje. Jestliže nemáte směrnice pro to, jak zacházet s ožehavými tématy, pak se pravděpodobně neudržíte ve zdravých hranicích, když bitva vzplane.

V podstatě existují dva druhy hranic pro zacházení s konfliktem: hranice našeho „my“ a hranice mého „já“.

Hranice našeho „my“ jsou pravidla, na kterých se oba shodnete předem, pravidla, která platí během každého sporu či hádky. A každý z vás má právo jemně, ale přímo tlačit na dodržování těchto pravidel, jestliže jsou porušována. Takováto pravidla mohou zahrnovat např.:

1. Nikdy nevezmeme do úst slovo rozvod.
2. Nebudeme vytahovat staré, s tématem nesouvisející záležitosti z minulosti.
3. Nikdy se nebudeme hádat na veřejnosti nebo před našimi dětmi.

DEN 14

LÁSKA NACHÁZÍ POTĚŠENÍ

„Užívej života se ženou, kterou sis zamiloval, po všechny dny svého pomíjivého života.“

Kaz 9,9

Jednou z nejdůležitějších věcí, kterou byste se měli naučit na svém putování podle této knihy Výzva lásky, je to, že byste neměli prostě *následovat* své srdce. Měli byste jej *vést*. Nedovolte vašim emocím a pocitům, aby seděly u volantů vašeho života. Spíše je posaďte na zadní sedadlo a řekněte jim, kam jedete.

Ve vašem manželském vztahu se necítíte neustále zamilováni. Pro vaše srdce je nerealistické očekávat, že budete neustále rozechvěni touhou strávit každý okamžik se svým partnerem. Nikdo není schopen uchovat si hořící touhu po blízkosti založenou jen na pocitech. Avšak je také obtížné někoho milovat jen z povinnosti.

Novomanželé nacházejí potěšení v tom druhém, kterého nyní mohou nazývat svým manželem či manželkou. Jejich láska je čerstvá a mladá a v jejich srdci přetrvávají naděje na společnou romantickou budoucnost. Avšak existuje něco, co je stejně mocné jako tato čerstvá, nová láska. Je to založeno na *rozhodnutí* mít zalíbení ve vašem partnerovi a milovat jej bez ohledu na to, jak dlouho jste již manželé. Jinými slovy, láska, která se *rozhodla* milovat, je stejně mocná, jako láska, která *pociťuje* zamilovanost. V mnoha směrech je tato láska dokonce pravdivější, protože má své oči otevřené dokořán.

Pokud to necháme jen na nás samotných, vždy máme sklon vzájemně se vidět kriticky. Manželka vám za chvíli poleze na nervy. Manžel vás bude rozčilovat. Avšak naše dny tady na tomto světě jsou příliš krátké na to, abychom marnili čas hašteřením se o malichernosti. Na to je život příliš pomíjivý.

Místo toho je na čase, abyste své srdce *vedli* k novému zalíbení ve vašem partnerovi. *Užijte* si svého partnera. Vezmi svoji manželku zase jednou za ruku a vyhledej její společnost. Rozviň v sobě opět touhu po rozhovorech se svým manželem. Vzpomeň si, proč ses zamiloval do její osobnosti. Přijmi tohoto člověka – se vším všudy – s a přivítej ji či jeho zpět ve svém srdci.

Znovu – člověk se rozhoduje pro to, čeho si váží a co považuje za důležité. Není to tak, že bychom byli zrozeni s nějakou zcela předem danou výbavou předvoleb a preferencí, podle kterých pak už musíme po celý život jednat. Jestliže jste popudliví, je to proto, že jste se rozhodli takoví být. Jestliže nejste schopni žít jinde než v perfektně uklizeném domě, je to proto, že jste se rozhodli, že pro vás nic jiného nepřichází v úvahu. Jestliže svého partnera více popichujete, než chválíte, je to proto, že jste dovolili vašemu srdci být sobecké. Sami jste se přivedli k tomu, že jste kritičtí.

A tak nyní je na čase, abyste své srdce zase vyvedli ven z těchto pastí. Je na čase se znovu učit nacházet ve vašem partnerovi zalíbení a pak pozorovat své srdce, jak také skutečně začne mít radost z toho, kým váš partner ve skutečnosti je.

Možná vás může překvapit zjištění, že bible obsahuje mnohé romantické příběhy lásky, avšak žádný z nich není tak otevřený a provokativní jako osm kapitol Písně písní. Naslouchejte způsobu, jakým oni dva milenci v této poetické knize v sobě nacházejí zalíbení...

Žena: „Pak tedy jablono v lese mezi stromy, to je můj milý mezi mládenci. Po jeho stínu jsem zatoužila. Sedím a na jeho sladkém ovoci pochutnávám si. Zavedl mne do hodovní místnosti, jeho korouhev nade mnou je láska“ (Pís 2,3-4).

Muž: „Vstávej, má lásko, pojď, ty má krásko. Holubičko moje v rozsedlinách skály, ukrytá na srázu u stěny, jak vypadáš, ukaž se mi, ať slyším tvůj hlas! Vždyť hlas tvůj tak libě zní a tvůj vzhled je plný krás“ (Pís 2,13-14).

Příliš růžové? Příliš sentimentální? Ne pro ty, kdo vedou své srdce k zalíbení a k potěšení ze svého miláčka – i tehdy, když je již setřena vůně novosti, když manželka nosí natáčky, když manžel pomalu plešatí. Je na čase si vzpomenout, proč jste se tehdy do sebe zamilovali. Je na čase se znovu společně smát. Znovu spolu flirtovat. Znovu společně snít. S velkým potěšením.

DEN 15

LÁSKA JE UCTIVÁ

„Žijte se svou ženou s rozvážností... a chovejte se k nim s úctou,
protože jsou spolu s vámi dědičkami daru života.“

1 Pt 3,7

V naší řeči existují některá slova, která mají velmi silný význam. Kdykoli je použijeme, je s nimi spojena atmosféra respektu a úcty. Tato slova nikdy neztrácejí svoji nadčasovou kvalitu, úroveň a důstojnost. Na jedno z těchto slov se soustředíme dnes. Je to slovo *úcta*.

Ctít někoho znamená projevit vůči němu respekt, úctu a vysoké ocenění a jednat s ním jako s někým zcela jedinečným, kdo má ohromnou hodnotu. Když s takovýmto člověkem mluvíte, snažíte se ve své řeči být jasní a srozumitelní. Jste zdvořilí a slušní. Když takovýto člověk mluví k vám, berete jej vážně a jeho slovům přisuzujete velkou váhu a význam. Když vás takovýto člověk o něco požádá, tak mu, je-li to jen trochu možné, vyhovíte, a to prostě jen z úcty k tomu, kým je.

Bible nám říká, že máme „ctít“ svého otce a svou matku, a že také máme mít úctu k těm, kteří zastávají nějakou autoritu ve společnosti. Je to výzva k uznání pozice či hodnoty někoho druhého. *Úcta* je vznešené slovo.

To platí zvláště v manželství. *Ctít* svého partnera znamená poskytnout mu plnou pozornost, nemluvit k němu zpoza otevřených novin nebo s jedním okem na televizi. Když se tvoří rozhodnutí, které má ovlivnit oba z vás či celou vaši rodinu, poskytnete hlasu a názoru vašeho partnera stejnou závažnost, jakou přisuzujete názoru vlastnímu. Máte respekt k tomu, co váš partner má na srdci a co by vám rád sdělil. Váš partner je prostě pro vás důležitý a berete jej vážně – a ze způsobu, jakým s ním jednáte, to také může rozpoznat.

Avšak existuje ještě jedno slovo, které nás uvádí do vyšších sfér, slovo, které často není s manželstvím nijak spojováno, ačkoli jeho význam není možné docenit. Je to slovo, které vlastně vytváří základnu pro úctu a vyjadřuje onen vlastní důvod, proč svému manželovi či manželce prokazujeme úctu a proč o nich máme vysoké mínění. Je to slovo *svatý*.

Říci, že váš partner vám má být „svatý“ neznamená, že je dokonalý. Svatost znamená, že je někdo oddělen pro vyšší účel – již není všední či každodenní, ale je speciální a jedinečný. Člověk, který se pro vás stal svatým, má ve vašem srdci místo, o které jej nemůže připravit nikdo jiný. Tento člověk je pro vás posvátný. Je to člověk, kterého je třeba ctít, velebit a bránit.

Některá nevěsta podobným způsobem zachází se svými svatebními šaty. Poté, co je měla na sobě o svatebním dni, vloží je do ochranného obalu a pak jim vyčlení zcela zvláštní místo, oddělené od jejích běžných šatů. V těchto šatech jí nepotkáte, když bude pracovat v kuchyni nebo když se vypraví na procházku do města. Její svatební šaty pro ni mají hodnotu samy o sobě. V tomto smyslu jsou pro ni svaté či nedotknutelné.

Když dva lidé uzavřou sňatek, každý z nich se pro toho druhého stává „svatým“ tím, že vstoupili do „posvátného svazku manželského“. To znamená, že neexistuje žádný jiný člověk na světě, který by se měl stejnou měrou těšit z vaší větné oddanosti a něžné laskavé péče. Vztah manželů k sobě navzájem není srovnatelný s žádným jiným vztahem. Svoji fyzickou intimitu sdílíte pouze s vaší manželkou, pouze s vaším manželem. S tímto člověkem budujete svůj domov. S tímto člověkem přivádíte na svět a vychováváte své děti. Vaše srdce, vaše vlastnictví, samotný váš život musí být zahrnut do tohoto speciálního jedinečného svazku, který sdílíte pouze s tímto člověkem.

Prožíváte to takto ve svém manželství? Řekl by váš partner o vás, že jej ctíte a respektujete? Považujete jej za někoho zcela jedinečně pro vás odděleného od ostatních? Máte o něm vysoké mínění? Je pro vás svatým?

Možná, že to takto *necítíte*, a možná, že to tak je z pochopitelných důvodů. Možná, že byste si přáli, aby někdo zcela cizí měl někdy možnost být svědkem toho, s jakým pohrdáním s vámi váš manžel či vaše

DEN 16

LÁSKA SE PŘIMLOUVÁ

„Milovaný, modlím se, abys ve všem prospíval a byl zdrav, tak jako prospívá tvá duše.“

3 J 2

Svého partnera nemůžete změnit. I když byste sebevíce chtěli, nemůžete si hrát na Boha, vstoupit do srdce vašeho partnera a přetvořit je tak, jak byste si přáli. Avšak právě toto je to, oč se většina lidí žijících v manželství po značnou část svého času snaží – změnit svého partnera.

Šílenství bylo kýmisi definováno jako stav, kdy někdo znovu a znovu dělá totéž, a přesto očekává, že to přinese jiné výsledky. Avšak není právě toto, co se děje, jestliže se snažíte změnit svého partnera? To je frustrace nejvyššího stupně. Jednou přijde den, kdy budete muset přijmout fakt, že toto je něco, co prostě *není* ve vašich silách. Avšak existuje něco, co ve vašich silách *je*. Můžete se stát „moudrým farmářem“.

Farmář nemůže *způsobit*, aby semeno vyrostlo do zralého klasu. Nemůže argumentovat, manipulovat, nebo požadovat, aby nějaká rostlina nesla ovoce. Avšak může zasít semeno do úrodné půdy, může tuto půdu zavlažit a přidat hnojivo, může malé rostlinky chránit před plevelem, a pak vše předat Bohu. Miliony farmářů se po celá staletí živila a živi právě díky tomuto procesu. Tito farmáři také vědí, že ne každé semínko se ujme. Avšak *většina* skutečně vyraší, jestliže je zaseto do vhodné půdy a jestliže je jim poskytnuto, co potřebují.

Neexistuje žádná záruka, že cokoli, co obsahuje tato kniha, změní vašeho partnera. Avšak to není tím, o čem je tato kniha. Tato kniha je o vás samotných a o vaší odvaze k lásce. Pokud vezmete Výzvu lásky vážně, pak existuje velmi vysoká pravděpodobnost, že vy sami prožijete osobní proměnu, která začíná ve vašem nitru a má pak vliv i na vaše jednání a na vaše okolí.

A pokud skutečně realizujete každý z navržených úkolů, i váš partner tím bude pravděpodobně zasažen a i vaše manželství pravděpodobně začne rozkvétat před vašima očima. To může trvat týdny. To dokonce může trvat celé roky. Avšak nezávisle na typu půdy, se kterou pracujete, můžete plánovat úspěch. Můžete ze svého manželství svléci smuteční šaty. To, co je na vás, je sytit půdu srdce vašeho partnera kvalitními živinami a pak se ohledně výsledků spolehnout na Boha.

Avšak Bůh nechce takovéto ovoce přinášet sám a potřebuje naši spolupráci. A k tomu budete potřebovat nástroj, který je mnohem účinnější, než cokoli jiného, co máte k dispozici. Tímto nástrojem je účinná modlitba.

Modlitba skutečně funguje. Modlitba je spirituální fenomén, který byl vytvořen neomezeným, mocným Bohem. A přináší úžasné výsledky.

Máš pocit, že tě snaha o obnovu tvého manželství již unavuje a chceš to vzdát? Ježíš říká, že je třeba se modlit a neochabovat (L 18,1). Prožíváš obavy a úzkosti? Modlitba může do tvých bouří přinést pokoj (Fp 4,6-7). Potřebuješ prožít nějaký velký průlom? Modlitba pro něj může připravit půdu (Sk 12,1-17).

Bůh je suverén a působí svým vlastním způsobem. Není nějakým džinem v láhvi, který by měl splnit každé vaše přání. Avšak bezmezně tě miluje a touží po intimním vztahu s tebou. A ten se nerozvíjí bez modlitby.

Existují některé klíčové prvky, které jsou nezbytné k tomu, aby modlitba byla účinná. Zde však stačí zmínit to, že modlitba se může nejlépe rozvíjet tehdy, když vychází z pokorného srdce, které žije zdravé vztahy s Bohem a s druhými. Bible nám říká: „Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého... Mnoho zmůže účinná modlitba spravedlivého“ (Jk 5,16).

Přemýšleli jste někdy o tom, proč vám Bůh dal hluboký vhled do chyb a slabostí vašeho partnera? Opravdu si myslíte, že to je proto, abyste si na něj mohli do nekonečna stěžovat a popichovat jej? Ne, tento vhled vám byl dán, abyste se za svého partnera mohli účinně modlit. Nikdo není schopen se za vašeho partnera modlit účinněji, než vy sami.

DEN 17

LÁSKA PODPORUJE INTIMITU

„Kdo přikrývá přestoupení, usiluje o lásku, ale kdo věc roznáší, rozlučuje přátele.“

Př 17,9

Můžete si být blízcí s dobrým přítelem, kterého znáte od dětství či z dob studií. Můžete si být blízcí s vašimi sourozenci, s vašimi rodiči, nebo s vašimi bratřenci či sestřenicemi podobného věku. Avšak nic nemůže konkurovat intimní blízkosti, která je zakoušena mezi manželem a manželkou. Manželství je vůbec nejintimnějším z lidských vztahů.

A proto jej také tolik potřebujeme. Každý z nás na tento svět přichází s vrozenou touhou po tom být poznán, milován a přijat. Toužíme po tom, aby lidé znali naše jméno, aby nás poznali, když nás vidí, a aby oceňovali to, čím jsme. Skutečnost, že můžeme sdílet svůj domov s někým, kdo nás zná až do těch nejintimnějších detailů naší bytosti, je součástí hlubokého uspokojení a radosti, které přináší manželství.

A přeci toto veliké požehnání manželství je zároveň i druhou stranou jeho největšího nebezpečí. Někdo, kdo nás zná takto intimně, nás buď může milovat v hloubkách, které jsme si nikdy ani nedovedli představit, nebo nás může také zranit tak, že se z toho možná nikdy nebudeme schopni zotavit. Intimita se tak může pro manželství stát jak oživujícím ohněm, tak ničivým žářem.

Kterou z těchto dvou stránek intimity právě nyní spíše prožíváte ve svém vlastním domě? Jsou tajemství, která o vás váš partner ví, něčím, co ve vás vyvolává pocit *zahanbení*, nebo něčím, co vás přivádí k sobě *blíže*? Jestliže by váš partner měl odpovědět na tutéž otázku, řekl by, že v něm svým přístupem k němu vyvoláváte pocit *bezpečí*, nebo pocit *strachu*?

Jestliže domov nemůže být považován za místo bezpečí, oba budete v pokušení toto bezpečí hledat někde jinde. Můžete toto chybějící bezpečí například hledat o nějakého jiného člověka tím, že iniciujete vztah, který si buď pohrává s cizoložstvím, nebo do něj nakonec také skutečně vstoupí. Můžete však také hledat útěchu v práci nebo v nějakých koníčkách mimo domov, tedy v něčem, co vám částečně brání v intimitě, ale co vám dává příležitost stýkat se s lidmi, kteří vás respektují a přijímají.

Váš partner by neměl být z vaší strany pod tlakem na to, že musí být dokonalý, aby si zasloužil vaše přijetí. Neměl by žít v neustálých obavách, že na něj vyjedete za každou ne zcela vydařenou maličkost. Spíše by měl ve vaší společnosti prožívat hluboký pocit bezpečí, který mu dovolí být před vámi odhalen i na místech, kde je nejvíce zranitelný. Bible říká: „V lásce není strach, ale dokonalá láska strach zahání“ (1 J 4,18). Atmosféra panující ve vašem manželství by měla být atmosférou svobody. Jako tomu bylo v případě Adama a Evy v ráji, vaše blízkost by měla jen prohlubovat intimitu vašeho vztahu. Být „nazí“ a „nestydět se“ (Gn 2,25) by se mělo vyslovovat jedním dechem v jedné větě, a to i ve vašem manželství – jak na fyzické, tak na citové rovině.

Samozejmě, že je třeba si také přiznat, že toto je velmi delikátní oblast. Manželství na vás naložilo různě velkou osobní zátěž z minulosti i současnosti vašeho partnera, stejně jako on musel do svého života přijmout podobnou zátěž od vás. Oba máte nejlepší důvody cítit se trapně, že tolik toho o vás bylo odhaleno před očima jiné žijící bytosti. Avšak toto je pro vás také příležitost všechny tyto osobní informace o vašem partnerovi obejmout ochranným objetím vaší lásky a slíbit mu, že budete tím, kdo mu nejlépe může pomoci se s touto zátěží zdravě vypořádat.

Některá z těchto tajemství potřebují být napravena. V takovýchto případech pak proto můžete být nástroji uzdravení a obnovy – ne tím, že budete svého partnera poučovat či kritizovat, ale tím, že mu budete s láskou naslouchat a nabídnete mu svoji podporu.

Některá z těchto tajemství potřebují být prostě jen akceptována. Ta jsou prostě součástí povahy či historie toho kterého člověka. A ačkoli tyto rysy nebudou třeba vždy ty nejpříjemnější, vždy budou vyžadovat velmi jemný a láskyplný dotek.

V každém případě vy a pouze vy máte v rukou moc svého partnera buď kvůli těmto věcem odmítnout, nebo jej i přes všechny tyto věci přijmout. Podle toho, jak se vy v těchto situacích zachováte, váš partner

DEN 18

LÁSKA SE SNAŽÍ POROZUMĚT

„Blahoslavený je člověk, který našel moudrost, člověk, který získal rozumnost.“

Př 3,13

Člověk má radost z toho, když se o věcech, o které mu skutečně jde, může toho dozvědět co nejvíce. Jestliže to je oblíbený fotbalový tým, pak bude hltat každý článek, který jej bude udržovat v obraze o tom, jak si tento tým vede. Jestliže to je vaření, pak si naladí ty kanály, kde se nabízejí ty nejlepší techniky grilování nebo nejzajímavější recepty na zákusky. Jestliže je něco, co nás zajímá, pak si také ihned všimneme, když je tento náš předmět zájmu v našem okolí nějak zmíněn nebo se jej něco týká. Často se z těchto oblastí našeho zájmu stávají dokonce oblasti našeho osobního studia.

Je to určitě dobře, když máme tyto vnější zájmy a když se v těchto oblastech vyznáme. Avšak toto je také oblast, kde se nás láska zeptá: „A jak dobře a do jaké hloubky znáš svého partnera?“

Vzpomeňte si na čas, kdy jste prožívali namlouvání. Nepokoušeli jste se dobře poznat toho, po kom toužilo vaše srdce?

Když se muž snaží získat srdce nějaké ženy, snaží se jí co nejvíce poznat. Snaží se poznat, co se jí líbí, co se jí nelíbí, snaží se seznámit s jejími zvyky i s jejími koníčky. Avšak jakmile její srdce konečně získá a vezme si ji za ženu, často jeho zájem o její další poznávání končí. Její tajemství a výzva k jeho poznávání, která před ním do té doby stála, se zdá být nyní již méně přitažlivá a jeho zájmy jsou postupně nasměrovávány do jiných oblastí.

Toto je také v mnoha případech pravda i o ženách, které většinou začínají tím, že muže svého srdce obdivují a že se jejich úcta k němu prohlubuje. Avšak po svatbě tyto pocity postupně ustupují do pozadí, úměrně tomu, jak tyto ženy zjišťují, že jejich vysněný „princ“ je obyčejným slabým a chybným mužem.

Avšak vždy v životě vašich partnerů existují další skryté věci, které je možné objevovat. A toto prohlubované porozumění vám pomůže přiblížit se k sobě ještě více, než doposud. Takovéto hlubší porozumění vám dokonce může v očích vašeho partnera získat oblibu. „Dobré porozumění vyvolává oblibu“ (Př 13,15).

Zkuste se na to podívat ve světle této analogie: Jestliže bychom intenzitu a čas, jak jste před svatbou „studovali“ svého budoucího partnera, přirovnali ke střední škole a svatbu k maturitě, pak je třeba, abyste v tomto „studiu“ pokračovali, dokud postupně nezískáte titul „bakaláře“, „magistra“ a konečně také „doktora“. Zkuste toto poznávání vašeho partnera chápat jako celoživotní cestu, která vaše srdce přivádí k srdci vašeho partnera stále blíže.

- Znáte největší naděje a sny svého partnera?
- Rozumíte plně tomu, jakým způsobem váš partner preferuje dávat a přijímat projevy lásky?
- Víte, jaké jsou největší obavy a strachy vašeho partnera a jak s nimi zápasí?

Některé z problémů, které máte ve vztahu se svým partnerem, jsou prostě způsobené tím, že mu dostatečně nerozumíte. Pravděpodobně váš partner například na nějaké situace reaguje zcela jinak, než byste reagovali vy, a vy nemůžete za žádnou cenu přijít na to proč.

Tyto rozdíly – dokonce i ty, které jsou relativně nedůležité – mohou být příčinou mnohých hádek a konfliktů ve vašem manželství. To proto, jak říká Bible, že máme sklon „rouhat se“ věcem, které neznáme a kterým nerozumíme (Ju 10).

Pro jeho či její záliby či preference vždy existují nějaké důvody. Každý rys charakteru vašeho partnera má za sebou nějaký příběh, kterým byl tento rys způsoben či ovlivněn. Každá část toho, kým váš partner je, jakým způsobem myslí a jaký je, je ovlivněna určitou sérií vůdčích principů, které často dávají smysl jen tomu člověku, který je zastává. Avšak vyplatí se věnovat dostatek času tomu, abychom se pokoušeli porozumět, proč náš partner je právě takovým, jakým je.

DEN 19

LÁSKA JE NEMOŽNÁ

„Milujme se navzájem, neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, se z boha narodil a Boha zná.“

1 J 4,7

Cesta, ke které vás zve tato kniha Výzva lásky, je založena na jednom tajemství. A ačkoli se toto tajemství doposud na naší dosavadní cestě hlásilo o slovo spíše skrytě a nepřímě, možná, že ve vás i tak postupně hlodalo jisté podezření. Nyní, jsou věci již tak daleko, že jste toto tajemství schopni objevit již sami, i když možná ještě nevíte, jak jej přesně vyjádřit.

Ono tajemství je následující: Bezpodmínečné lásky (lásky ve smyslu *agapé*) nejste schopni sami ze svých vlastních sil. Takováto láska je nemožná. Přesahuje vaše možnosti. Přesahuje *jakékoli* vaše možnosti.

Možná, že se vám podařilo nějakým novým způsobem vyjádřit vůči vašemu partnerovi určitou laskavost a nezištnost, možná, že jste se naučili být k němu o trochu pozornější. Avšak milovat někoho skutečně nesobecky a bezpodmínečně, to je přeci jen ještě něco o dost jiného.

Jak tedy můžete zvládnout někoho takto milovat? Ať se vám to líbí nebo ne, láska ve smyslu *agapé* není něčím, co by bylo možné *zvládnout*. Je to něco, čeho je schopný pouze Bůh. Avšak díky Jeho obrovské lásce k vám – a lásce k vašemu partnerovi – se Bůh rozhodl svoji lásku vyjadřovat právě *skrze* vás.

Tomu ovšem přesto nemusíte ještě věřit. Můžete být přesvědčeni, že při dostatečně tvrdé práci a nasazení byste byli tuto bezpodmínečnou, dlouhodobou, obětující se lásku nakonec schopni ve svém srdci vyprodukovat. Chcete prostě věřit tomu, že tato láska je skryta někde ve vás.

Avšak kolikrát vaše vlastní láska selhala v tom, aby vás ochránila před lhaním, žádostivostí, přehnaným reagováním, před špatnými myšlenkami a odsuzováním onoho člověka, kterému jste před Bohem přísahali, že jej budete milovat po celý zbytek svého života?

Kolikrát se vaše vlastní láska ukázala být neschopnou ovládnout váš hněv? Kolikrát vás vaše vlastní láska motivovala k odpuštění nebo k tomu, abyste nějaký dlouhodobý spor dovedli do pokojného konce?

Právě tato a jim podobná selhání ukazují na hříšnou situaci, ve které se nachází celé lidstvo. Nikdo z nás není schopný dostát Božím požadavkům (Ř 3,23). Všichni se v hloubi srdce projevujeme jako sobečtí lidé, plní záští a pýchy. A pokud se nestane něco, co nás očistí od těchto hříšných sklonů, budeme stále před Bohem stát jako ti, kdo propadli smrti (Ř 6,23). Proto také, jestliže nemáte v pořádku svůj vztah s Bohem, nemůžete skutečně milovat ani svého partnera, protože Zdrojem této lásky je sám Bůh.

Nemůžete dávat druhému něco, co sami nemáte. Nemůžete čerpat z vnitřních rezerv a zdrojů, které tam prostě nejsou. Stejně jako nemůžete někomu dát milion dolarů, když ten milion nemáte, nemůžete dávat druhému lásku ve větší míře, než prožíváte vy sami. Můžete se o to pokusit, ale nutně při tom musíte selhat.

A tak ta špatná zpráva je tato: Láska, která je schopná přestát jakýkoli tlak a problémy, je pro vás nedosažitelná, pokud ji hledáte pouze v sobě samých. Potřebujete někoho, kdo by vám takovouto lásku nejprve daroval.

„Láska je z Boha“ (1 J 4,7). A pouze ti, kteří této lásce dovolili, aby vstoupila do jejich srdcí skrze víru v Jeho Syna Ježíše – pouze ti, kteří přijali Ducha Kristova skrze víru v jeho smrt a vzkříšení – jsou schopni se napojit na skutečnou moc lásky. „Beze mne,“ říká Ježíš, „nemůžete činit nic“ (J 15,5).

Avšak Ježíš také řekl: „Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li mé výroky ve vás, požádejte, oč chcete, a stane se vám“ (J 15,7). Bůh slíbil, že bude skrze svého Ducha přebývat ve vašich srdcích skrze víru, takže můžete „poznat Kristovu lásku, která převyšuje poznání, a tak byli naplněni až do vší plnosti Boží“ (Ef 3,19).

Jestliže se odevzdáte Kristu, jeho moc může působit skrze vás. Dokonce i ze svých nejlepších sil nejste schopni dostát Božím standardům. Avšak Bůh je „mocen podle síly, kterou působí v nás, učinit daleko

DEN 20

LÁSKA JE JEŽÍŠ KRISTUS

„Vždyť když jsme ještě byli bezmocní, zemřel Kristus v určený čas za bezbožné.“

Ř 5,6

Je jasné, že téma i úkol předchozího dne nevedly k ničemu jinému, než k tomu, co vyjadřuje nadpis dnešního dne. A to je Bohu díky závěr, se kterým můžete žít – dnes, zítra a navždy.

Ježíš přišel, aby „hledal a zachránil“ i vás (L 19,10). Cokoli, v čem jste selhali či čeho jste naopak nebyli schopni, každá minuta, kterou jste promarnili snahou napravit věci svým vlastním způsobem – všechno z toho může být odpuštěno a napraveno tím, že svůj život svěříte do rukou onoho Jediného, který jej jako první daroval vám.

Možná, že jste to ještě nikdy neudělali. Pak dnešek je váš velký den. „Hle, nyní je nanejvýš vítaný čas, hle, nyní je den záchrany“ (2 K 6,2).

Možná, že jste to udělali již někdy před lety, avšak od té doby jste se vzdálili daleko od svých duchovních kořenů. Pak tedy „čňte pokání a obraťte se, aby byly vymazány vaše hříchy a přišly časy osvěžení od Pánovy tváře“ (Sk 3,19). Dokonce i tehdy, jestliže jste již Krista učinili cestou vašeho života a nikdy jste Jej nepřestali následovat, následující úryvky z Písma pro vás mohou být vděčnou připomínkou všeho, co On pro vás učinil.

Bible říká, že jsme zasaženi hříchem již od narození, od prvního okamžiku, kdy jsme přišli na tento svět. „Hle, byl jsem zplozen v nepravosti, matka mě počala v hříchu“ (Ž 51,7). „Všichni jsme jako nečistý a všechny naše spravedlnosti jsou jako poskvrněné roucho“ (Iz 64,5). To však neznamená, že by Bůh posílal nevinné lidi do pekla.

My sami si to zasloužíme. Prostě sami od sebe nemůžeme být dostatečně dobří na to, abychom žili s čistým a svatým Bohem.

Avšak „Bůh na svět poslal svého Syna, toho jediného, abychom skrze něho měli život“ (1 J 4,9). „Ačkoli byl ve způsobu Božím, nelpěl na tom, že je roven Bohu, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob otroka... ponížil se, stal se poslušným až k smrti, a to smrti na kříži“ (Fp 2,6-8). „On sám ve svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. Jeho ranami jste byli uzdraveni“ (1 Pt 2,24). Svoji smrtí Ježíš zbavil moci cokoli, co by nám namlouvalo, že nejsme milováni a že nemáme žádnou cenu. Pokud byste se někdy takto cítili, pak se nedívejte na kříž. Tam Bůh prokázal svoji lásku k vám až do krajnosti.

Láska jako je tato nemůže být plně pochopena. „Sotva však kdo podstoupí smrt za spravedlivého, i když za dobrého by se snad někdo i odvážil zemřít. Bůh však projevuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Ř 5,7-8).

Ani nemůže být ničím zasloužena. „Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Ř 6,23). „Neboť jste zachráněni milostí skrze víru; a ta záchrana není z vás – je to Boží dar; není ze skutků, aby se nikdo nechlubil“ (Ef 2,8-9).

Avšak musí být přijata. „Vyznáš-li svými ústy Pána Ježíše a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš zachráněn. Srdcem se věří k spravedlnosti a ústy se vyznává k záchraně“ (Ř 10,9-10).

A když jste přijali tento nový život a lásku za vlastní, jste také pak svobodni milovat způsobem, kterého jste nikdy před tím nebyli schopni.

„Podle toho jsme poznali lásku, že on za nás položil svůj život. I my jsme povinni položit svůj život za své bratry... A toto je jeho přikázání, abychom uvěřili jménu jeho Syna Ježíše Krista a navzájem se milovali, jak nám přikázal“ (1 J 3,16.23). „Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska“ (1 J 4,8).

Ježíš vás byl ochotný milovat, ačkoli jste si to nezasloužili, dokonce i tehdy, když jste mu to ničím dobrým neodpláceli. Byl schopný vidět všechny vaše chyby a nedokonalosti, a přesto se rozhodl, že vás

DEN 21

LÁSKA JE SPOKOJENÁ V BOHU

„Hospodin tě povede ustavičně, nasytí tvou duši i na vyprahlých místech.“

Iz 58,11

Den 20 byl v cyklu „Výzva lásky“ jeden z klíčových – a možná, že se klíčovým stal i pro váš osobní život a vaše manželství. Tváří v tvář jste se zde setkali s očividnou potřebou každého lidského srdce. A možná, že jste si vůbec poprvé uvědomili, jak je tato potřeba ve skutečnosti osobní. Mohli jste pochopit, že nic z vaší zásobárny talentů a dovedností není samo o sobě schopné spravit škodu, kterou v našich životech zanechává hřích, a že Ježíš je tím Jediným, kdo nám může poskytnout vše, co nám do té doby chybělo. Jestliže jste jej přijali ve víře a jestliže jste mu svěřili svůj život, aby jej řídil a vedl, pak Duch svatý působí ve vašem srdci a obnovuje jej. Jeho moudrost, milost a moc se nyní může rozprostřít do všeho, co děláte a prožíváte. V neposlední řadě včetně vašeho manželství.

Avšak ať už je toto něco, co jste ve svém životě objevili zcela nově, nebo naopak se Ježíše snažíte následovat již po nějaký čas, je dobře, abyste si nyní připomněli jednu důležitou věc: Boha potřebujete každý všední den. To není pouze nějaká dočasná víkendová nabídka. Jen On sám vás může uspokojit i v situacích, kdy vše ostatní vás zklame.

Váš manžel se vrátí pozdě domů. Zase. Avšak Bohu můžete vždy důvěřovat, že naplní svá zaslíbení.

Každý den vkládáte nějaká svá očekávání do svého partnera. Někdy je naplní. Někdy ne. Avšak váš partner nebude nikdy schopen zcela uspokojit všechny vaše požadavky, které na něj kladete – částečně proto, že některé z vašich požadavků jsou nerozumné, částečně proto, že váš partner je pouhý člověk, který nutně selhává.

Avšak s Bohem to je jiné. A ti, kteří se na něj každý den naprosto spoléhají v naplňování svých skutečných životních potřeb, časem zjistí, jak On je spolehlivý.

Je váš partner schopný vám darovat vnitřní pokoj? Ne. Avšak Bůh ano. „O nic nebuďte úzkostliví, ale ve všem oznamujte Bohu své žádosti v modlitbě a prosbě s děkováním. A pokoj Boží, který převyšuje všechno porozumění, bude střežit vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši“ (Fp 4,6-7).

Může váš partner zařídit, abyste byli spokojeni nezávisle na tom, co těžkého se vám v životě přihodí? Ne. Avšak Bůh ano. „Umím se uskromnit a umím mít i nadbytek. Do všeho jsem zasvěcen: být sytý i hladový, mít nadbytek i nedostatek. Všecko mohu v Kristu, který mne posiluje“ (Fp 4,12-13).

Ve vašem životě existují potřeby, které může plně uspokojit jen Bůh. Ačkoli váš partner je schopný – aspoň někdy – naplnit *některé* z těchto požadavků, pouze Bůh je schopný naplnit je všechny. Vaši touhu po lásce. Vaši touhu po přijetí. Vaši touhu po radosti. Je načase přestat od někoho nebo od něčeho očekávat, že tito lidé či tyto věci budou schopné udržovat vás fungujícími a naplněnými non-stop. Toho je schopen pouze Bůh, když se učíte se na něj spolehnout. Avšak On to chce dělat svým vlastním způsobem. „Můj Bůh naplní všechnu vaši potřebu podle svého bohatství v slávě v Kristu Ježíši“ (Fp 4,19).

Tyto touhy po lásce, pokoji a přijetí jsou reálné. Nikdy nechce říct, že byste je neměli mít. Ale místo toho, abychom své naděje vkládali do věcí, které jsou přinejlepším nespolehlivé a proměnlivé, do vašeho zdraví, do vašich peněz, dokonce i do citů a nejlepších úmyslů vašeho partnera, měli bychom je místo toho vkládat především do Boha. On je ten jediný ve vašem životě, který se nemůže změnit *nikdy*. Jeho věrnost, Jeho pravda a Jeho zaslíbení vůči Jeho dětem budou trvat navždy. Proto jej potřebujete hledat každý den.

Naším jediným důvodem, proč to neděláme, je nejspíše to, že Bohu ve skutečnosti nedůvěřujeme, že nás může zahrnout vším, co potřebujeme. A přeci Bible říká: „Měj rozkoš z Hospodina – on naplní prosby tvého srdce“ (Ž 37,4). Jestliže jej hledáme přede vším ostatním, jestliže jej milujeme nade vše ostatní, jestliže si ze vztahu s ním uděláme naší nejvyšší prioritu, On nám slibuje, že nás bude zahrnovat vším, co skutečně potřebujeme – což je ve skutečnosti také vším, je nás schopné uspokojit.

DEN 22

LÁSKA JE VĚRNÁ

„Zasnoubím si tě věrností a poznáš Hospodina.“

Oz 2,22

Pro nás křesťany je láska základem celé naší identity. Naše duchovní znovuzrození mohlo proběhnout protože „Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3,16).

Když Ježíše požádali, aby objasnil, které z přikázání je největší ze všech, odpověděl: „Budeš milovat Pána, svého Boha, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí, a svého bližního jako sebe samého“ (L 10,27).

Naše láska k sobě navzájem je pokládána za to, podle čeho nás druzí rozpoznají jako Ježíšovy učedníky (srov. J 13,35). Je kořenem a základem naší existence (srov. Ef 3,17) a máme si ji vzájemně vyjadřovat s vroucností a vytrvalostí (srov. 1 Pt 4,8). Vzájemná láska je kvalitou, která se v nás má rozhojňovat, kterou máme stále víc a více oplývat (srov. 1 Te 3,12), stávat se v ní stále lepší a stále více nás má určovat.

A tak jestliže láska je tím, k čemu jsme byli stvořeni, abychom ji sdíleli s druhými, pak je vhodné se zeptat, co děláte, když je vaše láska odmítnuta? Jak to zvládáte, když ten, kterému jste zaslíbili celý svůj život, přestane přijímat vaši lásku, k jejímuž sdílení jste byli povoláni?

Příběh proroka Ozeáše je jedním z nejpozoruhodnějších příběhů v celé Bibli. Proti vši logice a slušným mravům, Bůh jej vyzval k tomu, aby se oženil s prostitutkou. Chtěl tak skrze Ozeášovo manželství ukázat, jak nebeská bezpodmínečná láska vůči nám vypadá. Ozeášovo spojení s Gomerou přivedlo na svět tři děti, avšak, jak bylo možné očekávat, tato žena, která si před tím na živobytí dlouho vydělávala nemorálně, nebyla spokojena s tím, že by měla být věrná jednomu jedinému muži. A tak Ozeáš se musel vyrovnat se zlomeným srdcem a s pohanou způsobenou tím, že jej opustila žena.

On ji miloval, ale ona jeho lásku zavrhla. Velmi se spolu sblížili, ale ona mu nyní byla nevěrná a odmítla jeho lásku kvůli požitku úplného cizince.

Čas ubíhal a Bůh k Ozeášovi promluvil znovu. Řekl mu, aby šel a znovu potvrdil svoji lásku k této ženě, která mu byla opakovaně nevěrná. V té době se právě dostala do ještě hlubší bídy a byla prodána jako otrokyně. Avšak Ozeáš ji vyplatil na svobodu a přivedl si ji opět domů. Ano, tato žena se k jeho lásce stavěla s pohrdáním. Věrolomně zacházela s jeho srdcem. Avšak on ji přijal zpět do svého života a vyjádřil jí tak bezpodmínečnou lásku.

Tento příběh je pravdivý, ale zároveň byl použit jako ilustrace Boží lásky k nám. Bůh na nás vylévá svoji přízeň bez jakéhokoli omezení, ačkoli my si toho často vůbec nevšímáme. Někdy jsme jednali velmi nestydatě a považovali jsme Boží lásku za něco, co se nám jenom plete do života, jakoby nám bránila v tom, co skutečně chceme. Mnoha způsoby jsme již Boha odmítli – dokonce i poté, co jsme přijali jeho dar věčné spásy – a on nás i přesto stále miluje. Stále nám zůstává věrný.

Ovšem i když Bůh miluje věrně a bezpodmínečně, nebrání mu to, aby nás za naše pohrdání jeho láskou nevolal k zodpovědnosti. Za naše odmítnutí platíme často vyšší cenu, než si vůbec uvědomujeme. A přeci se On vždy znovu rozhodne odpovědět s milostí a slitováním. „V něm máme vykoupení skrze jeho krev - odpuštění přestoupení podle bohatství jeho milosti“ (Ef 1,7). V Ježíši máme model toho, co dělá odmítnutá láska. Zůstává věrná.

Ježíš nás k tomuto druhu lásky povolal v úryvku zvaném Horské kázání. „Milujte své nepřátele. Dobře číňte těm, kteří vás nenávidí. Zehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám činí příkoří“ (L 6,27-28).

„A jestliže milujete ty, kteří milují vás, jakou máte zásluhu? Vždyť i hříšníci milují ty, kdo je milují. A jestliže činíte dobře těm, kteří činí dobře vám, jakou máte zásluhu? I hříšníci dělají totéž“ (L 6,32-33).

DEN 23

LÁSKA VŽDY OCHRANŮJE

„Láska vždy chrání“

1 K 13,7

Manželství spoluutváří mnoho věcí, včetně radostí, bolestí, úspěchů a selhání. Ale pokud přemýšlíte o tom, jaké manželství byste si přáli, to nejposlednější, co by vás napadlo, by nejspíše bylo manželství podobné bojišti. Avšak přeci jen existují některé bitvy, které byste měli být velmi ochotni vybojovat. Jsou to bitvy s cílem ochránit vašeho partnera.

Je bohužel smutnou pravdou, že vaše manželství má tam venku své nepřátele. Mají různé podoby a používají různé strategie, nicméně budou velmi aktivně spolupracovat na tom, aby zničili váš manželský vztah, jestliže si nebudete vědět rady s tím, jak je zahnat.

Někteří z těchto nepřátel jsou velmi chytrí a vypadají velmi přitažlivě, a to jen proto, aby narušili vaši vzájemnou lásku a ocenění, které máte jeden pro druhého. Jiní se snaží odlákat vaše srdce od vašeho partnera tím, že ve vás vyvolávají nezdravé fantazie a ponoukají vás k nerealistickému srovnávání. Toto je bitva, které se musíte odvážit, abyste ochránili své manželství – při této bitvě si láska na sebe obléká brnění a do ruky bere meč, aby chránila to, co je jí vlastní. Váš partner a vaše manželství potřebují neustálou ochranu před věcmi, jako:

Škodlivé vlivy. Dovolili jste určitým zvykům či zlozvykům, aby otrávil atmosféru vašeho domova? Internet a televize mohou být užitečné a zábavné doplňky vašeho života, avšak také do něj mohou vnést destruktivní obsah a odčerpat cenné hodiny, které byste mohli strávit se svojí rodinou. Totéž platí o pracovním rozvrhu, který vás od sebe odděluje po nezdravě dlouhou dobu. Nejste schopni chránit svůj domov, když tam jste přítomni jen zřídka, nebo když sice doma jste, ale jste zas nepřítomní vnitřně.

Nezdravé vztahy. Ne každý má potenciál být dobrým přítelem. Ne každý muž, se kterým chodíte do posilovny nebo na ryby, mluví moudře, když se dostanete na téma manželství. Ne každá žena z vašeho okruhu kamarádek, se kterými si občas vyjdete posedět, má dobré názory na důležitost závazků a volbu priorit. Ve skutečnosti nikdo, kdo by podrýval vaše manželství, si nezaslouží být nazýván „přítelem“ nebo „kamarádem“. A jistě také musíte být trvale bdělí vůči takovým vztahům k opačnému pohlaví v práci, při sportu, nebo dokonce i v církvi, které by vás citově odváděly od toho jediného, kterému jste již darovali své srdce.

Zahanbení. Každý se musí vyrovnávat s nějakou mírou pocitu méněcennosti a slabosti. A protože ve společném manželském životě je toto vše velmi intenzivně na očích jak vám samotným, tak vašemu partnerovi, je zapotřebí, abyste zranitelnost vaší ženy či vašeho muže chránili tím, že nikdy o nich na veřejnosti nebudete mluvit negativně. Jejich tajemství jsou i vašimi tajemstvími (samozřejmě s výjimkou situací, kdy by tato „tajemství“ zahrnovala takové destruktivní způsoby jednání vašeho partnera, které by vás, vaše děti nebo jeho samotného uváděla do vážného nebezpečí). Obecně vyjádřeno, láska skrývá chyby druhých. Láska je nikdy nevystavuje zahanbení.

Parazité. Mějte se na pozoru před parazity. Parazitem je cokoliv, co se přisaje na vás nebo na vašeho partnera a vysává tak život z vašeho manželství. Obvykle to mívá podobu různých závislostí jako např. herní automaty, počítačové hry, drogy, alkohol, či pornografie. Toto vše slibuje potěšení, avšak záhy se to v nás rozleze jako rakovina a užirá více a více našich myšlenek, času a peněz. Tyto parazité kradou vaši oddanost a vaše srdce těm, které milujete. Manželství zřídka přežívají, pokud jsou v něm přítomni parazité. Jestliže milujete svého partnera, musíte zničit každou závislost, která zajala vaše srdce. Pokud to neuděláte, tento parazit zničí vás.

Bible mluví otevřeně o této ochraňující roli a často k tomu používá analogii pastýře. Bůh např. skrze proroka Ezechiele varuje: „Mé stádo je kořistí a mé ovce se staly pokrmem pro všechnu polní zvěř.“ Jak se to mohlo stát? Protože Boží lid je „bez pastýřů“. Ne protože tito muži jsou příliš slabí na to, aby plnili své povinnosti, ale proto, že této své roli nevěnovali dostatečnou pozornost. Místo toho, aby bděle sledovali okolí a ujistili se tak, že ovce se nestávají kořistí pro dravce, „pastýři pásli sami sebe a mé ovce

DEN 24

LÁSKA VS. ŽÁDOSTIVOST

„Svět pomíjí, i jeho žádostivost; kdo však činí Boží vůli, zůstává na věčnost.“

1 J 2,17

Adam s Evou měli v zahradě Eden k dispozici vše, co potřebovali. Měli společenství s Bohem i hlubokou vzájemnou intimitu. Avšak poté, co byla Eva svedena hadem, viděla zakázané ovoce a zaměřila na ně své srdce. Adam se k ní zakrátko přidal a oba, i přes Boží zákaz, jedli.

Takovýto je obvyklý proces: od očí přes srdce k činu. A pak následuje zahanbení a lítost.

I my jsme také dostali k dispozici vše, co potřebujeme k plnému, plodnému, obohacujícímu životu. „Nic jsme si přece na svět nepřinesli a je jasné, že si z něho také nemůžeme nic odnést. Nic jsme si přece na svět nepřinesli a je jasné, že si z něho také nemůžeme nic odnést“ (1 Tm 6,7). Avšak Bible v tomto verši pokračuje tím, že máme-li základní jídlo a oděv, pak máme být „spokojeni“. A Ježíš slíbil, že tyto dvě věci budou vždy Božím dětem k dispozici (srov. Mt 6,25-33).

Boží požehnání se však nezastavují u těchto základních potřeb a jdou mnohem dále, takže můžeme oprávněně s žalmistou říci: „Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek“ (Ž 23,1). Avšak podobně jako Adam a Eva, i my chceme stále více. A tak naše oči a srdce nasměrujeme k vyhledávání všech možných požitků tohoto světa. Snažíme se naplňovat své legitimní potřeby nelegitimními způsoby. Pro mnohé je to např. vyhledávání sexuálního naplnění skrze vztah s jiným člověkem nebo skrze pornografické obrazy vytvořené za účelem vyvolání *zdání* reálné osoby. My se na ně podíváme, náš pohled na nich ulpí a my pak fantazírujeme. Snažíme se být zdrženliví, ale jen zřídka se nám podaří odvrátit zrak včas. A jak jsou jednou zvědavostí polapeny naše oči, už se do toho zaplétá i naše srdce. A pak na základě této žádostivosti také jednáme.

Také můžeme prožívat nezdravou touhu po majetku, po moci nebo po uznání druhých. Vidíme, co mají druzí, a chceme to také. Naše srdce je pak svedeno k iluzornímu postoji: „Kdybych toto měl, byl bych šťastný.“ A nakonec se z toho zrodí i rozhodnutí onen předmět touhy také opravdu získat.

„Ti, kdo touží zbohatnout, upadají do pasti pokušení a do mnoha pošetilých a škodlivých tužeb stahujících lidi do zkázy a záhuby“ (1 Tm 6,9).

Žádostivost je opakem lásky. Spočívá v tom, že své srdce a touhu zaměříme k něčemu zakázanému. A pro věřícího je právě toto prvním krokem k rozvolnění vztahu s Pánem a s druhými. To proto, že v každém objektu naší žádostivosti – ať už to je touha po mladé spolupracovnici či nezdravý obdiv filmové hvězdy, dychtění po domu za deset milionů nebo po sportovním voze – je skryt zárodek lži. Tento člověk či tato věc, které vypadají, že nám slibují naprosté uspokojení, jsou spíše jako bezedná jáma nenaplněných tužeb.

Žádostivost má vždy tendenci k nekontrolovatelnému růstu. „Odkud jsou války a boje mezi vámi? Zdali ne z vašich rozkoší, které bojují ve vás?“ (Jk 4,1). Žádostivost ve vás vyvolá nespokojenost s vaší ženou či s vaším mužem. Rozněcuje ve vás hněv, ochromuje srdce a ničí manželství. Spíše než do plnosti vás nakonec dovede do prázdnoty.

Je na čase odhalit, čím žádostivost ve skutečnosti je – nezřízená touha po uspokojení, kterou může naplnit pouze Bůh. Žádostivost je jako varovná kontrolka na přístrojové desce vašeho srdce, která vás upozorňuje na to, že dostatečně nedovolujete Boží lásce, aby vás naplňovala. Jestliže vaše srdce a vaše touhy jsou zaměřeny na Boha, vaše skutky vás pak povedou k trvalé radosti, a ne k nekonečnému cyklu lítosti a odsuzování se.

„Jeho božská moc nám darovala všechno, čeho je třeba k životu a zbožnosti skrze poznání toho, který nás povolal vlastní slávou a mocí. Tím nám byla darována vzácná a veliká zaslíbení, abyste se skrze ně stali účastníky Božské přirozenosti a unikli zkáze, která je ve světě v žádostivosti“ (2 Pt 1,3-4).

Jste již znaveni z toho, jak vás žádostivost stále obelhává? Již jste se unavili tím, že se znovu a znovu pokoušíte uvěřit, že zakázaná potěšení vás jsou schopná učinit trvale šťastnými a spokojenými? Pak

DEN 25

LÁSKA ODPOUŠTÍ

„Neboť i já, cokoli jsem odpustil – měl-li jsem co odpustit – učinil jsem to pro vás před tváří Kristovou.“

2 K 2,10

Dnešní „výzva lásky“ je náročná. Možná nejnáročnější ze všech v celé této knize. Avšak pokud má mít vaše manželství nějakou naději, pak tuto výzvu musíte vzít opravdu vážně. Poradci a pastorační pracovníci, kteří se pravidelně zabývají rozpadlými vztahy, vám potvrdí, že toto je nejkompexnější problém ze všech ostatních, jakási díra v lodi, jejíž oprava se často odkládá až na konec. Odpuštění nemůže být jen tak promyšleno a promeditováno a hotovo, ale musí být zcela plánovitě a konkrétně uváděno do praxe. Odpuštění je něčím, co je pro úspěšné manželství nezbytné.

Ježíš načrtnul živý obraz odpuštění ve svém podobenství o nevděčném služebníkovi. Člověk, který svému pánu dlužil velkou sumu, byl překvapen, když ten dal na jeho prosby o slitování a celou mu ji odpustil. Avšak poté, co byl tohoto ohromného břemene zbaven, udělal zcela nečekanou věc: šel za jiným člověkem, který zas jemu dlužil mnohem menší částku, a vyžadoval její okamžité splacení. Když se to dozvěděl jeho pán, jeho chování k tomuto služebníkovi se dramaticky změnilo. „A jeho pán se rozhněval a předal ho mučitelům, dokud mu nezaplátí celý dluh“ (Mt 18,34). Den, který začal radostí a ulehčením, končil nářkem a beznadějí.

Mučení. Vězení. Jestliže přemýšlíte o neodpuštění, pak právě tato slova by vám měla vyvstat na mysl, protože Ježíš říká: „Tak i můj nebeský Otec učiní vám, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru jeho přestoupení“ (Mt 18,35).

Představte si, že se nacházíte v prostoru, který je podobný vězení. Když se rozhlížíte kolem sebe, z vašeho stanoviště můžete vidět řadu vězeňských cel. Vidíte v nich konkrétní lidi z vaší minulosti, kteří jsou v těchto celách uvězněni. Vidíte tam lidi, kteří vám ublížili, když jste ještě byli dítětem. Vidíte v nich lidi, které jste někdy nazývali přáteli, kteří vás však v určitý okamžik vašeho života zklamali. Možná, že tam vidíte i jednoho nebo oba ze svých rodičů, možná svého bratra či svoji sestru, nebo jiné příslušníky vaší rodiny. Dokonce i váš manželský partner je uzamčen poblíž, uvězněn spolu s ostatními v tomto vězení, které jste vytvořili vy sami.

Toto vězení je totiž místností, kterou jste si sami vytvořili ve vlastním srdci. Tato temná, chladná, depresivní kobka existuje uprostřed vašeho každodenního života. Avšak nedaleko odtud stojí Ježíš a podává vám klíč, kterým můžete odemknout všechny jednotlivé cely a propustit na svobodu všechny tyto vaše známé, přátele a příbuzné.

Avšak pro vás to je nepřijatelné. Toho klíče se nechcete ani dotknout. Tito lidé vás zranili příliš hluboce. Věděli, co dělají, a přesto se toho dopustili – dokonce i váš partner, onen člověk, na kterého jste mysleli, že se můžete spolehnout ze všech nejvíce. A tak tento klíč odmítnete a odcházíte. Nejste ochotni zde stát ani o chvíli déle – a vidět Ježíše, vidět onen klíč v jeho ruce, slyšet prosbu, kterou vám naléhavě klade na srdce. Je to pro vás prostě příliš.

Avšak zatímco se snažíte uniknout, uděláte překvapivý objev. Není tam žádná cesta ven. Vy sami jste uvězněni společně se všemi ostatními vězni. Vaše neodpuštění, zloba a hořkost učinily svým zajatcem i vás samotné. Jako onen služebník v Ježíšově podobenství, kterému byl odpuštěn obrovský dluh, jste se rozhodli neodpustit a byli jste předáni věznilům a mučitelům. Vaše svoboda je nyní závislá na vašem odpuštění.

Člověku to většinou chvíli trvá, než dospěje až k tomuto závěru. Vidíme všechna možná nebezpečí a rizika spojená s možností, že bychom druhým odpustili. Například to, co udělali, bylo skutečně špatné, ať už si to přiznají nebo ne. A třeba toho ani nelitují. Také se mohou cítit se svými skutky absolutně spokojeni a dokonce to může dojít až tak daleko, že ze způsobené škody viní vás samotné. Avšak odpuštění nikoho zodpovědnosti za jeho činy nezabavuje. Naše odpuštění druhým lidem ani nemusí napravit jejich vztah s Bohem. Pouze osvobodí vás samotné od starosti o to, jak je potrestat. Když

DEN 26

LÁSKA JE ZODPOVĚDNÁ

„Proto jsi bez omluvy, člověče, a to každý, kdo soudíš.
V čem soudíš druhého, v tom odsuzuješ sám sebe, neboť soudíš, ale sám činiš totéž.“

Ř 2,1

Dnešní den bude náročný. Avšak jestliže budete hledat Boží sílu a moudrost, budete schopni jej zvládnout. Pokud to umožníte, pak by se tento den pro vaše manželství mohl stát klíčovým mezníkem. A tak se již nyní zaměřte na to, co vám Pán nejspíše klade na srdce, a rozhodněte se, že budete následovat jeho vedení.

Dnešek je o *osobní zodpovědnosti*. To je něčím, na čem se všichni shodneme, že by se tím měli vyznačovat ti *druzí*, avšak většinou už máme potíže s tím, aby to platilo i o nás samotných. Během posledních několika desetiletí úroveň osobní zodpovědnosti mezi lidmi značně poklesla. Více a více lidí si je stále méně ochotno přiznat své vlastní chyby. Vidíme to v politice. Vidíme to v podnikání. Vidíme to na novinových titulcích ze života našich celebrit.

Ale tohle není jen problém bohatých a slavných. Chcete-li najít příklad někoho, kdo se neustále z osobní odpovědnosti vymlouvá, stačí se jen podívat do zrcadla. Jsme tak rychle hotovi s ospravedlňováním svých vlastních motivů. Bleskově jsme schopni odrazit každou kritiku. Okamžitě odhalíme každou chybičku – zejména v našem partnerovi, s jehož obviněním je to pro nás samozřejmě nejsnazší.

Máme tendenci se domnívat, že naše názory jsou správné, nebo alespoň mnohem správnější, než názory našeho partnera. A jsme pevně přesvědčeni, že kdokoli jiný by za stejných okolností jednal velmi podobně, jako jsme se rozhodli jednat my sami. Jakkoli daleko do minulosti jsme schopni dohlédnout, jsme přesvědčeni, že jsme dělali a děláme jen to nejlepší, co bylo možné. A náš partner by měl být vlastně moc rád, že s ním vůbec jednáme tak, jak s ním jednáme.

Avšak láska se takto snadno zodpovědnosti nezbavuje a své sobecké motivy takto neospravedlňuje. Láska na srdci neleží ani tak potřeby vlastní, jako spíše potřeby druhých. Když láska přebírá zodpovědnost za své činy, neukazuje tak, jak je vznešená, ale spíše přiznává, jak dalekou cestu ještě bude muset ujit.

Láska se nevymlouvá. Láska se neúnavně snaží připravit cestu k proměně – a to jak ve vás samotných, tak ve vašem manželství.

Proto, až se příště s vaším partnerem zase pustíte do sebe, místo toho, abyste se snažili jen proti němu prosadit a sebe ospravedlnit, na chvíli se zastavte a všimněte si, jestli z toho, co vám váš partner říká, něco náhodou nestojí za to, tomu věnovat svoji pozornost. Co by to asi přineslo do vašeho vztahu, jestliže byste místo obviňování toho druhého nejprve připustili své vlastní chyby? Jak říká Písmo: „Rozumného zasáhne napomenutí víc než hlupáka sto ran“ (Př 17,10).

Láska je zodpovědná a je ochotna ihned přiznat a napravit své chyby a omyly. Jste ochotni přijmout zodpovědnost za onoho člověka, kterého jste si vyvolili jako lásku svého života? Jak vážně se staráte o to, aby potřeby vašeho partnera byly naplněny? Nebo vás zajímá především to, jak on zvládá naplňovat potřeby vaše? Láska nás vyzývá k převzetí zodpovědnosti za našeho partnera v manželství. Milovat ho. Ctít ho. Opatrovat ho.

Přijímáte zodpovědnost za své vlastní chyby? Řekli jste nebo udělali jste něco vůči svému partnerovi – nebo vůči Bohu – co nebylo správné? Láska touží mít správný vztah k Bohu *a zároveň* i k partnerovi. Teprve až toto bude v pořádku, bude připravená půda pro to, aby mohly přijít na řadu i další oblasti.

Skutečné kající srdce ve vás může růst po delší dobu. Pýcha je velmi odolná vůči zodpovědnosti, ale pokora a upřímnost před Bohem a vaším partnerem je rozhodující pro zdravý vztah.

To ovšem neznamená, že jste to vy, kdo se vždy mýlíte, a že by váš partner měl mít vždycky pravdu. Požadavek převzít osobní zodpovědnost za své skutky neznamená, že byste se pro druhého měli stát jakousi nedůstojnou rohožkou. Avšak pokud je něco v nepořádku mezi vámi a Bohem, nebo vámi a vaším partnerem, pak by to mělo být vaši prvořadou prioritou.

DEN 27

LÁSKA POVZBUZUJE

„Chraň mou duši a vysvobod' mě, ať nejsem zahanben, vždyť hledám útočiště v tobě!“

Ž 25,20

Manželství má v sobě sílu proměňující náš způsob vidění světa. Vstupujeme do něj plni nadějí, že náš partner nám splní naše touhy a udělá nás šťastnými. Avšak to je nemožný požadavek, který náš partner nebude schopen splnit. Nerealistická očekávání plodí zklamání. Čím vyšší je vaše očekávání, tím větší je také pravděpodobnost, že vás váš partner zklame a způsobí hlubokou frustraci.

Pokud žena očekává, že její manžel bude vždy všude včas, že vždy po sobě uklidí a že vždy pochopí všechny její potřeby, bude pravděpodobně žít po většinu svého manželského života v neustálém zklamání. Avšak pokud se z výšin těchto očekávání snese na zem a pochopí, že je to také člověk, zapomnětlivý a někdy netaktní či bezohledný, pak bude tím více potěšena, když se její muž přeci jen někdy projeví jako zodpovědný, milující a laskavý.

Rozvod je téměř nevyhnutelný, jestliže lidé odmítnou svého partnera brát jako chybného člověka. A tak máte-li sklon k nerealistickým očekáváním, potřebuje změnit své myšlení. Musíte se rozhodnout, že budete žít z *povzbuzování* a nikoli z *očekávání*. Je velmi pravděpodobné, že takovým, jakým byl váš partner posledních deset let, bude i v budoucnu, a to i přes všechno vaše milující povzbuzování a Boží působení. Láska se soustřeďuje na vlastní osobní odpovědnost a na proměnu sama sebe, spíše než na to, aby kladla nároky na druhé.

Ježíš to naznačil v podobenství, když mluvil o člověku, který viděl „třísku“ v oku svého bratra, ale nevsiml si „trámu“ ve svém vlastním oku.

„Anebo jak můžeš říkat svému bratru: ‚Dovol, ať vyjmu třísku z tvého oka‘, a hle, ve tvém oku je trám? Pokrytče, nejprve vyjmi trám ze svého oka, a pak jasně uvidíš, jak vyjmout třísku z oka svého bratra“ (Mt 7,4-5).

Necítí se váš partner tak, jakoby žil s „třískovým inspektorem“ v jedné domácnosti? Nemusí být váš partner stále ve střehu, plný obav z toho, jak naplňuje či nenaplňuje vaše očekávání? Neřekl by o vašem společném soužití, že po většinu času na sobě zakouší spíše váš odsuzující, než vaše láskyplné přijetí?

Možná, že byste na to rádi odpověděli tak, že problém není ani tak u vás, ale u něj. Jestliže skutečně v mnoha ohledech nestihá, proč by to měla být vaše vina? Pokud si dobře pamatujete, tak pro fungování manželství mají vše, co je v jejich silách, udělat oba partneři. Jestliže váš partner chce, abyste vůči němu nebyli tak kritičtí, musí přeci pochopit, že věci, se kterými jej konfrontujete, jsou zcela legitimní. Ne, nejde o to, že byste tvrdili, že jste dokonalí, to v žádném případě, ale je přece správné říkat, co si myslíme, nebo ne?

Problém s tímto typem postoje je v tom, že jen málo lidí je schopno reagovat na kritiku zcela objektivně. Jestliže se vám zdá, že je s vámi někdo nespokojen (ať už vám to řekne přímo, nebo to jen tiše naznačí), je vždy velmi těžké si tuto nespokojenost nevzít osobně. Zvláště v manželství.

Koneckonců, na rozdíl od jiných přátelství, váš vztah s vaším partnerem začal tím, že jste oba dělali vše, co jste mohli, abyste toho druhého potěšili a snesli mu modré z nebe. Když jste spolu ještě chodili, váš partner byl do vás úplný blázen a neviděl na vás téměř ani tu nejmenší chybičku. Váš společný život byl tehdy o tolik snadnější, než je dnes. A i když jste neočekávali, že to tak zůstane navždy, určitě jste jej tehdy nezažili tak hrozného a schopného na vás tak vyjet, jako tomu je často dnes. Nikdy jste neočekávali, že tento muž nebo žena, který vám slíbil lásku, by se mohl dostat až k tomu, že to vypadá, že už vás ani nemá rád.

A tak když se tento ostrý kontrast stal dnes životní realitou, vaší přirozenou reakcí na tuto situaci je to, že se snažíte odporovat. Během prvních dnů manželství jste možná byli více nakloněni tomu druhému více naslouchat, vycházet mu vstříc a dělat ve svém životě drobné změny. Avšak jak roky přibývají, nespokojenost vašeho partnera vás spíše už jen zahání do kouta a utvrzuje vás v tom, že jste to vy, kdo

DEN 28

LÁSKA PŘINÁŠÍ OBĚTI

*„Podle toho jsme poznali lásku, že on za nás položil svůj život.
I my jsme povinni položit svůj život za bratry.“*

1 J 3,16

Život je těžký. Avšak když to takto řekneme, máme tím většinou na mysli, že *naš* vlastní život je těžký. Okamžitě na sobě velmi dobře pocítíme, když s námi někdo špatně zachází, a jsme hned podráždění, když se cítíme zanedbaní či nedocenení. Když je život obtížný pro nás samotné, všimneme si toho hned.

Potíže u jiných však zaregistrujeme, až když si na ně oni sami stěžují. A pak navíc často jen přemýšlíme nad tím, co ten druhý dělá špatně a jaký špatný postoj k životu zaujímá, místo toho, abychom přišli s opravdovou pomocnou rukou. Bolest a tíseň, které jsou tam někde také jistě skryty, si k našemu srdci nenajdou tak dobře a tak rychle cestu, jako když je to naše bolest či naše tíseň. Když si pak ale sami potřebujeme postěžovat, od každého očekáváme pochopení a politování.

Toto ovšem neplatí, pokud je láska u díla. Láska nepotřebuje čekat na to, až ji probudí očividné známky nespokojenosti a zmatku vašeho partnera. Dřív než ji pohrbí starosti a potíže, láska začíná jednat. Vidí hromadící se problémy a vychází pomoci vstříc. To vše proto, že láska po vás chce, abyste byli vůči vašemu partnerovi citliví a vnímaví.

Láska přináší oběti. Když milujete, umožňuje vám to být tak naladěni na potřeby toho druhého, že je pak jste často schopni naplnit ještě dříve, než jste o to požádáni. A pokud si přeci jen včas nevšimnete, co se děje, a partner vám to musí říci sám, láska pak na jeho žádost odpoví způsobem, který jde přesně k jádru problému.

Dokonce, i když váš partner ventiluje své vypětí tím, že na vás vychrlí všechny možné výčitky, láska reaguje spíše soucitem než obranou. Láska vás učí říci „ne“ tomu, co byste nejraději chtěli vy, abyste mohli říci „ano“ vůči partnerovým potřebám.

A to je právě to, co dělal sám Ježíš. „On za nás položil svůj život,“ aby nám ukázal, „že máme také položit svůj život za druhé.“ Učil nás, že láska se pozná podle toho, že vidíme potřeby druhých, a pak uděláme vše, co je v našich silách, abychom je uspokojili. „Neboť jsem hladověl, a dali jste mi najíst, žíznil jsem a dali jste mi napít, byl jsem cizincem, a ujali jste se mne, byl jsem nahý a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou“ (Mt 25,35-36).

Právě toto jsou potřeby, kterých byste si měli všimnout u svého muže či ženy. Místo toho, abyste byli naštvaní kvůli tomu, že s vámi váš partner nejedná způsobem, jakým byste si přáli, dovolte lásce vás vysvobodit z vaší sebelítosti a obrátit vaši pozornost k jeho vlastním potřebám.

Je „hladový“ po sexuálním uspokojení, ačkoliv ty to tak třeba zrovna necítíš?

Je „žíznlivá“ po tvém čase a tvé pozornosti, které jsi schopný věnovat všem ostatním?

Připadá si jako „cizinec“, nejistý v práci, toužící po tom, aby váš dům byl pro něj útočištěm?

Je „ nahý“, vystrašená či zahanbená, zoufale potřebující tvou teplou náruč a láskyplné pochopení?

Cítí se být „nemocný“, fyzicky unavený a potřebující tvou oporu při zdolávání překážek?

Cítí se, jako byl ve „vězení“, plná strachu a depresivní, potřebující nějakou tu jistotu a oporu?

Láska je ochotná přinášet oběti, aby mohla zabezpečit, že se potřebám vašeho partnera dostává dostatečné pozornosti a té nejlepší snahy o jejich naplnění. Když je váš partner pod tlakem a na pokraji sil, láska vás vede k tomu, abyste byli schopni zříci se často i toho, co se vám zdá být tak podstatné pro váš život, a pomohli mu tak, i kdyby to mělo znamenat jen chvíli spolu posedět a partnerovi aktivně naslouchat.

Vše, co váš partner často skutečně potřebuje, je prostě se z dané situace vypovídat. Potřebuje ve vašich pozorných očích zahlédnout upřímný zájem o to, jak náročná je pro ně tato situace a že jste skutečně připraveni jim být po boku při hledání odpovědí na všechny jejich otázky. Potřebuje vás k tomu, abyste se

DEN 29

LÁSKA A JEJÍ MOTIVACE

„Služte ochotně, jako Pánu, a ne jako lidem.“

Ef 6,7

Není třeba mnoho zkušeností k tomu, abyste zjistili, že váš partner nebude vždy motivovat vaši lásku. Ve skutečnosti ji bude mnohokrát spíše *demotivovat*. Častěji, než byste chtěli, se bude zdát těžké najít k projevu vaší lásky inspiraci. Partner možná ani nepřijme, když se jí pokusíte vyjádřit. Takhle to prostě běžně chodí, dokonce i v docela zdravých manželstvích.

Přestože vaše nálady a emoce mohou být zdrojem všech možných druhů motivace, jedno je všude a vždy jisté: Když je vaše láska motivována Bohem, pak je vaše schopnost milovat zaručena.

To proto, že láska má právě v Něm svůj nejhlubší původ.

Zamyslete se nad tím následujícím způsobem. Když jste byli dětmi, vaši rodiče určitě vytvořili pravidla, kterými jste se měli řídit. V určitou hodinu byl čas jít spát. Váš pokoj musel být udržován převážně uklizený. Vaše úkoly musely být hotové dříve, než jste si mohli jít hrát. Pokud jste byli stejní jako většina lidí, porušovali jste tato pravidla stejně často, jako jste se jimi řídili. A někdy to bylo určitě i tak, že pokud vás k tomu nepřiměl strach s autority či z nepříjemných důsledků, nemuseli jste také třeba poslouchat vůbec.

Avšak pokud jste se na své životně cestě setkali s Kristem nebo pokud jste absolvovali kterýkoli druh biblického vyučování, pravděpodobně jste byli vystaveni této myšlence: „Děti, poslouchejte své rodiče ve všem, neboť to je milé Pánu“ (Ko 3,20). Jestliže jste si to alespoň trochu vzali k srdci, uvědomili si díky tomu, že to již nejsou jen vaši rodiče, komu se máte zodpovídat.

Už to nebyl souboj vůle mezi vámi a někým, kdo pro vás zastával roli rodičovské autority. Teď už to bylo mezi vámi a Bohem. Vaše maminka a táta byli pouze prostředníky.

Avšak, jak se postupně ukazuje, vztah mezi rodiči a dětmi není jedinou oblastí, která je obohacena tím, že dovolíte Bohu, aby se stal vaší vůdčí motivací. Zamyslete se nad následujícími oblastmi, kde bychom se také měli snažit o to, abychom svým životem a vším, co v těchto oblastech děláme, dělali radost Bohu:

Práce. „Cokoli děláte, dělejte z duše jako Pánu, a ne lidem“ (Ko 3,23).

Služba. „Otroci, poslouchejte ve všem pozemské pány, ne jen naoko, jako ti, kdo se chtějí zalíbit lidem, ale v upřímnosti srdce, bojíce se Pána“ (Ko 3,22).

Všechno. Ať už „děláte cokoli“, máte si být vědomi toho, „že od Pána dostanete za odměnu dědictví. Pánu Kristu sloužíte!“ (Ko 3,23-24).

Dokonce i manželství. „Ženy, podřizujte se svým mužům, jak se sluší v Pánu“ (Ko 3,18). „Muži, milujte své ženy, jako i Kristus miloval církve a sebe samého za ni vydal“ (Ef 5,25).

Láska, která je od vás požadována v manželství, není závislá na tom, jak je k vám váš partner zrovna milý, nebo na tom, jak zvládá to, co od něj očekáváte. Láska mezi manželem a manželkou by měla mít jeden hlavní cíl: s oddaností a upřímností uctívat Pána. Skutečnost, že díky tomuto postoji jsou pak požehnání i ti, které máme rádi, je prostě báječná přidaná hodnota.

Tato změna zaměření a perspektivy je pro křesťana rozhodující. Jestliže se můžete každé ráno probouzet s vědomím, že Bůh je zdrojem a dárce nejen všeho, co potřebujete vy sami, ale i všeho, co potřebuje váš partner, pak se zcela mění zdroj vaší motivace pro interakci s ním.

Už to není pohled na tohoto nedokonalého člověka, který rozhoduje o tom, jak mnoho lásky mu dáte či nedáte najevo, ale je to váš zcela dokonalý Bůh, který může použít dokonce i tak nedokonalého člověka, jako jste vy, aby někoho dalšího zahrnul milující laskavostí.

Je pro tebe poslední dobou velmi obtížné vyjít s tvojí ženou? Nejsi schopný dostatečně trpělivě snášet, že jí to vždy trvá hrozně dlouho, než v sobě zpracuje nějakou vaši neshodu a pořád se musí vracet k už

DEN 30

LÁSKA VYTVÁŘÍ JEDNOTU

„Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno, jako jsme jedno my.“

J 17,11

Jedna z nejpůsobivějších věcí souvisejících s Biblií je způsob, jak je celá Bible vzájemně provázaná, s určitými konstantními tématy prolínajícími se všemi jednotlivými biblickými knihami od začátku až do konce. Ačkoliv byla sepsána v průběhu 1600 let a přispělo do ní více než 40 autorů nejrozličnějšího původu a s velmi různorodými literárními schopnostmi, jejím hlavním autorem je Bůh, jehož jednotící hlas jí celou proniká. A tento Boží hlas k nám skrze slova Písma promlouvá i dnes, aniž by si kdy protiřečil.

Jednota. Společenství. Shoda.

To jsou neměnné charakteristiky našeho Boha.

Již od samého počátku biblického příběhu můžeme vidět, jak se Jeho jedinstvo realizuje skrze Trojici – Otce, Syna a Ducha svatého. Můžeme zde číst o Bohu Otci tvořícímu nebesa i zemi. Duch Boží se „vznášel nad vodami“ (Gn 1,2). A Syn, který je „září Jeho slávy a otiskem Jeho podstaty“ (Žd 1,3), se k tomuto tvůrčímu rozhovoru také připojuje: „Učiňme člověka k našemu obrazu, jako naši podobu“ (Gn 1,26).

Všimněte si toho množného čísla. Učiňme. K našemu.

Všichni tři jsou v perfektní shodě mysli i záměru.

Později vidíme Ježíše vystupujícího z vody křtu v Jordáně spolu s Duchem svatým na něj sestupujícím jako holubice a Otcem prohlašujícím nad touto velkolepou scénou: „Toto je můj milovaný Syn, v němž mám zalíbení“ (Mt 3,17).

Později Ježíš řekl: „Neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil svou vůli ale vůli toho, který mě poslal“ (J 6,38). Jeho přání odpovědět na modlitby svých následovníků je neseno touhou, „aby byl Otec oslaven v Synu“ (J 14,13). Žádá Otce, aby poslal Ducha svatého, uvědomující si, že Duch bude spolehlivě svědčit o Synu, kterého miluje, protože „Boží věci nezná nikdo, jen Duch Boží“ (1 K 2,11).

Otec, Syn a Duch jsou v bezvadné jednotě. Slouží jeden druhému, milují jeden druhého a ctí jeden druhého. Ačkoli jsou si zcela rovni, radují se, jestliže jeden z nich je chválen. Ačkoli jsou odlišní, jsou jedno, nerozdělitelní.

A protože je tento vztah tak výjimečný – tak charakteristický pro Boží velkolepost a majestátnost – Bůh se rozhodl nám nechat zakusit jeden aspekt tohoto vztahu. V jedinečném vztahu manžela a manželky jsou dvě odlišné osoby duchovně sjednoceni v „jedno tělo“ (Gn 2,24). „Co tedy Bůh spojil, ať člověk neodděluje“ (Mk 10,9).

A skutečně je toto tajemství tak přesvědčivé – a láska mezi manželem a manželkou tak úzce propojená a kompletní – že Bůh obraz manželství používá k vysvětlení své lásky k církvi.

Církev (nevěsta) je nejvíce poctěna tím, když je uctíván a oslavován její Spasitel. Kristus (ženich), který za církve vydal sám sebe, je nejvíce poctěn, když vidí církev „nádhernou, bez poskvrny ani vrásky ani čehokoliv takového, ale svatou a bezúhonnou“ (Ef 5,27). Oba, Kristus i církev, milují a ctí toho druhého.

Toto je krása jednoty.

To je krása jednoty.

Manžel – Co myslíš, že by se ve tvém manželství změnilo, kdyby svůj život zasvětil tomu, že budeš milovat, ctít a sloužit své ženě ve všech věcech? Co kdyby ses rozhodl, že zachování jednoty s touto ženou je pro tebe hodno každé oběti a každého výrazu lásky, kterého jsi schopený? Co by se změnilo ve tvém domě, kdybys tento postoj učinil běžnou součástí tvého všedního života?

DEN 31

LÁSKA A MANŽELSTVÍ

„Proto opustí muž svého otce i svou matku a přilne ke své ženě a budou jedno tělo.“
Gn 2,24

Tento verš je původním Božím plánem pro to, jak má manželství fungovat. Tento Boží plán pro manželství zahrnuje jak opuštění, tak přilnutí. Tím, že manželství zakládá jeden zcela nový vztah, jsou jím také do hloubky ovlivněné všechny vztahy doposud existující. Manželství všechno změní.

Proto se páry, které si toto poselství o „opuštění“ a „přilnutí“ nevezmou k srdci, dočkají velmi nepříjemných důsledků po nějaké době, když již je vzniklé problémy velmi těžké napravit, aniž bychom při tom zranili někoho dalšího.

„Opustit“ znamená rozvolnit dosavadní přirozené pouto. Vaši rodiče tak na sebe přijímají roli poradců, kteří by měli být bráni vážně, ale už vám nemůžou říkat, co máte dělat. Někdy těžkosti spojené s tímto přechodem pocházejí od zdroje onoho původního vztahu. Jeden z rodičů nemusí být ještě připraven vás propustit ze svého řídicího vlivu a ze svých očekávání. Ať už kvůli své nezdravé závislosti na potomkovi nebo kvůli svému nevydařenému vnitřnímu zápasu se strachem z prázdného hnízda, rodičům se ne vždy podaří dostát svému dílu zodpovědnosti za tento proces transformace vztahu ke svým dětem. V takových případech pak dospělému potomku nezbude nic jiného, tento „odchod“ vzal odvážně do svých vlastních rukou. A až příliš často se pak stane, že se tento odchod nepodaří realizovat správným způsobem.

Žijete vy a váš partner stále s nějakými nevyřešenými problémy plynoucími z toho, že se jeden z vás pořád ještě drží maminčiny sukně? Vytváří jeden z vašich rodičů neustále problémy ve vaší rodině – aniž by si to třeba uvědomil? Co je třeba udělat pro to, aby to skončilo dřív, než to mezi vámi manželi stačí vytvořit příliš hluboké rozdělení?

Jednota je kvalitou vašeho manželství, kterou je chránit i za cenu velkých obětí. Účelem onoho „opuštění“ samozřejmě není přerušování všech kontaktů s minulostí, ale spíše zachování oné jedinečné jednoty, kvůli které je manželství vytvořeno. Pouze v této jednotě se můžete stát vším tím, co Bůh zamýšlel, abyste se v jeho plánu lásky stali.

Jestliže jste příliš silně přitahováni ke svým rodičům, jedinečná identita vašeho manželství nebude moci rozkvést. Budete stále sráženi zpátky a kořeny rozdělení budou stále vysílat nová a nová dusící vlákna do vašeho manželského vztahu. A nevyřeší se to, pokud s tím něco sami neuděláte. Protože bez „opuštění“ nebudete nikdy schopni prožít ono „přilnutí“, které v manželském životě potřebujete, ono spojení vašich srdcí, které vyžaduje zakoušení jednoty.

Slovo „přilnutí“ v sobě zahrnuje ideu někoho aktivně chytit a přidržet se jej jako své nové spolehlivé a opory a bezpečné jistoty. Tento muž je nyní duchovním vůdcem vašeho nového domova pověřeným zodpovědností milovat vás „jako Kristus miloval církev a sebe samého za ni vydal“ (Ef 5,25). Tato žena je nyní ve svazku s vámi povolána k tomu, aby „měla svého muže v úctě“ (Ef 5,33).

Výsledkem tohoto základního procesu je to, že jste nyní svobodni k tomu, abyste se stali vším, co Bůh zamýšlel, když vás prohlásil „jedním tělem“.

- Jste schopni dosáhnout jednoty ve svém *rozhodování*, i když se na věc díváte z odlišných úhlů pohledu.
- Jste schopni dosáhnout jednoty ve svých *prioritách*, i když jste každý třeba z prostředí, která by mohla být jen stěží rozdílnější.
- Jste schopni dosáhnout jednoty ve vaší vzájemné *sexuální náklonnosti*, i když třeba jeden nebo oba z vás máte v srdci vzpomínky na různé nečisté způsoby jednání z předmanželského období.

Boží rozhodnutí vytvořit z vás v manželství „jedno tělo“ vytváří prostor pro to, že je možné vlastně cokoli.

DEN 32

LÁSKA NAPLŇUJE SEXUÁLNÍ POTŘEBY

„Muž ať plní své ženě, čím je povinen, stejně i žena svému muži.“

1 K 7,3

Někteří lidé si myslí, že o sexu Bible nemá co říct, jako kdyby všechno, co v této oblasti Bohu leží na srdci, je jen to, aby nám říkal, kdy to nedělat a s kým to nedělat. Ve skutečnosti však toho Bible o sexu a o požehnání, kterým sex může být pro muže a ženu, obsahuje velmi mnoho. Dokonce i ono stanovení hranic a omezení jsou Božími způsoby, jak nám umožnit, abychom naše sexuální zkušenosti mohli rozvíjet na takové úrovni, která je svojí kvalitou a štěstím daleko za hranicemi všeho, co je inzerováno v televizi a ve filmu.

V křesťanském manželství má jeho milostný rozměr prospívat a vzkvétat. Koneckonců i tato dimenze manželského života byla stvořena Bohem. Vše, co souvisí se sexuálním životem manželů, je součástí oslavy toho, co jim Bůh daroval, součástí onoho procesu, kdy se stáváme jednou bytostí se svým partnerem a zároveň tak rozvíjíme čistotu a svatost. Bůh je prvním, kdo se z nás raduje, když se nám to daří.

Například Píseň písní, i když je často mylně chápána jako nic víc než alegorie o Boží vášni vůči jeho lidu, je ve skutečnosti krásným milostným příběhem. Tato biblická kniha popisuje sexuální spojení mezi mužem a ženou v poetických detailech, které ukazují, jak dva milující lidé vnímají jeden druhého a jak odpovídají jeden druhému v lásce. Verše Písně písní vyjadřují, jak otevřenost a porozumění v sexuální oblasti vede k životu důvěryplné vzájemné lásky.

Je pravda, že sex je jen jeden aspekt manželství. Avšak je velmi pravděpodobně, že během času bude jeden z vás tomuto aspektu přikládat mnohem větší důležitost, než ten druhý. V důsledku toho bude se i v samotném jádru vaší jednoty jako muže a ženy budete cítit znejistění a ohrožení.

Znovu se vraťme ke knize Genesis, kde jsou biblické základy manželství vyjádřené příběhem o stvoření Adama a Evy. O ženě je zde řečeno, že ji Bůh učinil pro muže jako „jeho protějšek“ či „pomoc pro něj vhodnou“ (Gn 2,18). Jednota jejich vztahů a fyzických těl byla tak silná, že o prvních lidech bylo řečeno, že se stanou „jedním tělem“ (Gn 2,24).

Tatáž jednota je charakteristickým znakem každého manželství. V milostném aktu spojujeme naše srdce k sobě navzájem v takovém vyjádření lásky, které se žádná jiná forma komunikace nemůže vyrovnat. To je důvod, proč „manželství ať je u všech ve vážnosti“ (Žd 13,4). Takovouto zkušenost nelze sdílet s nikým jiným.

Ale my jsme slabí. A když tato legitimní potřeba není naplňována – např. pokud je druhým partnerem pojímána jako sobecká a příliš náročná – naše srdce jsou odlákávána ven z manželství a pokoušena naplnit tuto svoji touhu někde jinde, nějakým jiným způsobem.

Proti této tendenci Bůh ustanovil manželství jako společenství „jednoho těla“. „Žena nevládne svým tělem, nýbrž její muž, podobně ani muž nevládne svým tělem, nýbrž jeho žena“ (1 K 7,4).

Sex nesmí být používán jako nějaký vyjednávací trumf, když od toho druhého něco chceme. Není to něco, co nám Bůh bez jakýchkoli důsledků dovoluje tomu druhému odepřít. I když se jistě mohou vyskytnout zneužití tohoto Bohem ustanoveného rámce, srdcem manželství je darovat se vzájemně jeden druhému, abychom tak vycházeli vstříc jeho potřebám.

Sex je Bohem darovaná příležitost toto dělat.

A tak „Neodpírejte se navzájem,“ varuje Bible, „leďa po vzájemné dohodě na čas, abyste se uvolnili pro modlitbu, a opět buďte spolu, aby vás pro vaši nezdrženlivost nepokoušel Satan“ (1 K 7,5).

Vy jste jedinou osobou, která je Bohem povolána a utvořena k tomu, abyste vycházeli vstříc sexuálním potřebám svého partnera. Jestliže v této oblasti dovolíte, aby mezi vámi vyrostl odstup, jestliže dovolíte,

DEN 33

LÁSKA SE VZÁJEMNĚ DOPLŇUJE

„Také jestliže dva ulehnou, bude jim teplo, ale jak bude teplo jednomu?“

Kaz 4,11

Bůh ustanovil sňatek, tím, že vzal muže a ženu a spojil je v jedno. A ačkoli láska musí být ochotná, když je to nezbytné, jednat i samostatně, je to vždy lepší, když to není jen sólové vystoupení. Láska, když zde není jiná možnost, v nás může fungovat i sama o sobě, ale existuje ještě „mnohem vzácnější cesta“ (1 K 12,31).

Tento „komplementární“ aspekt lásky byl lidstvu odhalen už od samého počátku. Bůh utvořil lidstvo jakoby ve dvou podobách, mužské a ženské (srov. Gn 1,27) – v podobách, které jsou si navzájem velmi podobné, avšak zároveň se v mnoha věcech vzájemně doplňují a jsou zamýšleny tak, že mají fungovat ve vzájemné harmonii.

Naše těla jsou utvořena tak, aby se vzájemně doplňovala. Naše různé povahy a temperamenty zajišťují rovnováhu, umožňující nám nejefektivněji plnit úkoly, které jsou před námi. Naše spojení může zplodit děti a naše týmová spolupráce je nejlépe může vychovat ke zdravým a zralým vztahům. Kde je jeden slabý, druhý je silný. Když jeden potřebuje být podpořen, druhý mu může pomáhat a povzbuzovat jej. Společná radost se znásobuje a smutek, který prožíváme společně, se snižuje.

Bible říká: „Lépe je dvěma než jednomu, neboť mají lepší mzdu za svou námahu. Vždyť jestliže upadnou, jeden pomůže svému druhovi vstát. Ale běda jednomu, když upadne a nemá druhého, který by mu pomohl vstát“ (Kaz 4,9-10). Je to jako s tvými dvěma rukama, o kterých neplatí, že by pouze koexistovali společně, ale každá z nich znásobuje efektivnost té druhé. Aby mohly zvládat co, co běžně zvládají, žádná z nich není bez té druhé kompletní.

Ačkoli naše rozdíly mohou být mnohdy zdrojem nedorozumění a konfliktů, byly stvořeny Bohem a mohou se stát skutečným požehnáním, pokud je respektujeme.

Například zatímco jeden z vás může být lepší ve vaření, ten druhý je zas důkladnější při mytí nádobí. Jeden z vás může být jemnější a tišší povahy, která mu umožní, aby pomáhal v rodině udržovat pokoj a harmonii, ten druhý může naopak zas lépe zvládat výchovu a jasněji určovat nutné hranice. Jeden má dobré obchodní vlastnosti, ale potřebuje toho druhého, aby mu pomohl zachovat si čestnost a ušlechtilost.

Když se naučíme akceptovat tyto rozdíly v našem partnerovi, můžeme se vyhnout kritice a přejít rovnou k tomu, že si budeme vzájemně pomáhat v tom, co nám nejde, a vzájemně se oceňovat v tom, co se nám daří.

Avšak někteří se zdají být stále pod vlivem odlišností svých vlastních rodičů a žádným způsobem se nad ně nejsou schopni povznést. Důsledkem toho je, že promeškají mnoho příležitostí. Vůbec nevyužívají výhodu oné jedinečné charakteristiky manželství, která každého z partnerů dělá efektivnějším, jestliže je schopný do svých úkolů zapojit i toho druhého.

Jeden z takových příkladů je Pontius Pilát, římský guvernér, který předsedal Ježíšovu soudu. Téměř nic o Kristu nevěděl a navzdory svému lepšímu úsudku se nechal ovlivnit davem tak, že nařídil Ježíšovo ukřižování.

Avšak byla zde jedna osoba, která byla vnímavější k tomu, co se opravdu dělo, a tou byla Pilátova žena. Přišla k němu uprostřed největší vřavy a varovala ho, že ukřižovat Ježíše je chybou. „Když seděl na soudní stoličce, vzkázala mu jeho žena: ‚Neměj nic s tím spravedlivým, neboť jsem dnes kvůli němu ve snu mnoho vytrpěla‘, (Mt 27,19).

Byla to očividně žena schopná hlubokého rozlišování, která porozuměla závažnosti události dřív, než její manžel. Samozřejmě, že zde také působila Boží suverenita a žádná vůle by nezadržela Jeho Syna jít za nás poslušně na kříž. Avšak Pilátovo odmítnutí intuice jeho ženy odhalilo nešťastnou stránku mužské povahy, jejíž závažnost se často bagatelizuje. Bůh stvořil ženy, aby doplňovaly své muže, a dal jim

DEN 34

LÁSKA SE RADUJE ZE ZBOŽNOSTI

„Láska se neraduje z nepravosti, ale společně se raduje z pravdy.“

1 K 14,6

Téměř vše, s čím se setkáte poté, co jste po své ranní chvilce ztišení zavřeli svoji Bibli, se vás bude snažit odvést od jejího poselství pravdy. Názory vašich spolupracovníků, televizní reportáže, určité webové stránky, různá pokušení všedního dne – toto vše a mnohem více dalších věcí bude spolupracovat na tom, aby ovlivnilo vaše pojetí toho, co je pravdivé a pro váš „skutečný život“ nejdůležitější.

Budete přesvědčováni, že mít svůdnou ženu oblékající se tak, aby přilákala pozornost jiných mužů, je moc dobrá věc. Budete přesvědčováni, že neslušná mluva a očividný souhlas s překračováním etických hranic ve filmech je pro zralé lidi v pořádku. Budete přesvědčováni, že církev není důležitá pro život člověka. Budete přesvědčováni, že každý z nás může hledat Boha svým vlastním způsobem, zcela nezávislým na jakékoli instituci či nauce.

Budete přesvědčováni o hodně dalších věcech. A budete o nich přesvědčováni tak hlasitě a často, že pokud nebudeme dostatečně obezřetní, může se nám stát, že těmto svým rádcům nakonec uvěříme, že to vše je skutečně tak, jak to má být. Může se nám po čase stát, že si začneme cenit především toho, čeho si cení všichni ostatní, a přemýšlet způsobem, kterým přemýšlí všichni ostatní.

Avšak význam výrazu „skutečný život“ se dramaticky změní, když pochopíme, že Boží slovo je tím nejhlubším výrazem tohoto skutečného života. Učení, které je v něm obsaženo, není jen sbírkou nějakých přibližných odhadů toho, co by asi tak mohlo být důležité. Boží slovo obsahuje principy, které odrážejí nejhlubší pravdu o skutečnosti, které jsou výrazem skutečného života, jak jej Bůh zamýšlel již při stvoření světa. Boží ideály a instrukce jsou tou jedinou cestou ke skutečnému požehnání a naše srdce by se mělo zaradovat, když vidíme lidi, kteří se jimi v poslušnosti k Pánu také skutečně řídí.

Na co jsi nejvíce pyšná u svého manžela? Na to, když domů přinese hlavní cenu z firemního golfového turnaje, nebo když se mu podaří před spaním shromáždit celou rodinu k tomu, abyste společně četli Boží slovo a modlili se?

Z čeho máš největší radost u své manželky? Z toho, když se jí podaří naučit se novou výtvarnou techniku, nebo z toho, když se jí podaří odpustit sousedovi, jehož pes včera podupal záhonky na vaší zahradě?

Jste lidmi, kteří mají největší vliv na život vašeho partnera. Používáte tento svůj vliv k tomu, abyste je vedli k úctě k Bohu, nebo je spíše inspirujete k tomu, že Boha nemusí brát zas až tak vážně?

Láska se nejvíce raduje z věcí, které těší Boha. Když váš partner zraje v křesťanském způsobu života, i přes překážky vytrvá ve víře, snaží se o vnitřní čistotu a učí se postojům štědrosti a služby – a tím vším se ve vašem společném domově stává duchovně zodpovědným – Bible říká, že bychom právě toto měli slavit. Ono slovíčko „radovat se“ v 1 K 13,6 v sobě nese význam velkého uchvácení, nadšeného oslavování toho, co druzí dovolí Bohu, aby v jejich životech on sám způsobil.

Apoštol Pavel, který pomáhal založit a sloužil v mnoha církevních obcích prvního století, ve svých dopisech častěji psal o tom, jak jej těší, když slyší, že lidé jsou věrní ve víře a že se jim daří zrát v životě s Ježíšem. „Bratři, musíme za vás stále děkovat Bohu. Je to jediné správné, neboť vaše víra úžasně roste a všichni máte stále více lásky k druhým. Sami se vámi v Božích církvích chlubíme – vaší vytrvalostí a věrností ve všech pronásledováních a souženích, která snášíte“ (2 Te 1,3-4).

Apoštol J, který žil v úzkém spojení s Ježíšem a stal se jedním z hlavních vůdců v prvotní církvi, jednou své obci napsal toto: „Nemám větší radost, než slyšet, že mé děti žijí v pravdě“ (3 J 4).

Právě to by nás mělo těšit a dodávat nám energii, když toto všechno vidíme, že se děje v životě našeho partnera. A to více, než když se mu podaří udělat nějaký výhodný nákup. Více, než když dosáhne nějakého úspěchu v práci. Pod vlivem podvědomého přejímání hodnot moderní kultury se nám dokonce může stát, že podporou našeho partnera v nějaké konkrétní oblasti budeme nakonec vinní tím, že jej tak

DEN 35

LÁSKA JE VYKAZATELNÁ

„Plány selžou bez společné porady, kdežto při množství rádců se uskuteční.“

Přísloví 15,22

Mohutná sekvoje ční desítky metrů do výše a je schopná odolat i intenzivním náporům z okolí. Může do ní uhořit blesk, může se do ní opřít bouřlivý vítr, okolo mohou zuřit lesní požáry, ale sekvoje odolá, pevně stojící a stále silnější skrze prodělané zkoušky.

Jedno z tajemství, kterými je podpořena síla tohoto obrovského stromu, je skryto pod zemí. Na rozdíl od ostatních stromů sekvoje rozprostírají své kořeny do šířky a propojují je s ostatními sekvojemi okolo. Každá z nich je tedy posílená a vyzbrojená silou ostatních.

Tajemství sekvoje je zároveň i klíčem k udržení silného a zdravého manželského vztahu. Dvojice, která vzdoruje problémům osamocena, je v těžkých časech daleko zranitelnější. Avšak ty dvojice, které své životy zapojí do sítě jiných silných manželství, radikálně zvyšují svou šanci na přežití i těch nejsilnějších bouří. Rozhodující zde je, aby se manžel a manželka snažili orientovat se podle Božího slova, aby rozvíjeli zdravá přátelství a vyhledávali zkušené mentory, průvodce či poradce.

Každý někdy v životě potřebuje moudrou radu. Moudří lidé takovéto rady trvale vyhledávají a s vděčností je přijímají. Pouze hlupáci nikdy o radu nežádají, a když jim je nějaká přesto poskytnuta, ignorují ji.

Bible to říká jasně: „Hlupákovi připadá jeho cesta správná, ale ten, kdo poslouchá rady, je moudrý“ (Př 12,15).

Získat dobrou radu je jako když na dlouhé a náročné cestě máte k dispozici podrobnou mapu a osobního průvodce. Právě zde může být rozdíl mezi trvalým úspěchem a dalším rozpadlým manželstvím. Je důležité, abyste pozvali dobré partnerské dvojice do svého života a sdíleli s nimi zkušenosti, které získali na základě svých vlastních úspěchů a chyb.

Proč ztrácet roky vašeho života procházením bolestivými lekcemi, když můžete zjistit tutéž pravdu během několika hodin moudře vedené konzultace? Proč nechodit přes mosty, které stavěli jiní? Moudrost je cennější než zlato. Odmítat jí je jako nechat drahocenné mince propadávat přes vaše prsty.

Dobrý manželský poradce vás varuje dříve, než uděláte chybné rozhodnutí. Povzbudí vás ve chvíli, když to už chcete všechno vzdát. A bude se radovat spolu s vámi, až dosáhnete nové, intimnější úrovně vašeho vztahu.

Máte nějakou starší manželskou dvojici nebo nějakého přítele stejného pohlaví, kam se můžete obrátit s žádostí o dobrou radu, modlitební podporu a možnost někomu pravidelně vydávat počet z toho, co právě ve svém manželství prožíváte? Máte ve svém životě někoho, komu můžete důvěřovat a kdo vám přímo řekne i nepříjemné věci? Máte někoho, vůči komu jste takto vykazatelní?

Vy a váš partner potřebujete tento druh přátel a mentorů a kontakty s nimi potřebujete systematicky a vytrvale rozvíjet. Bible říká: „A proto se navzájem napomínejte každý den, ... aby nikdo z vás nebyl zatvrzen klamem hříchu“ (He 3,13). Příliš často jsme schopní izolovat se od ostatních. Pokud nebudeme opatrní, můžeme od sebe odehnat i lidi, kteří nás milují nejvíce.

Musíte se stranit lidí, kteří vás ovlivňují špatným způsobem. Každý má nějaký názor a někteří lidé vám budou doporučovat, abyste jednali sobecky a opustili svého partnera vedení vidinou následování svého vlastního štěstí. Buďte velmi opatrní v případě přijímání rad od lidí, kteří sami nemají své manželství v pořádku.

Pokud je vaše manželství ohroženo těžkou zkouškou nebo dokonce míří k rozvodu, musíte všeho nechat a vyhledat důvěryhodné poradenství co nejrychleji. Ještě dnes zavolejte vašeho pastora či faráře, vyhledejte věřícího poradce, nebo ve vašem sboru či farnosti kontaktujte službu věnující se pastorační manželským párům. Přestože to může být na začátku trapné, když své problémy budete rozebírat před někým, koho třeba

DEN 36

LÁSKA JE BOŽÍ SLOVO

„*Tvé slovo je lampou pro mé nohy, je světlem na mé stezce.*“
Ž 119,105

Některým lidem se zdá být Bible příliš rozsáhlá a komplikovaná na to, aby jí byli schopni porozumět. To jim připadá jako nějaký zcela nemožný požadavek. Neví kde nebo jak začít. Ale jako křesťané nejste ponecháni sami sobě, abyste pochopili hlavní témata a hluboký smysl Bible. Duch svatý, který ve vašem srdci nyní žije díky tomu, že jste přijali spásu, je tím, kdo vám tuto pravdu bude postupně odkrývat. „Nám to Bůh zjevil skrze svého Ducha, neboť Duch zkoumá všechny věci, i Boží hlubiny“ (1 K 2,10). A díky tomuto Jeho vnitřnímu světlu je vám nyní Písmo otevřené a jste jej schopni číst, přijímat, chápat a podle něj žít.

Avšak nejprve je třeba, abyste se rozhodli to také skutečně dělat.

Ponoř se do Božího slova. Pokud to ještě není vaším zvykem, je právě nyní čas začít Písmo číst každý den. Kousek po kousku. Ideálně jej čtete společně se svým mužem či svojí ženou – možná ráno, nebo večer před spaním. Buďte jako autor žalmu 119, jenž si může dovolit říci: „Hledám tě celým svým srdcem... Tvé slovo uchovávám v srdci, abych proti tobě nehřešil“ (Ž 119,10-11).

Ti, kteří se pevně drží předsevzetí číst Bibli pravidelně, brzy objeví, že je pro ně „žádoucnější než zlato, než množství ryzího zlata,“ či „sladší než med, med tekoucí z plástve“ (Ž 19,11).

Zůstávej pod Božím slovem. Máš pravdu, že Bible může být hluboká a náročná. Proto je velmi důležité být součástí církve, kde se Boží slovo pravdivě učí a káže. Tím, že budeš naslouchat výkladu Božího slova v promluvách, při biblických hodinách, či při jiném způsobu společného studia Písma, budeš získávat širší a vyváženější pohled na to, co Bůh říká svým slovem. Budeš se takto také moci setkávat s jinými, kteří jsou na téže cestě a podobně jako ty chtějí být syceni pravdou Písma. „Ty však zůstávej v tom, čemu ses naučil. Víš, že je to pravda, neboť víš, od koho ses učil“ (2 Tm 3,14).

Žij Boží slovo. Na rozdíl od mnoha jiných knih, které jsou sepsány pouze k tomu, aby se četly a promýšlely, je Bible živou knihou. Je živá, protože Duch svatý bez ustání rezonuje uvnitř všech jejích slov. Je živá, protože její Autor je na rozdíl od prastarých knih jiných náboženství stále živý. A je živá, protože se stává součástí toho, kým jsi, jak smýšlíš a co děláš. „Tím slovem je ale potřeba se řídit – nenamlouvejte si, že mu stačí naslouchat“ (Jk 1, 22).

Ježíš mluvil o lidech, kteří svůj život staví na písku – své vlastní logice, svých nejlepších domněnkách, množství argumentů. Když udeří bouře života (a ta vždy někdy udeří), stavba domu se základy v písku nutně skončí naprostou katastrofou. Jejich domy mohou zářit novotou a na chvíli vypadat skvěle, avšak je jen otázkou času, kdy se ona závěrečná tragédie skrytá v jejich základech přihlásí ke slovu. Nakonec se takovéto domy nutně zhroutí.

Ale Ježíš řekl: „Každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podobný moudrému muži, který postavil svůj dům na skále. Pak padl déšť, přišly záplavy, strhly se vichřice a udeřily na ten dům, ale ten nespadol, protože byl založen na skále“ (Mt 7,24-25). Pokud je váš dům založen na skále neměnného Božího slova, je proti zkáze dobře zajištěn.

Je to proto, že Bůh má pro ten nejsprávnější plán a tyto plány zjevil ve svém slově. Tyto plány jsou zde k dispozici pro každého, kdo je chce číst a aplikovat do svého života.

Bůh má plán pro to, jak máte zacházet se svými penězi. Plán pro to, jak máte vychovávat své děti. Plán pro způsob, jak máte zacházet se svým tělem. Plán pro to, jak máte využívat svůj čas. Plán pro to, jak máte řešit své konflikty. Není to přece právě tvůj Stvořitel, kdo přesně ví, co potřebujete?

Pokud je pro vás pravidelné čtení Bible novinkou, budete překvapeni, jak rychle se začne proměňovat váš způsob myšlení a jak rychle se na věci budete schopni dívat z pohledu věčnosti. A pokud opravdu vážně chcete založit své životní strategie na tom, jakým způsobem chce ve vašem životě Bůh působit, On sám

DEN 37

LÁSKA HLEDÁ SHODU V MODLITBĚ

„Shodnou-li se dva z vás na zemi, v jakékoli věci, o niž požádají, stane se jim od mého Otce, který je v nebesích.“

Mt 18,19

Pokud by vám někdo řekl, že když ve vašem manželství změníte jednu věc, může vám téměř na 100 procent zaručit, že se váš společný život značnělepší, určitě byste chtěli alespoň vědět, co by to bylo. Pro mnohé křesťanské páry je onou „jednou věcí“ společná modlitba.

Někomu, kdo má tendenci podceňovat duchovní záležitosti, to možná může znít docela směšně. A kdybychom navíc řekli, že společná modlitba je klíčovým komponentem životnosti manželství a že vede k intenzivnějšímu prožívání sexuální intimity, takovýto člověk by si jistě pomyslel, že to už opravdu přeháníme. Ale jednota, která roste mezi mužem a ženou, kteří se pravidelně společně modlí, spoluutváří mnohem intenzivnější a silnější spojení i ve všech ostatních oblastech. Ve svatyni vašeho manželství dokáže společná modlitba skutečně udělat hotové zázraky na každé úrovni vašeho vztahu.

V okamžiku, kdy jste se byli spojeni do jednoho manželského společenství, vám Bůh dal úžasný svatební dar – stálého modlitebního partnera na celý život. Budete-li potřebovat moudrost na určité rozhodnutí, můžete vy a tento váš modlitební partner společně hledat Boží tvář a společně prosit o správnou odpověď. Až budete bojovat s vlastními obavami a nejistotami, může vás tento modlitební partner vzít za ruku a přimlouvat se za vás. Když se vám a vaší manželce či vašemu manželovi nedaří spolu dobře vycházet a nejste schopni zvládnout nějaký váš spor či problematický bod ve vašem vztahu, můžete si vzít oddechový čas, odhodit zbraně a s tímto svým modlitebním partnerem se ponořit do modlitby, kde budete volat o pomoc v této vaší nouzové situaci. Toto vše by se mělo stát vašim společným automatickým reflexem ve všech situacích, kdy si nevíte rady.

Je těžké zůstat dlouho rozzlobený na někoho, za koho se modlíte. Je těžké neustoupit ze svého, slyšíte-li svého partnera pokorně volat k Bohu a prosit jej o milosrdenství uprostřed nějaké vaší vztahové krize. Ve společné modlitbě manželů si dva lidé připomínají, že Bůh z nich učinil jednoho člověka. A objetí Boží sjednocující přítomností se disharmonie postupně proměňuje v krásu porozumění a smíření.

Když se modlíte za svého partnera, vede to vaše srdce k hlubší péči o něj. Ale mnohem důležitější je to, že Bůh se raduje z toho, když vidí, jak v pokoře společně hledáte Jeho tvář. Když se sjednocujete v modlitbě, Jeho požehnání se na vás vylévá plnými proudy.

Slovo, které Ježíš použil, když mluvil o „shodě“ v modlitbě (Mt 18,19), v sobě zahrnuje představu harmonické symfonie. Dva samostatné tóny, když zazní jeden po druhém, zní každý jinak. Jakoby jeden druhému oponovaly. Avšak pokud zazní současně, ve „shodě“, mohou dohromady vytvořit příjemný pocit harmonie. Teprve společně vytvoří plnější zvuk, kterého sám o sobě není schopný ani jeden z nich.

A se shodou v modlitbě je to podobné – a to dokonce i uprostřed nějakého sporu. Společná modlitba oba partnery táhne zpět ke skutečnému centru jejich manželství. Staví je na společný základ, tváří tvář společnému Otci. Společná modlitba obnovuje harmonii uprostřed sváru.

I církev – o které se v Písmu svatém mluví jako o Kristově nevěstě – někdy může být místem, kde panuje konflikt. Disharmonie, která může propuknout v nejrůznějších oblastech, může církev odvést od jejího vlastního poslání a narušit tak tok požehnání, které do církve přichází skrze bohoslužbu a jednotu. Jsou situace, kdy si pak duchovně citliví církevní představitelé všimnou, co se děje, přeruší diskuzi a pozvou Boží lid k modlitbám. Místo toho, aby umožnili pokračování sváru a dovolili, aby bylo zjitřeno ještě více citů, začnou usilovat o jednotu tím, že svá srdce obrátí zpět k Bohu a společně prosí o Jeho pomoc.

Totéž se děje i v našich domovech, jestliže se spojujete v modlitbě, a to i v situaci velmi citlivých a sporů. Společná modlitba zastavuje krvácení. Ztišuje zvýšené hlasy. Zastavuje vás, abyste mohli prožít, v čí přítomnosti se nacházíte.

DEN 38

LÁSKA NAPLŇUJE SNY

„Měj rozkoš z Hospodina – on naplní prosby tvého srdce.“
Ž 37,4

Co by asi tak vašeho partnera opravdu, ale opravdu potěšilo? A jak často si kladete tuto otázku?

Zdravý selský rozum nám říká, že nemůžeme svému manželovi či manželce splnit úplně všechno, co by jej potěšilo či co by rád měl. Naše peněženky a zůstatek na účtu nám navíc napoví, že bychom si to stejně tak jako tak nemohli dovolit. A i kdybychom mohli, nemuselo by to pro nás být dobré. Nebo pro ně.

Ale je možné, že jste připustili, aby se toto „ne“ stalo příliš samozřejmou odpovědí. Možná jste připustili, aby se tento negativní standard stal příliš logickým a rozumovým, příliš automatickým. Co kdybyste namísto rychlého automatického odmítnutí nějakého z jejich nejhlubších přání udělali vše proto, abyste se jej pokusili splnit? Jak by se věci mohly mezi vámi vyvíjet, kdyby se ona věc, o které partner někdy řekl, že byste ji pro něj nikdy neudělali, stala tím, co pro něj při nejbližší příležitosti uděláte?

Láska někdy potřebuje být trochu extravagantně marnotratná. Aby se mohla projevit v celé své kráse a plnosti. Někdy potřebuje nechat různé ty technické záležitosti stranou a jen rozdávat radost, protože prostě chce.

Zdá se vám tento způsob přemýšlení tak trochu pubertácký? Není však náhodou právě tento způsob lásky něčím, co vám po tolika letech manželství tak trochu na jídelníčku přeci jen chybí? A konečně, nebylo by právě v situaci, ve které se právě teď váš vztah nachází, méně než ryzí vašeho partnera v něčem překvapivém skutečně uspokojit, i když se vaše srdce toho neúčastní?

No dobře, jestli při takovéto akci tam to srdce skutečně potřebujete mít, tak co tak jej to toho prostě vložit? Co takhle si vědomě osvojit jakousi novou úroveň lásky, která skutečně *chce* splnit každý sen a přání, když by to bylo jen trochu možné?

Copak Boží láska ve vašem životě někdy nenaplnila nějaké potřeby vašeho srdce, které nejprve vypadaly, že vůbec nepřichází v úvahu? Copak jste sami někdy nezakusili, že jste tak obtíženi hříchem a lítostí, že jste byli přesvědčeni, že si již nikdy nemůžete zasloužit přijetí zpět do Jeho přízně? A On na vás pohleděl s láskou a řekl, že si nic zasluhovat nemusíte. Prostě vás chtěl míst zpátky. Chtěl, abyste si uvědomili, jak moc Jej potřebujete, a když jste pak litovali a obrátili se k němu, odpustil vám a zahrnul vás svojí láskou. „Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, pro svou velikou lásku, kterou nás miloval, i když jsme byli mrtvi pro svá provinění, obživil nás spolu s Kristem“ (Ef 2,4-5).

Mysleli jste si, že je po všem, když vám určitý neúspěch vzal veškerý životodárný vítr z plachet. Zhroutili jste se a křičeli jste k Němu. Modlili jste se jako ještě nikdy předtím. A i když nebylo snadné vstát a pokračovat v cestě, nějak jste přežili. Bůh již na vás čekal, aby vás zahrnul svým slíbeným pokojem, „který převyšuje všechno porozumění“ (Fp 4,7), a udržel vás na nohou.

Bůh se nerozhodl vylít na vás svou lásku v době, kdy jste se chovali jako anděl. Ne, to nebylo proto, že byste si zasloužili, aby vám prokázal svou milost. Bůh přeci „projevuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Ř 5,8).

On je vaším vzorem. On je tím, k Jehož napodobení je určena vaše láska. I když jste nebyli právě tím nejskvělejším kandidátem na vylití Jeho lásky do vašeho srdce, stejně vám ji daroval. Stejně za vás zaplatil tu nejvyšší cenu.

Ne všechno, co by vašeho partnera potěšilo, má na sobě visačku z nějakého vám cenově nedostupného obchodu. Ne všechno, po čem touží, se dá koupit za peníze. Vaše manželka může třeba chtít pouze a právě váš čas. Může toužit po vaší pozornosti. Může z hloubi srdce toužit po tom, abyste s ní zacházel s obdivem, jako se skutečnou dámou, aby tak prostě mohla prožít, že její manžel ji považuje za svůj největší poklad. Může ve vašich očích chtít zahlédnout onu lásku, která se s ní rozhodla zůstat, i kdyby se dělo cokoli.

DEN 39

LÁSKA VŽDY VYDRŽÍ

Láska nikdy nezanikne.

1Kor 13,8

Ze všech věcí, kterých se láska odvažuje, je tato tou nejzazší. I když je v ohrožení, stále trvá. I když je zkoušena, neustále postupuje vpřed. I když je zneužívána a není přijímána, odmítá se vzdát.

Láska nikdy nezanikne.

Mnohokrát se stává, že když se nějaké manželství ocitne v krizi, ten z partnerů, který se snaží věci vyřešit, jde za tím druhým a zcela jasně mu řekne, že nehledě na to, co se stalo v minulosti, on stále na jejich manželském slibu trvá a chce mu zůstat věrný. Snaží se vyjádřit, že se na jeho lásku ten druhý může spolehnout. Ze své strany se takto znovu zavazuje k věrnosti. Ale ten druhý to třeba ještě nechce slyšet a trvá si na svém. Stále chce odejít. Toto manželství nechápe jako to, co má vydržet ještě po dlouhé roky. Ba to dokonce sám už ani nechce.

Onen z partnerů, který právě dal své srdce v sázku a udělal toto smírné gesto, se pak s takovýmto odmítnutím neumí vyrovnat. A tak se stahuje zpět a své sliby odvolává. „Tak dobře, jestli skutečně chceš, aby to bylo takhle, to tak tedy bude.“

Avšak jestli je láska láskou skutečnou, nereptá na to, že není přijímána přesně tak, jak by chtěla být. Jestliže lze lásku prohlásit za ukončenou, pak to nebyla opravdová láska. Láska, která je z Boha, je bez konce, nic jí není schopné ukončit. I když ji objekt její náklonnosti odmítne přijmout, láska se i přesto dává dále.

Láska nikdy nezanikne.

Nikdy.

A právě taková je láska Ježíšova. Jeho učedníci byli nesmírně nepředvídatelní a nestálí. Po jídle při jejich poslední velikonoční večeři, když jim Ježíš řekl, že se Jej všichni zřeknou, ještě než skončí noc, tvrdil Petr: „Kdyby všichni od tebe odpadli, já nikdy neodpadnu! ... I kdybych měl s tebou zemřít, určitě tě nezapřu“ (Mt 26,33.35). A tentýž slib jistě zazníval v srdcích i všech ostatních učedníků.

Ale později té noci nejbližší Ježíšových následovníci – Petr, Jakub a J – i přes Ježíšovu agónii v zahradě spali. Až do Ježíšova ukřižování Petr Ježíše třikrát zapřel na nádvoří. Ale přesně v tom momentě, jak říká Bible, že se na Petra Ježíš „obrátil a pohlédl“ na něj (L 22,61). Jeho muži Jej znovu zradili – jen několik málo hodin od okamžiku, kdy jej zapřísahali svojí věrností. Avšak Ježíš je nikdy nepřestal milovat, protože „Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky“ (Žd 13,8).

I když jste udělali vše, co je ve vašich silách, abyste poslechli Boha, váš manželský partner se vás stále může zříkat a vzdalovat se vám – tak jako učedníci Ježíšovi. Ale jestliže vaše manželství selhává a váš partner odchází, nedovolte, aby příčinou toho bylo to, že jste se vzdali nebo že jste jej přestali milovat.

Láska nikdy nezanikne.

Z devíti „darů Ducha“, které jsou vyjmenovány v 5. kapitole listu Galatským, je jako první jmenována láska (což lze také chápat tak, že láska je oním „darem Ducha“ par excellence, a ostatních osm slov vyjadřuje různé tváře této lásky; pozn. překl.). A protože jejím zdrojem je neměnný Duch svatý – tentýž Duch svatý, který přebývá v srdcích všech věřících – pak i láska, kterou ve vás působí, je rovněž neměnná. Je založena na Boží *vůli*, Božím *volání* a Božím *slově* – a všechny tyto věci jsou neměnné a stálé. Bible je nazývá „neodvolatelné“ (Ř 11,29). „Nebe a země pomínou, ale má slova jistě nepomínou“ (L 21,33).

Před několika málo dny jste byli postaveni před „výzvu lásky“, která vás vedla k tomu, abyste své manželství postavili na Boží slovo. A to proto, že když vše ostatní selže, pravda Boží vždy ob stojí. Na

DEN 40

LÁSKA JE OSOBNÍ SMLOUVOU

„Kam půjdeš, půjdu i já, kde zůstaneš, zůstanu také;
tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem.“

Rt 1,16

Gratulujeme. Dospěli jste až na konec Výzvy lásky – tedy alespoň co se týče této knihy. Ale zkušenost a úkol milovat vašeho životního partnera, je něčím, co nekončí nikdy. To bude pokračovat po celý váš zbývajících život.

Tato kniha může skončit Dnem 40. Tím ovšem není řečeno, že tím končí i výzva k vašemu trvalému růstu v lásce. Pokud tedy váš manželský vztah chápete z tohoto úhlu pohledu a toužíte po jeho trvalém prohlubování, doporučujeme vám, abyste jej chápali spíše jako *osobní smlouvu* (angl. „covenant“, „úmluva“, „dohoda“), než jako *právní kontrakt* (angl. „contract“). Zdá se, že tato dvě slova mají podobný význam i záměr, ale ve skutečnosti jsou značně odlišná. Považovat manželství za právní kontrakt je jako říci svému muži či ženě: „Beru si tě a uvidíme, jestli to bude fungovat.“ Avšak chápat je jako osobní smlouvu znamená říci: „Osobně se ti odevzdávám a zavazuji se k životu v tomto manželství na celý život.“

Existuje mnoho rozdílů mezi úmluvami a kontrakty. *Právní kontrakt* je většinou psaný souhlas založený na nedůvěře, výčtu podmínek a pojmenování, jaké to bude mít následky, když se kontrakt poruší. *Osobní smlouva* či *dohoda* je většinou ústně vyjádřený závazek podložený důvěrou, je to ujištění, že je váš slib bezpodmínečný a dobrý pro život. Manželská smlouva je vyřčena před Boží tváří z lásky vůči druhému.

Kontrakt slouží k vlastnímu prospěchu a má konečnou dobu platnosti. Stanovuje určitý časový rámec pro splnění konkrétních kroků. *Osobní smlouva* či *úmluva* slouží dobru druhých a vyznačuje se časově neomezeným závazkem. Nemá vymezenou žádnou „dobu trvanlivosti“. Platí prostě „až do smrti“. *Kontrakt* může být vypovězen na základě oboustranného souhlasu. *Osobní smlouva* či *úmluva* je chápána jako nezrušitelná.

V příběhu Božího lidu se v Bibli objevuje několik významných smluv. Bůh uzavřel smlouvu s Noem, že už nikdy nedojde ke zničení lidstva potopou, která by zahladila Zemi (Gn 9,12-17). Uzavřel smlouvu s Abrahamem, že z jeho potomstva vzejde celý národ (Gn 17,1-8). Uzavřel smlouvu s Mojžíšem, že Izraelský lid bude zvláštním Božím vlastnictvím (Ex 19,3-6). Uzavřel smlouvu s Davidem, že upevní jeho královský trůn navěky (2 S 7,7-16). Nakonec uzavřel „novou smlouvu“ Kristovou krví, ustanovující nekončící a neměnný odkaz vykoupení z hříchů a život věčný pro ty, kdo v něho věří (He 9,15). Žádnou z těchto smluv Bůh ze své strany nikdy neporušil.

A potom je tady manželství. Nejmocnější smlouva mezi dvěma lidmi na zemi, bezpodmínečný a trvalý závazek muže a ženy ustavit mezi sebou lásku, která je bezpodmínečná a trvá až do smrti. Vaše prstýnky, které jste si vyměnili při svatbě, reprezentují slavnostní slib, který jste si navzájem dali při uzavření vaší manželské osobní smlouvy. Nejsou tedy pouze výrazem nějakých závazků, o kterých jste při svatbě *doufali*, že je dodržíte, ale jsou připomenutím předem uváženého slibu, který byl učiněn veřejně a dosvědčen druhými.

Jak jste už mnohokrát na těchto stránkách viděli, dodržení této smlouvy není něčím, co byste byli schopni zvládnout z vlastních sil. Existuje jeden velmi dobrý důvod, proč výlučným iniciátorem všech smluv s Božím lidem byl sám Bůh. Tento důvod spočívá v tom, že jen On sám je schopný dostát nárokům svých vlastních slibů. Jen On sám dokáže odpustit, když druhá strana nedostojí nárokům její vlastní části této dohody. Avšak Duch svatý ve vás přebývá skrze vaši víru v Jeho Syna a skrze milost spasení. To znamená, že tedy *nyň smíte* dostát své roli toho, kdo dodržuje uzavřenou smlouvu, a to bez ohledu na to, co může ohrožovat vaši věrnost při jejím naplňování.

Být věrni jednou uzavřené smlouvě se může den za dnem stávat víc a víc skličující pokud váš partner není momentálně příliš schopen přijímat vaši lásku. Avšak manželství není nějaký obchodnický kontrakt

Přílohy

PŘÍLOHA I

ZÁMKY A KLÍČE ÚČINNÉ MODLITBY

„Mnoho zmůže účinná, vroucí modlitba spravedlivého.“ Jk 5,16

„ZÁMKY MODLITBY“: DESET VĚCÍ, KTERÉ BRÁNÍ ÚČINNÉ MODLITBĚ

1. Modlit se, aniž bychom znali Boha skrze Ježíše

J 14,6: „Ježíš mu řekl: „Já jsem ta Cesta, Pravda i Život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“

2. Modlit se nekajícím srdcem

Žalm 68,18-19: „Kdybych viděl ve svém srdci nepravost, Panovník by mě nevyslyšel. Avšak Bůh slyšel, věnoval pozornost hlasu mé modlitby.“

3. Modlit se druhým na odiv

Matouš 6,5: „A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci; neboť ti se rádi modlí, stojíce v synagógách a na rozích ulic, aby je viděli lidé. Amen, pravím vám: Mají už svou odměnu.“

4. Modlit se opakováním prázdných slov

Matouš 6,7-8: Když se modlíte, neopakujte naprázdno slova jako pohané, neboť ti se domnívají, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. Nebuďte proto jako oni; vždyť váš Bůh Otec ví, co potřebujete, dříve, než jej poprosíte.“

5. Modlit se nedůsledně a bez vytrvalosti

Jakub 4,2: „Nic nemáte, protože nežádáte.“

6. Modlit se žádostivým srdcem

Jakub 4,3: „Žádáte, a nedostáváte, protože žádáte špatně, abyste to vynaložili na své rozkoše.“

7. Modlit se a špatně jednat se svým partnerem

1 Petr 3,7: „Stejně muži: žijte se svými ženami tak, že pro ně máte porozumění... a prokazujte jim úctu jako spoludědičkám milosti života, aby vaše modlitby neměly překážku.“

8. Modlit se a být neteční vůči chudým

Příslaví 21,13: „Kdo zavírá své ucho před voláním chudého o pomoc, bude také volat, a nebude mu odpovězeno.“

9. Modlit se s hořkostí v srdci vůči druhým

Marek 11,25-26: „A kdykoliv stojíte a modlíte se, odpouštějte, máte-li proti někomu něco, aby vám i váš Otec, který je v nebesích, odpustil vaše přestoupení. Jestliže však vy neodpouštíte, ani váš Otec, ten v nebesích, vám neodpustí vaše přestoupení.“

10. Modlit se pochybujícím srdcem

Jakub 1,6-8: „Ať však žádá ve víře a nic nepochybuje. Neboť kdo pochybuje, podobá se mořské vlně, hnané a zmítané větrem. Ať si takový člověk nemyslí, že něco od Pána dostane; je to muž rozpolcené mysli, nestálý ve všech svých cestách.“

„KLÍČE K MODLITBĚ“: DESET VĚCÍ, KTERÉ NAPOMÁHAJÍ ÚČINNÉ MODLITBĚ

1. Modlit se vytrvale

Matouš 7,7-8.11: „Žádejte, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo žádá, dostává, a kdo hledá, nalézá, a tomu, kdo tluče, bude otevřeno... Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše dá dobré věci těm, kteří ho žádají, váš Otec, který je v nebesích!“

2. Modlit se ve víře

Marek 11,24: „Proto vám pravím: Věřte, že jste všechno, za cokoliv se modlíte a oč žádáte, přijali, a budete to mít.“

3. Modlit se ve skrytosti

Matouš 6,6: „Když ty se modlíš, vejdi do svého pokoje, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který je v skrytu, a tvůj Otec, který vidí v skrytu, ti odplatí zjevně.“

4. Modlit se podle Boží vůle

1 J 5,14: „A to je ta naprostá důvěra, kterou máme k němu, že když bychom o něco žádali podle jeho vůle, slyší nás.“

5. Modlit se v Ježíšově jménu

J 14,13-14: „A oč byste požádali v mém jménu, to učiním, aby byl Otec oslaven v Synu. Požádáte-li mne o něco v mém jménu, já to učiním.“

6. Modlit se ve shodě s dalšími věřícími

Matouš 18,19-20: „Amen, opět vám pravím: Shodnou-li se dva z vás na zemi v jakékoli věci, o niž požádají, stane se jim od mého Otce, který je v nebesích. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich.“

7. Modlit se a postit

Skutky 14,23: „V každé církevní obci jim ustanovili starší a v modlitbách s posty je svěřili Pánu, v něhož uvěřili.“

8. Modlit se v poslušnosti života

1 J 3,21-22: „Milování, jestliže nás srdce neodsuzuje, máme radostnou důvěru k Bohu; a oč bychom žádali, dostáváme od něho, protože zachováváme jeho přikázání a činíme to, co se jemu líbí.“

9. Modlit se a zůstávat v Kristu a jeho slově

J 15,7: „Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li mé výroky ve vás, požádejte, oč chcete, a stane se vám.“

10. Modlit se a mít zalíbení v Pánu

Žalm 37,4: „Měj rozkoš z Hospodina – on naplní prosby tvého srdce.“

ZÁMKY A KLÍČE K ÚČINNÉ MODLITBĚ – SHRUTÍ

1. Musíš být ve správném vztahu s Bohem.
2. Musíš být ve správných vztazích s druhými lidmi.
3. Tvé srdce musí být upřímné a opravdové.

PŘÍLOHA II

DVACET OTÁZEK PRO VAŠEHO PARTNERA

Níže uvedené otázky ti mohou pomoci při osobních rozhovorech s partnerem ke hlubšímu poznání jeho srdce. U jednotlivých témat buďte citliví na další související otázky, které se vám budou vynořovat a které byste rádi prozkoumali, ale snažte se atmosféru a zaměření celého rozhovoru udržet pozitivní. Naslouchejte více, než sami mluvíte.

OSOBNÍ TÉMATA

- Do čeho vkládáš svoji největší naději? Co je tvým největším snem?
- Z čeho máš ze svého současného života největší radost? Co tě nejvíce těší právě teď?
- Co by bylo tvým „zaměstnáním snů“, kdybys mohl(a) dělat cokoli si představíš a byl(a) za to placen(á)?
- Které věci jsi vždycky chtěl(a) dělat, ale zatím jsi k nim neměl(a) příležitost?
- Které tři věci bys chtěl(a) prožít či udělat během následujícího roku?
- S kým se cítíš být nejvíce v „bezpečí“? Proč?
- Pokud bys mohl(a) poobědvat či povečeřet s kýmkoli na světě, kdo by to byl a proč?
- Kdy ses naposled cítil(a) naplněn(a) radostí?
- Pokud bys měl(a) možnost darovat někomu milion korun, komu bys jej daroval(a)?

MANŽELSKÁ TÉMATA

- Které tři věci z toho, co běžně či někdy dělám, se ti skutečně líbí nebo tě těší?
- Které tři věci z toho, co běžně či někdy dělám, tě nejvíce irituje či rozčiluje?
- Co z toho, jsem pro tebe během našeho vztahu udělal(a), v tobě vyvolalo pocit či jistotu, že jsi milovaný(á)?
- Co z toho, jsem pro tebe během našeho vztahu udělal(a), v tobě vyvolalo pocit, že nejsi dostatečně přijatý(á) či oceněný(á)?
- Na kterých třech věcech ve svém jednání bych měl podle tebe zapracovat, aby se změnily?
- Co z následujících věcí by tě nejvíce pomohlo k tomu, aby ses cítil(a) milovaný(á)?
 - *Kdybych hodinu masíroval(a) a laskal(a) tvé tělo po celou.*
 - *Kdybychom hodinu spolu seděli a povídali si o tom, co máš nejvíce na srdci.*
 - *Kdybych ti po celé odpoledne pomáhal(a) s tím, co bys právě potřeboval(a).*
 - *Kdybych ti daroval(a) nějaký opravdu milý dárek.*
 - *Kdybys ode mě slyšel(a) upřímné povzbuzení, jak moc si tě vážím a cením.*
- O kterých věcech z minulosti by sis přál(a), aby se nikdy byly nestaly?
- Jaké nejbližší závažné rozhodnutí myslíš, že po nás Bůh chce, abychom udělali jako manželé?
- Jak by sis přál(a), aby vypadal tvůj život ode dneška za pět let?
- Která slova by sis přál(a) ode mě slyšet častěji?

Při tomto rozhovoru nabídní svému partnerovi povzbuzení a naslouchající ucho. Dbej na to, aby se tento rozhovor nestal hádkou či prostorem pro tvoji kritiku. Udělej vše pro to, aby tento čas byl časem, kdy tvůj partner může svobodně vyjádřit vše, co prožívá a čím je.

PŘÍLOHA III

BOŽÍ SLOVO V MÉM ŽIVOTĚ

Následující řádky ti mohou pomoci správně přistupovat k Božímu slovu.

Bible je Božím slovem.

Toto Boží slovo je svaté, neomylné a autoritativní. (srov. Př 30,5-6; J 17,17; Ž 119,89)

Je užitečné k učení, k usvědčování, k napravování a k výchově ve spravedlnosti. (srov. 2 Tm 3,16)

Slouží k mému zrání a vyzbrojuje mě ke každému dobrému skutku. (srov. 2 Tm 3,17)

Je svítilnou pro mé nohy a světlem pro moji stezku. (srov. Ž 119,105)

Činí mě moudřejším, než jsou mí nepřátelé. (srov. Ž 119,97-100)

Poskytuje mi bezpečí a oporu během bouřlivých období mého života. (srov. Mt 7,24-27)

Jestliže uvěřím jeho pravdě, vstoupím do hlubší svobody. (srov. J 8,32)

Jestliže je ukryji ve svém srdci, prožiji ochranu v době pokušení. (srov. Ž 199,11)

Jestliže v něm budu nadále zůstávat, stanu se opravdovým učedníkem. (srov. J 8,31)

Jestliže jej budu rozjímat, dosáhnu na své cestě úspěchu. (srov. Joz 1,8)

Jestliže jej zachovávám, dostane se mi odměny a moje láska dozraje. (srov. Ž 19,7-11; 1 J 2,5)

Je to živé, mocné, rozsuzující Boží slovo. (srov. He 4,12)

Je mečem Ducha. (srov. Ef 6,17)

Je sladší než med a žádoucnější než zlato. (srov. Ž 19,11)

Je nezničitelné a navěky ustavené v nebesích. (srov. 2 K 13,7-8; Ž 119,89)

Je absolutní pravdou a je mu cizí každá lež. (J 17,7; Tt 1,2)

Je absolutně pravdivé vzhledem k Bohu. (srov. Ř 3,4; Ř 16,25.27; Ko 1,5)

Je absolutně pravdivé vzhledem k člověku. (srov. Jer 17,9; Ž 8,4-6)

Je absolutně pravdivé vzhledem ke hříchu. (srov. Ř 3,23)

Je absolutně pravdivé vzhledem ke spáse. (srov. Sk 4,12; Ř 10,9)

Je absolutně pravdivé vzhledem k nebi a peklu. (srov. Zj 21,8; Ž 119,89)

Pane, otevři mé oči, abych mohl(a) vidět pravdu, a mé uši, abych mohl(a) slyšet pravdu.

Otevři mé srdce, abych ji mohl(a) přijmout ve svém srdci.

Obnov moji mysl, abych ji mohl(a) uchovávat v naději.

Přemož moji vůli, abych ji mohl(a) žít v lásce.

Připomínej mi moji zodpovědnost, když ji slyším.

Pomoz mi toužit po tom, abych poslechl(a) to, co mi skrze ni říkáš.

Proměň můj život, abych ji mohl(a) poznat.

Vlož do mého srdce zdravý nepokoj, abych jí sdílel(a) s druhými.

Mluv nyní, Pane.

Daruj mi horlivost pro poznávání a následování Tvé vůle.

Nic více. Nic méně. Nic jiného.

PŘÍLOHA IV

VEDENÍ VAŠEHO SRDCE

CO JE TO SRDCE?

Naše identita. Vaše srdce je nejdůležitější částí toho, kým jste. Je to střed vaší bytosti, kde sídlí vaše „skutečné já“. „Jako voda odráží tvář takovou, jaká je, tak člověk se může shlížet ve svém srdci“ (Př 27,19). „Jak (člověk) uvažuje ve svém srdci, takový opravdu je“ (Př 23,7; v hebr. „nefeš“, duše).

Střed naší osobnosti. Protože vaše fyzické srdce je ve středu vašeho těla a posílá odtud životodárnou krev do každé živoucí buňky, slovo „srdce“ bylo po staletí používáno k symbolickému vyjádření základního zdroje a východiska všech vašich myšlenek, názorů, hodnot, motivací a přesvědčení.

Naše řídicí centrála. Vaše srdce je jakýmsi „Pentagonem“, jakousi řídicí centrálou všeho, co děláte. V důsledku toho je pak také každá oblast vašeho života ovlivněna tím, kam směřuje vaše srdce.

CO JE ŠPATNÉ NA TOM, KDYŽ NÁSLEDUJI SVÉ SRDCE?

Spoléhat se na své srdce je bláznovské. Svět nám říká: „Řid' se svým srdcem!“ či „Následuj své srdce!“ To je filozofie všech možných guru z oblasti New Age, svépomocných seminářů a romantické populární hudby. Protože to zní romanticky a vznešeně, pomáhá tento slogan prodávat miliony zvukových nosičů a knih. Problém zde však spočívá v tom, že v těchto kontextech „následovat srdce“ obvykle znamená vydat se za čímkoli, co se vám v ten který okamžik zdá jako správné, nezávisle na tom, zda to také skutečně správné je či není. Znamená to, že máme obezřetnost a svědomí vyhodit oknem a že se máme řídit podle svých nejposlednějších momentálních pocitů, nápadů a chvilkových tužeb, nezávisle na tom, co nám k tomu říká zdravý rozum či dobrá rada přátel. Bible říká: „Kdo spoléhá na své srdce, je hlupák, ale kdo žije moudře, unikne“ (Př 28,26).

Naše srdce je nespolehlivé. Lidé zapomínají, že pocity a emoce jsou mělké, nestálé a nespolehlivé. Mohou se měnit v závislosti na okolnostech. Ve snaze následovat své srdce lidé opouštějí svá zaměstnání, aby založili hudební skupinu nevalné kvality, vyhodí oknem své životní úspory ženouce se za vidinou výhry v dostihových sázkách, nebo opouštějí svého celoživotního partnera, aby si namluvili atraktivní spolupracovníci, která je sama již podruhé vdaná. V tom, co vám připadá správné nyní, když se vznášíte na výšinách sladkých pocitů, po pár letech často rozpoznáte zásadní životní chybu. Tato sobecká filozofie je také příčinou nesčetných rozvodů. Mnohé vede k tomu, že se s její pomocí vymluví ze svých dosavadních závazků ke svým celoživotním partnerům, protože „je již nemilují“.

Naše srdce je porušené. Pravdou je to, že naše srdce jsou v podstatě sobecká a hříšná. V bibli čteme: „Srdce je lstivé nade vše, je nevyhléditelné. Kdo mu porozumí?“ (Jer 17,9). A Ježíš říká: „Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilstva“ (Mt 15,19). Pokud naše srdce nejsou hluboce proměněna Bohem, povedou nás stále k tomu, že se budeme rozhodovat pro špatné věci.

MĚLI BYCHOM VŽDY NÁSLEDOVAT SVÉ SRDCE?

Král Šalamoun řekl: „Srdce moudrého jej vede doprava, kdežto srdce hlupáka jej vede doleva“ (Kaz 10,2). Stejně jako vás srdce může vést k nenávisti, žádostivosti a násilí, tak také může být vedeno láskou, pravdou a laskavostí. Když budete chodit s Bohem, bude do vašeho srdce vkládat sny, které touží ve vašem životě naplnit. Také do vašeho srdce bude vkládat schopnosti a dovednosti, které ve vás chce rozvinout pro svoji slávu (srov. Ex 35,30-35). Daruje vám do srdce touhu po štědrém dávání potřebným (srov. 2 K 9,7) a po Boží oslavě (srov. Ef 5,19). Když budete dávat Boha na první místo, ujme se vedení a bude naplňovat dobré touhy vašeho srdce. Bible říká: „Měj rozkoš z Hospodina – on naplní prosby tvého srdce“ (Ž 37,4). Následovat své srdce tedy smíte a máte jedině tehdy, když víte, že vaše srdce je rozhodnuto sloužit Bohu a činit to, co se mu líbí.

PROČ NÁSLEDOVAT SVÉ SRDCE NESTAČÍ?

Protože naše srdce jsou tak proměnlivá tak hluboce nespolehlivá, Písmo nám zprostředkovává mnohem mocnější poselství, než je ono „následuj své srdce“. Bible vás vede k tomu, abyste *vedli své srdce*. To znamená převzetí plné zodpovědnosti za jeho stav a nasměrování. Pochopte, že máte kontrolu nad tím, kde se vaše srdce nachází. Dostali jste od Boha moc k tomu, abyste byli schopni své srdce vzít z jednoho místa a postavit je jinam. Následující verše zprostředkovávají toto poselství o vedení našich srdcí.

- Příslaví 23,17 „Nedopust', aby tvé srdce závidělo hříšníkům.“
Příslaví 23,19 „Ved' své srdce po dobré cestě.“
Příslaví 23,26 „Můj synu, dej mi své srdce, tvé oči at' najdou zalíbení v mých cestách.“
1 Královská 8,61 „Nechť je vaše srdce cele s Hospodinem, naším Bohem.“
J 14,27 „At' se vaše srdce nechvěje a není bázlivé.“
Jakub 4,8 „Očist'te srdce, lidé dvojí mysli.“
Jakub 5,8 „Bud'te trpěliví a upevněte svá srdce.“

JAK MOHU VÉST SVÉ SRDCE?

Nejprve je třeba, abyste porozuměli tomu, že vaše srdce následuje vaše investice. Kamkoli napřete svůj čas, peníze a energii, tam se také bude orientovat vaše srdce. Takto to fungovalo již před vaší svatbou. Psali jste si s vaším partnerem dopisy, kupovali dárky a trávili společný čas – a vaše srdce se více a více obracelo právě tímto směrem, směrem k vašemu partnerovi, pro kterého jste to všechno dělali. Když jste pak později přestali do vašeho vztahu tolik investovat a začali jste svůj čas, peníze a energii věnovat jiným věcem, vaše srdce vás následovalo i tam. To, že dnes již ke svému partnerovu necítíte žádnou lásku, může být tím, že jste do něj včera přestali investovat.

Sledujte své srdce. Jedním z klíčů k úspěšnému vedení vašeho srdce je být si trvale vědomi toho, kde se naše srdce právě nachází. Nevíte, čím je vaše srdce právě teď zaujaté, kde se právě nachází? Můžete to zjistit tak, že se podíváte, čemu jste poslední měsíc věnovali svůj čas, kam jste investovali své peníze a o čem jste převážně hovořili.

Střežte své srdce. Jestliže něco nezdravého pokouší vaše srdce, je vaší zodpovědností, abyste je před tímto pokušením střežili a chránili. Bible říká: „Víc než cokoli jiného střež své srdce, protože z něj vycházejí prameny života“ (Př 4,23). Nedovolte svému srdci, aby dávalo přednost penězům či práci před vašim partnerem a vaší rodinou. Nedovolte svému srdci žádostivě se vztahovat k jiné ženě (srov. Př 6,25). Bible říká: „I kdyby majetku přibývalo, nepřikládejte k tomu srdce!“ (Ž 62,11).

Zaměřte své srdce. Apoštol Pavel říká: „Hledejte to, co je nahoře, kde Kristus sedí na Boží pravici“ (Ko 3,1). Je na čase zjistit, kde je třeba, aby vaše srdce bylo, a pak je k těmto věcem zaměřit. Řeknete si: „Ale já vlastně už *nechci* investovat do svého manželství. Raději bych dělal to či ono.“ Dobře, to je možné. Ale to je pravděpodobně proto, že jste tímto směrem již dříve zaměřili své srdce a jste polapeni v mentalitě nesené heslem „následuj své srdce“. Avšak od nynějška se již nemusíte nechat řídit vlastními pocity. Žádostivost vzniká tehdy, když zaměříte srdce na něco, co je špatné a zakázané. Můžete se rozhodnout, že pozornost svého srdce odkloníte od těchto špatných věcí a zaměříte ji k tomu, co je správné.

Investujte své srdce. Nečekejte na to, až ucítíte, že děláte to, co je správné. S investicí do vašeho partnerského vztahu nečekejte na to, až ucítíte, že opět svého partnera začínáte milovat. Začněte nasměrovávat své síly do svého manželství a začněte investovat tam, kde předpokládáte, že by vaše srdce mělo být. Udělejte si dostatek času na svého partnera. Kupujte mu dárky. Pište dopisy. Zvěte a chod'te na rande. Čím více budete tímto směrem investovat, tím více si vaše srdce bude tohoto vztahu vážit. Toto je to, o čem je celá tato „Výzva lásky“ – čtyřicet dní vedení vašeho srdce zpět k lásce ke svému partnerovi.

BEZPODMÍNEČNÁ LÁSKA

*je často s velkými nadějemi slibována o svatebním dni,
avšak velmi zřídka praktikována v reálném životě.*

*Důsledkem toho je,
že romantické naděje jsou často velmi záhy
vystřídány zklamáním z každodenního soužití.
Avšak takto to zůstat nemusí.*

*Výzva lásky je pozváním pro všechny lidi žijící v manželství
ke čtyřicetidenní pouti za porozuměním a praxí
bezpodmínečné lásky.*

*Ať už nad vaším manželstvím visí nějaká vážná hrozba,
nebo se naopak těší plnému zdraví a síle,
pout', na kterou vás Výzva lásky zve,
pro vás může v každém případě být velkým požehnáním.*

*Tato kniha obsahuje inspirativní lekce o lásce,
místo pro vlastní písemné poznámky
a specifický úkol na každý den rozvíjející téma onoho dne.*

Odvažte se milovat!